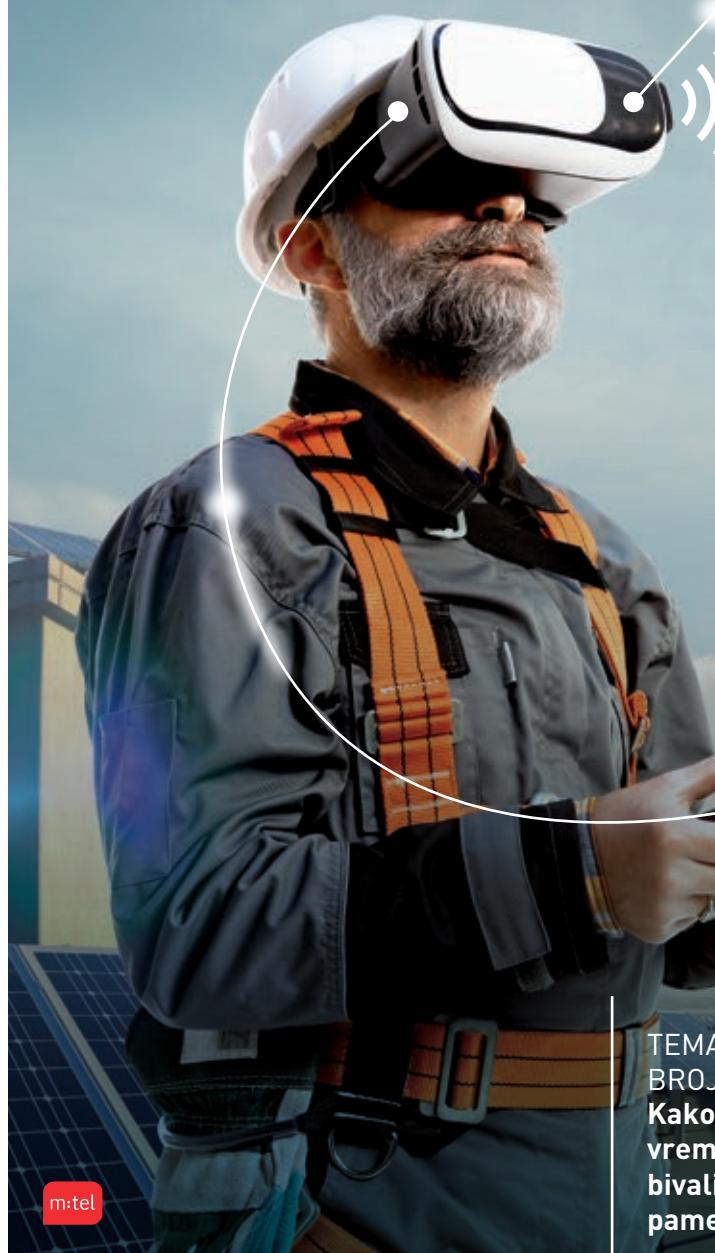

m: agazin

JESEN 2020.
BROJ 26
IZDANJE ZA BIH
BESPLATAN PRIMJERAK

TEMA
BROJA
**Kako smo
vremenom
bivali sve
pametniji**

SVJETSKI
DOGAĐAJI
IFA 2020

TALENTI
**Dušan
Kalaba
biciklista**

xiaomi

Redmi Note 9

Neprikosnoveni šampion.

Pomoću makro objektiva od 2MP
snimite najsitnije detalje!

1

IMATE PRIJATELJE

IMATE PRIJATELJE

03

- 7 STRANE ZA EKRANE
M:TEL TV
- na pravoj ste adresi
- 10 ZVIJEZDA PONUDE
Galaxy Note 20 serija

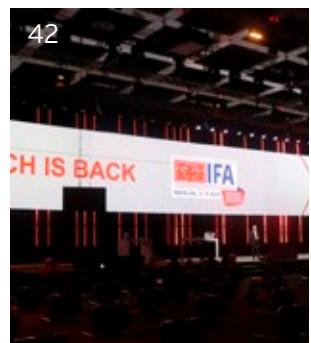
- 16 DNEVNIK PRIJATELJSTVA
„Ako me voliš,
ostavi telefon dok voziš!“
- 42 SVJETSKI DOGAĐAJ
IFA 2020.

POSLOVNI SVIJET

23

- 47 BRENDovi KOJIMA VJERUJEMO
Huawei MateBook D14
- 54 TESTIRAMO
Galaxy Z Flip

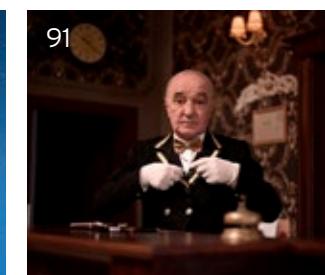
- 68 U DOBROM DRUŠTVU
Gordan Ilinčić, Kuvo TV
- 87 U ROMINGU
Boston

S DRUGE STRANE

67

- 91 INTERVJU MOBILNIM
Bora Nenić

m:agazin

Znate li šta je simbol svakog godišnjeg doba? Vi koji redovno čitate ove stranice sigurno znate da je m:agazin tačan odgovor. A ispred vas se nalazi novo, jesenje izdanje omiljenog tehnološkog časopisa.

Iako smo ove godine doživjeli mnogobrojne promjene u našim životima, a uslijed pandemije virusa korona, to nas nije sprječilo da istražujemo koliko mi sami, ali i sve oko nas svakim danom postaje pametnije. U ovom broju za vas otkrivamo i koliko kamera je potrebno za savršenu fotografiju, a pričom smo putovali i u Berlin na IFA sajam – jedini tech događaj koji je održan nakon izbjivanja pandemije.

Ljeto smo iskoristili da upoznamo brojne mlade sportiste – fudbalera Vladana Danilovića i biciklistu Dušana Kalabu, ali i jednog esportistu – Gordana Ilinčića. Na narednim stranicama otkrićemo vam i priču o banjalučkom hotelu „Balkan“ kroz razgovor sa Borom Nenićem, srpskim glumcem, koji u istoimenoj telenoveli igra recepcionera Dragog.

Ako smo vas dovoljno zainteresovali za početak, onda je vrijeme za novu tehnološku avanturu spakovanu u više od stotinu stranica 26. broja m:agazina.

IMPRESUM

JESEN 2020.
BROJ 26
IZDANJE ZA BiH
BESPLATAN PRIMJERAK

IZDAVAČ: Mtel a.d. Banjaluka

ZA IZDAVAČA: generalni direktor Marko Lopičić, izvršni direktor za marketing i prodaju Radmila Bojanić

m:agazin TIM: Sandra Stanić, Željka Milinović, Jelena Maksimović, Milica Kondić, Vesna Rodić, Andrea Lazić, Vlatka Repac

U OVOM BROJU ZA m:agazin PIŠU: Sandra Stanić, Milica Kondić, Jelena Maksimović, Mirela H. Mustafić, Marinela Talić,

Predrag Laketa, Darko Bajić, Milovan Tatić, Tijana Tegeltija, Stefan Ličina, Jelena Pralica, Nataša Mikanović, Vedrana Halič

LEKTOR: Saša Ćetojević

DIZAJN: Mladen Škavić / Aquarius

PRELOM I PRIPREMA: Mladen Škavić / Aquarius

FOTOGRAFIJE: Shutterstock, Getty Images

ADRESA REDAKCIJE: Vuka Karadžića 2, 78 000 Banjaluka // **TELEFON:** 051/240-875, 240-250 // **FAX:** 051/216-110

E-MAIL: magazin@mtel.ba // **WEB:** mtel.ba

ŠTAMPA: Compex d.o.o, Braće Pišteljića 1, 78 000 Banjaluka

TIRAŽ: 3.000

IZLAZI KVARTALNO

m:

IMATE PRIJATELJE

**AKO ME VOLIŠ,
OSTAVI TELEFON DOK VOZIŠ!**

imate prijatelje!

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ČLANOVSKA JELA
Agenija za bezbednost saobraćaja

AMCPC
AUTO-MOTO-CARE & PETROLINIJE SRBIJE

NUDIMO VAM

BUDUĆNOST
JE NA KORAK
OD VAS

PIŠE: DARKO BAJIĆ

*Vrhunske telefone najpoznatijih brendova po još pristupačnijim cijenama
pronađite u m:tel ponudi.*

Prazi dragulj u ponudi, OnePlus Nord nudi otprilike sve što želite od kvalitetnog telefona. Po svojoj cijeni OnePlus Nord pripada srednjoj kategoriji uređaja, ali je po svojim mogućnostima mnogo više od toga.

Za sve ljubitelje fotografisanja ovaj telefon je prava poslastica. Dvije prednje kamere od 32 MP i dodatna širokougaona od 8 MP obezbijediće vam selfi fotografije na kakve do sada niste navikli.

Četvorostruka zadnja kamera sa glavnom kamerom od 48 MP, poput onih na skupljim modelima, ima optičku stabilizaciju slike koja će eliminisati zamućenje.

Na ekrani veličine 6,4 inča i osvježenjem slike od 90 Hz, skrolovanje je glatko i brzo, a sa kvalitetnim Snapdragon 765G procesorom i sa čak 8 GB RAM i 128 GB interne memorije biće zadovoljni i zahtjevniji korisnici.

Uz brzo punjenje nema dugog čekanja, 70% kapaciteta baterije napuniće se za samo pola sata.

Kao i kod najboljih predstavnika pametnih telefona ovog proizvođača, i za OnePlus Nord će biti obezbijeđena dvogodišnja softverska unapređenja i trogodišnje sigurnosne nadogradnje.

Nakon nedavnih poboljšanja u radu kamere, ali i brzine punjenja, OnePlus Nord svojim posljednjim ažuriranjem donosi nove opcije koje će obradovati trenutne, ali i buduće korisnike ovog telefona.

OnePlus Nord je pristupačan telefon premium dizajna sa odličnim karakteristikama. Potražite ga u m:tel ponudi, uz preporučenu tarifu Preplata: L+ može biti vaš po cijeni od samo 1 KM.

NUDIMO VAM

SAMSUNG I HUAWEI PAMETNI SATOVI KOJI ĆE UPOTPUNITI SVAKI STIL

PIŠE: MILICA KONDIĆ

Lijep, stilizovan i pametan – Smart Watch

Popularnost pametnih satova već neko vrijeme raste među ljubiteljima korisnih i interesantnih gedžeta, ali i među onima koji cijene lijepu i stilizovane detalje.

Pametni satovi su odlična dopuna svim funkcionalnostima vaših pametnih telefona, a nude pregršt pametnih opcija koje će vam olakšati svakodnevnicu.

Zahvaljujući unaprijeđenom modernom dizajnu, pametne satove sve češće viđamo i kao nezaobilazne modne

dodatake. Dizajnirani su tako da izgledaju ujedno i sportski i elegantno, a moguće ih je uklopiti u gotovo svaki stil.

Možete ih pronaći sa gumenim, kožnim i metalnim narukvicama te postoje i oni čije je narukvice moguće mijenjati u zavisnosti od modne kombinacije. A moguće je izmijeniti ekran vašeg pametnog sata tako da isti sat može da poprimi izgled klasičnog sata na kazaljke, ali i sportskog digitalnog sata u zavisnosti od toga koji stil birate.

Pored atraktivnog izgleda, pametni satovi, u zavisnosti od vrste i proizvođača, mogu vam omogućiti da primate pozive, poruke, da komunicirate sa drugima bez potrebe da svaki put posežete za telefonom. Na ekranu pametnog sata možete provjeriti različite notifikacije i odlučiti da li su važne, odnosno da li ćete nastaviti komunikaciju putem telefona.

Takođe, pametni satovi pružaju mogućnost praćenja različitih fizioloških parametara korisnika, što vam omogućava dobijanje niza personalizovanih zdravstvenih fitnes informacija.

Naša preporuka su Samsung i Huawei satovi koji, pored atraktivnog dizajna, nude pregršt pametnih opcija koje će vam pojednostaviti svakodnevnicu.

Obradovaće vas činjenica da svi postpaid korisnici kompanije m:tel, ili oni koji to tek žele da postanu, mogu nabaviti jedan od ovih fantastičnih pametnih satova i to na 24 rate u iznosu od 15,41 KM do 30,92 KM mjesечно u zavisnosti od modela, uz početnu jednokratnu uplatu.

Više informacija o svakom pojedinačnom modelu potražite na zvaničnom sajtu kompanije m:tel www.mtel.ba.

STRANE ZA EKRANE

M:TEL IPTV NA PRAVOJ STE ADRESI

PRIPREMILI: MIRELA H. MUSTAFIĆ I PREDRAG LAKETA

HBO

DŽOKER

Film „Džoker“ predstavlja originalnu priču, garniranu odličnim zapletom, ali i raspletom, na TVHBO, u subotu, 21. novembra, u terminu od 22.10 časova.

Film „Džoker“ reditelja Toda Filipsa govori o čuvenom negativcu i predstavlja originalnu izmišljenu priču koja ranije nije viđena na velikom platnu. Filipsova verzija Artura Fleka, čiju ulogu maestralno tumači Hoakim Finiks, predstavlja čovjeka koji pokušava da se probije u izopačenom društvu Gotama. Iako tokom dana radi kao klovna poziv, noću pokušava da bude stendap komičar... ali na kraju uvijek on ispadne predmet sprudnje. Zarobljen u egzistenciji koja oscilira između apatije i surovosti, Artur donese jednu pogrešnu odluku koja lančano dovede

do niza zastrašujućih događaja u ovoj uzbudljivoj studiji ličnosti.

HB02

AMERIČKA PREVARA

Nedjelja, 22. novembar, večernji termin u 20.45 časova, udobno se smjestite i uživajte u filmu „Američka prevara“.

„Američka prevara“ govori o vrhunskom prevarantu Irvingu Rozenfeldu, koji je zajedno sa svojim podjednako lukavim i zavodljivim partnerom Sidnjijem Proserom primoran da radi za neobuzdanog agenta FBI-ja Ričija Dimasa. Dimaso ih utjeruje u svijet uticajnih ličnosti i mafije, koji je opasan koliko i očaravajući. Karmajn Polito je strastven i eksplozivan politički moćnik u Nju Džerziju, uhvaćen između prevaranata i agenata FBI-ja. Irvingova

nepredvidljiva supruga Rozalin će biti osoba čiji potezi bi mogli da sruše cijeli svijet.

CINEMAX

ISKONSKI STRAH

Advokat koji puni naslovne stranice dobija najveći slučaj u karijeri: crkveni pomoćnik je optužen za ubistvo nadbiskupa Čikaga. Ričard Gir glumi advokata koji brani klijenta čija zbumjenost i naizgled nevino lice kriju smrtonosnu tajnu, u filmu „Iskonski strah“, na TV CINEMAX, 21. novembra 2020., u 22.30 časova.

Ričard Gir glumi Martina Vejla, čuvenog advokata odbrane, koji dobrovoljno pruža svoje usluge Aronu Stampleru (Edvard Norton), tinejdžeru iz Kentakija, koji je optužen za ubistvo čikaškog nadbiskupa. Prekriven krvljem, Aron je uhvaćen nakon potjere koju je uživo prenosila televizija, što je Vejl video kao šansu da podigne svoj ugled, braneći osumnjičenog koji je očigledno kriv. Na strani tužilaštva je pomoćnica okružnog tužioca Dženet Venejbl (Lora Lini), Vejlova bivša djevojka. Vejlov slučaj dodatno se komplikuje kada psiholog dr Moli Arington (Frensis Mekdormand) zaključi da Stampler pati od

poremećaja višestruke ličnosti. Vejl takođe otkriva da je nadbiskup bio umiješan u prevaru sa zemljишtem i da je možda zlostavljao mlade članove parohije. Sada je pred ovim ciničnim advokatom i oportunistom težak zadatak - klijent kome je zaista potrebna najbolja odbrana.

CINEMAX 2

AVGUST

Debitantsko ostvarenje Armanda Kapoa u filmu „Avgust“ naslanja se na njegovo lično odrastanje u ruralnoj Kubi tokom kulminacije krize „Balsero“, kada je masovna ilegalna imigracija u SAD izazvala ekonomski i društveni haos.

Kuba, ljetо 1994. Tokom „specijalnog perioda“ oporavka jedne od najvećih kriza u istoriji zemlje, hiljade Kubanaca su na splavovima pokušale da uđu u SAD ilegalno, ne znajući da li će izvući živu glavu. Raspust je i Karlos bezbrižno provodi avgustovske dane sa prijateljima i

zaljubljuje se prvi put u životu. On malo zna o neizvjesnoj budućnosti svoje zemlje, sve dok njegovi prijatelji i komšije, jedan po jedan, ne počnu da odlaze u potrazi za boljim životom. Prijateljstva počnu da se raskidaju, a porodice da se razdvajaju. Ovog vrelog ljeta Karlosov svijet će se okrenuti naglavačke. TV CINEMAX 2, 22. novembra, u 20.30 časova.

PICKBOX NOW SEKS, DROGA I PR

Britanska dramska serija „Seks, droga i PR“ (Flack), s oskarovkom Anom Pakvin u glavnoj ulozi, stigla je na Pickbox NOW! Ova sjajna serija je crnohumorni prikaz jedne londonske PR agencije, a na Pickbox NOW odmah su dostupne obje sezone.

O ČEMU JE RIJEĆ?

Robin (Ana Pakvin) je Amerikanka koja radi u londonskoj PR agenciji. Pošto je stručnjak za odnose s javnošću, njen posao je da izvuče najbolje iz najgorih situacija. Naime, ona raščišćava monumentalne

nerede koje prouzrokuju njeni sebični klijenti. Iako potpuno vlada svojim poslovnim svijetom, njen lični život izmiče kontroli.

Korporativni svijet odnosa s javnošću prikazan je otrovno, cinično i crnohumorno, a „Oskarom“ nagrađena Ana Pakvin suvereno vlada ovom britanskom serijom.

PICKBOX NOW SPASI I MENE

DRUGA SEZONA NAPETOG TRILERA!

Leni Džeјms vraća se u drugoj sezoni kritički hvaljene britanske krimi-serije „Spasi i mene“ (Save Me Too) – koja je premijerno dostupna na Pickbox NOW.

Serija „Spasi i mene“ (Save Me) dobitnica je nagrade za najbolju dramsku seriju 2019. godine, a njen tvorac, scenarista, režiser i glavni glumac Leni Džeјms (Line of Duty, The Walking Dead, Fear the Walking Dead) dobitnik je nagrade za najboljeg dramskog pisca.

U šest novih epizoda, Leni Džejms se vraća u ulogu Nelija Roua, očajnog oca u potrazi za svojom nestalom čerkom. Njegova potraga bi mogla da ima užasne posljedice.

ŠTA OČEKUJEMO U DRUGOJ SEZONI

Druga sezona inteligentnog trilera donosi nam kompleksnu radnju, šokantne obrte i duboke emocije.

Prošlo je 17 mjeseci otkako je Neli spasio ranjivu mladu ženu Grejs dok je tražio svoju nestalu čerku Džodi. Može li Grejs da mu pomogne da otkrije tragove o Džodinoj sudbini ili će samo odmoći u Nelijevoj potrazi za čerkom - pitanje je kojim se bavi druga sezona napete triler serije.

PICKBOX NOW

TAJNA

Biografska krimi-drama „Tajna“ (*The Secret*) nova je mini-serija od četiri epizode i kompletno je dostupna na Pickbox NOW. Uznemirujuća i neobična, zasniva se na novinarskom osvrtu novinara Derika Hendersona „Let This Be Our Secret“ o dvostrukom ubistvu.

ZASNOVANO NA ISTINITOM DOGAĐAJU

Ova mini-serija priča priču o ubistvu Lesli Hauel i pozornika Trevora Bjukenana, čija su tijela pronađena u zapaljenom automobilu, u garaži u Sjevernoj Irskoj 1991., za koje se prвobitno mislilo da su počinili samoubistvo. Nevjerovatna zavjera leži u pozadini, a životi dvije porodice zauvijek su promijenjeni.

SJAJNA GLUMAČKA POSTAVA

U glavnim ulogama nalaze se Džejms Nezbit (*The Missing*), koji tumači cijenjenog zubara Kolina Hauela, koji postane ubica zajedno s profesoricom Hejzel Bjukenan, a koju tumači Ženevjev Orejli (*Star Wars: Episode III - Revenge of the Sith, Rogue One*).

Nezbitovo izvođenje Kolina Hauela kao „običnog“ čovjeka po spoljašnjosti, a zapravo vrlo zlokobnog i poremećenog pojedinca, ostavlja osjećaj jeze. Izuzetno kvalitetna i brilljantno napisana, ova mini-serija priča brutalnu priču na saosjećajan način.

PICKBOX NOW

SKOT I BRAJLI

Uzbudljivu britansku detektivsku seriju „Skot i Bejlji“ (Scott & Bailey) možete gledati na Pickbox NOW! Njena scenaristkinja je nagrađivana Sali Veinrajt, a u glavnim ulogama gledamo Surejn Džons (*Save Me*) i Lesli Šarp (*Afterlife, The Full Monty*) kao detektivke iz Mančestera.

PREMA IDEJI GLAVNIH GLUMICA

Ova britanska serija, čija se radnja odvija u Mančesteru, potekla je iz ideje

dvije glumice Surejn Džons i Lesli Šarp dok su pijuckale vino u pubu. Njih dvije su zaključile kako žene treba da imaju više različitih uloga, a ne samo da budu nečija žena, nečija majka ili nečija ljubavnica, te su osmisile ideju o dvije britanske detektivke.

S T V A R N O S T J E M N O G O ZANIMLJIVIJA

Bivša detektivka mančesterske policije Dajen Tejlor pomogla je scenaristkinji Sali Veinrajt da osmisli što bolju seriju prema ideji dvije glumice. Tejlor je rekla kako su policijske serije često pune, ne samo tehničkih grešaka, nego i pogrešnog prikazivanja ponašanja policajaca. „Da policaci plaću i opijaju se nad svakim lešom, izdržali bi dvije nedjelje u tom poslu“, rekla je Tejlorova.

„Stvarnost je mnogo zanimljivija. Mogla bih da izvučem na hiljade slučajeva samo iz svoje glave za koje bi ljudi rekli da se nikad nisu dogodili. Ljudima treba drama, jer u stvarnost ne bi vjerovali“, istakla je bivša detektivka Dajen Tejlor.

VELIKA GLEDANOST I POZITIVNE KRITIKE

Sa visokom ocjenom 8,0 na IMDb-ju, detektivska serija „Skot i Bejlji“ može se pohvaliti visokom brojkom od skoro 10 miliona gledalaca po epizodi.

Kritičari su pohvalili izvrsnu glumu koja će vas ostaviti bez daha, a seriju su opisali kao „impresivnu dramu“. Osim toga, ova serija je nominovana za nagradu BAFTA za najbolju dramsku seriju 2012. i 2013. godine.

Svi pet sezona uzbudljive britanske detektivske serije „Skot i Bejlji“ gledajte odmah na Pickbox NOW!

ZVIJEZDA PONUDE

UPOZNAJTE GALAXY NOTE 20

PRONAĐITE GALAXY NOTE 20 I GALAXY NOTE 20 ULTRA U M:TEL PONUDI

PIŠE: DARKO BAJIĆ

Galaxy Note 20 Ultra je moćni telefon koji će zauvijek promijeniti način na koji radite i zabavljate se. To nije telefon kakav poznajete, to je snažni računar koji staje u vaš dlan.

Galaxy Note serija uvijek je bila simbol vrhunskih performansi, produktivnosti i zabave, a sa sofisticiranim dizajnom koji je posebno naglašen mističnobronzanom neprozirnom teksturom, nova serija je najmoćnija do sada.

Galaxy Note 20 Ultra ima sve osobine kompjutera i omogućava korisnicima da uživaju u kreiranju foto i video sadržaja, ali i u igranju igrica poput pravih profesionalaca.

Pametna, brza i efikasna S Pen olovka može uraditi i ono što računar ne može, ona je poput prave olovke podržane vještačkom inteligencijom. S Pen automatski konvertuje rukom pisane bilješke korisnika u digitalni dokument različitih formata kao što su Word ili PDF, koji se dalje sa lakoćom mogu prepravljati ili dijeliti na tabletima i računarima.

Vrhunska kamera dolazi sa 8K rezolucijom, idealnom za pravljenje vrhunskih snimaka profesionalnog ranga, uz koje će vaša kreativnost doći do izražaja. Posebna pogodnost je Pro Video režim sa opcijama za profesionalni fokus i zumiranje u Full HD rezoluciji.

Koristite profesionalne video i zvučne efekte, podesite željenu brzinu kadrova i uživajte u kristalno čistom zvuku nevjerojatnih Galaxy Buds Live slušalica.

Galaxy Note 20 Ultra sa širokougaonim objektivom od 108 MP bilježi i najsitnije detalje, tako da fotografije i video-snimci izgledaju onako kako ih vidi ljudsko oko.

Galaxy Note20 i Note20 Ultra zadovoljiće potrebe i najzahtjevnijih korisnika, a možete ih pronaći u m:tel ponudi.

U preporučenoj Pretplata: XXL+ tarifi, vrhunski Galaxy Note 20 Ultra može biti vaš po cijeni od 179,20 KM, a ostatak platite na rate od 31,17 KM. Kompaktna verzija ove sjajne serije Galaxy Note 20 u istoj tarifi može biti vaša po cijeni od 99,20 KM, a ostatak platite na rate od 17,25 KM.

Za više informacija o novoj Galaxy Note 20 seriji posjetite www.mtel.ba ili pozovite **0800 50 000**.

DOPUNA

NEKA TVOJ START BUDE DOPUNA START

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

*Uživaj u savršenoj komunikaciji uz m:tel Dopuna Start pakete
i neodoljive bonuse*

Želiš li najbolju komunikaciju, dostupnu bilo gdje, sa odličnim bonusima za internet ili razgovore i SMS-ove, neka tvoj izbor bude m:tel Dopuna Start paket.

Kupovinom ovog prepaid paketa po cijeni od samo 4 KM dobijaš broj i bonuse od:

- 4 KM na bonus računu za razgovore i poruke prema svim mrežama u BiH u trajanju od 30 dana od dana aktivacije, ili
- 15 GB mobilnog interneta u m:tel mreži u trajanju od pet dana od dana aktivacije.

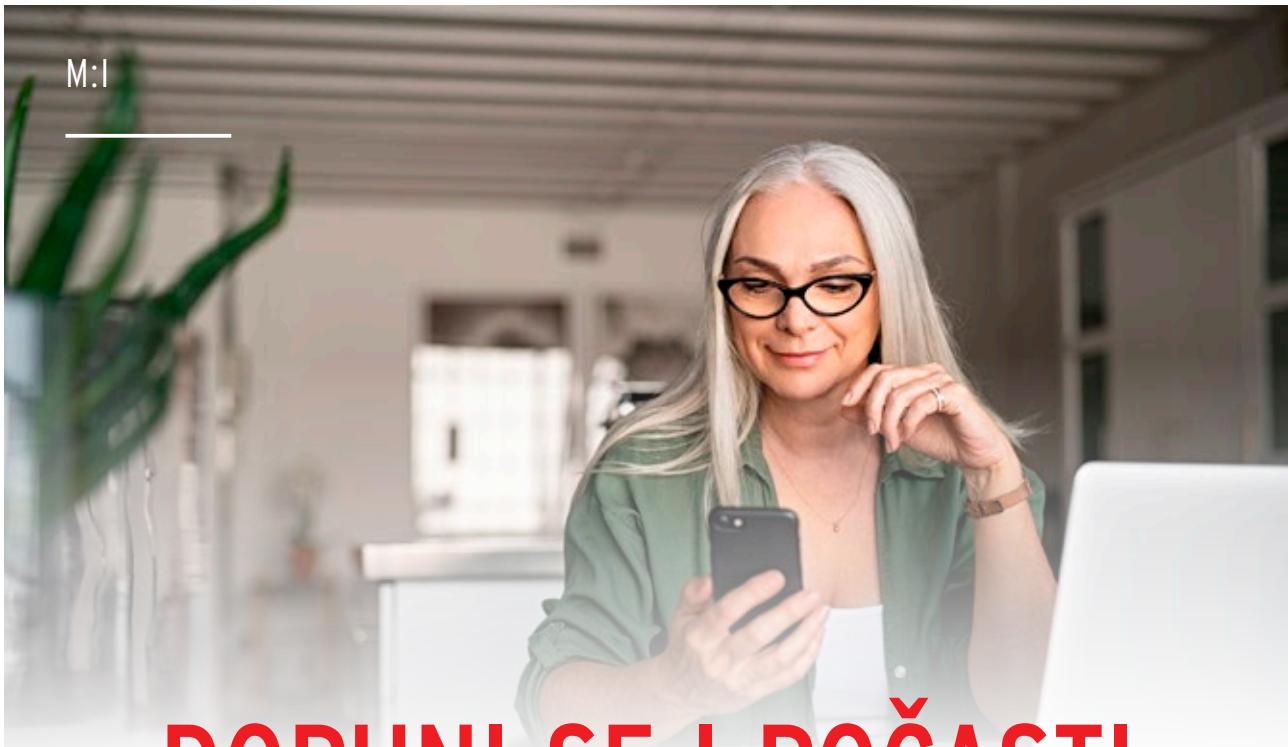
Budući da je moguće aktivirati samo jedan od ponuđenih bonusa, odaberi ono što ti najviše odgovara. Aktivacija je jednostavna, pozivom na *104#, odnosno *105#.

A ukoliko ti je potrebno još, u svakom trenutku možeš da se dopuniš novom dozom neta, poruka ili minuta kroz Dopuna tarifne opcije, onlajn putem veb-stranice www.mtel.ba, putem aplikacije m:go ili pozivom na *100#.

Naš Dopuna Start paket možeš da nabaviš na pumpama i kioscima obilježenim Dopuna zastavicama širom BiH, kao i na svim m:tel prodajnim mjestima.

Odaberi bonuse po svojoj mjeri i uživaj u bezbrižnoj komunikaciji.

Za više informacija pozovi 066 10 10 10 ili posjeti najbliže m:tel prodajno mjesto!

DOPUNI SE I POČASTI BONUSIMA I DO 10 GB

PIŠE: MILICA KONDIĆ

Da li znaš da dopunom svog m:tel prepaid broja možeš da ostvariš dodatne bonuse za mobilni net

DOPUNI SE BRZO I LAKO I UŽIVAJ U BONUS SURFOVANJU!

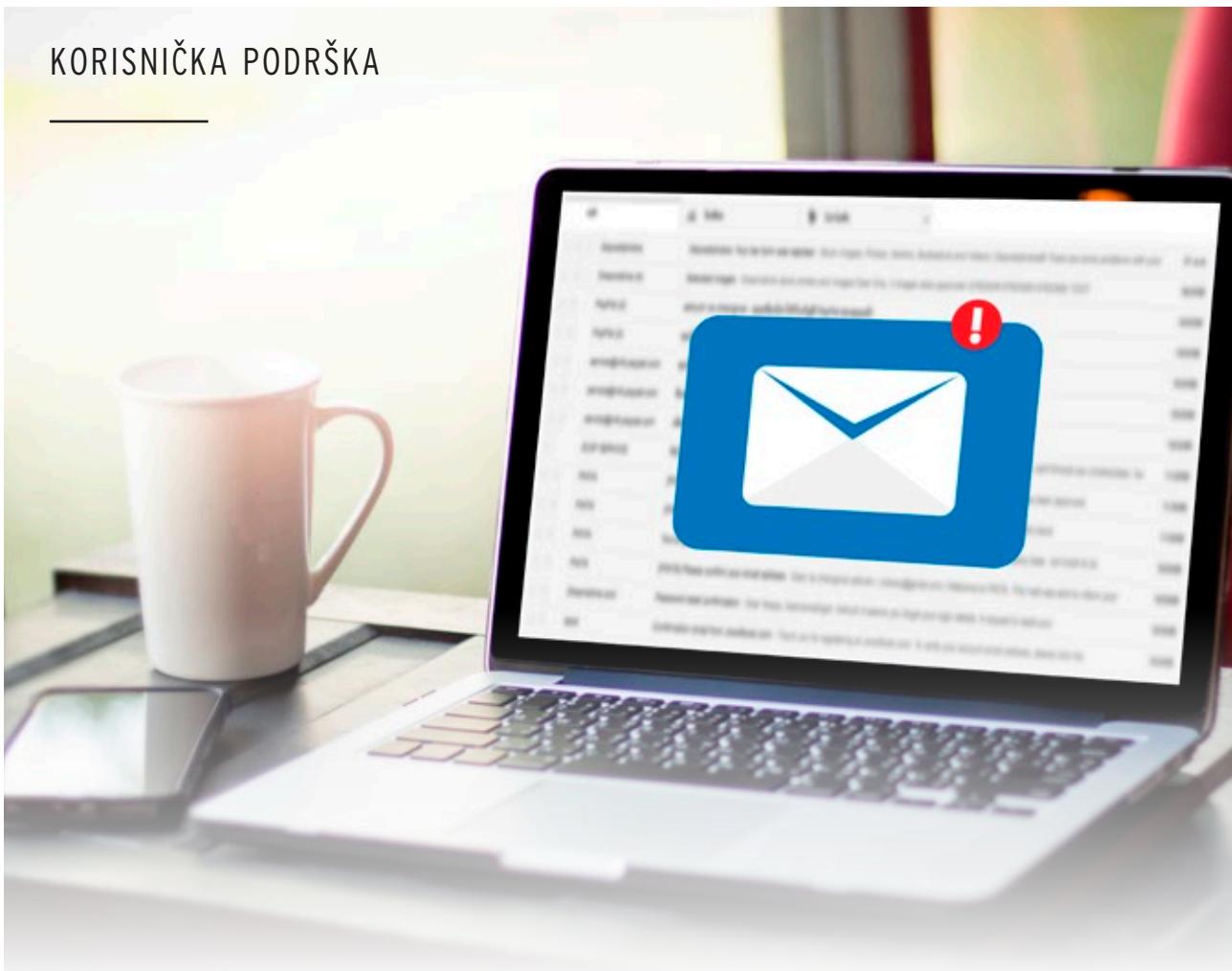
Postoje tri načina kako da za dopune od 5 KM i više dobiješ odlične bonuse za mobilni net:

1. Onlajn, putem sajta www.mtel.baPomoću VISA, MasterCard ili Maestro platne kartice bilo koje banke.
2. Putem svog IPTV-ja
U IPTV shop-u izaberi opciju Dopuni račun, gdje je dovoljno samo da uneseš m:tel prepaid broj i izabereš željeni iznos dopune.

3. Putem m:tel prepaid broja
Unesi slovo D, zatim iznos dopune pa razmak, a zatim ukucaj broj korisnika čiji račun dopunjavaš i pošalji SMS na broj 065 1110. (Npr. D10_06XXXXXXX i pošalji na broj 065 1110).

Ono što je sasvim sigurno jeste da će se ovim načinom dopune obradovati svi oni kojima je račun dopunjjen, jer za dopune od 5 KM do 9,99 KM m:tel poklanja bonus od 1 GB u trajanju od dva dana, a za dopune od 10 KM i više tu je bonus od 10 GB u trajanju od četiri dana.

KORISNIČKA PODRŠKA

ISKORISTITE M:TEL DIGITALNE SERVISE I AKTIVIRAJTE USLUGU ELEKTRONSKOG PREGLEDA RAČUNA

PIŠE: MILOVAN TATIĆ

*Usluga Moj račun omogućava dostavu računa na mail, pregled na
Moj m:tel portalu, ali i brzo i lako plaćanje računa VISA/MasterCard/
Maestro platnim karticama.*

Jedna od velikih prednosti m:tel digitalnih servisa jeste da svoje obaveze možete obaviti brzo i jednostavno putem interneta, bez odlaska u poslovnicu.

Putem Moj m:tel portala <https://moj.mtel.ba> ili kroz Moj m:tel Android/iOS aplikacije na raspolaganju su vam različite usluge, a možda najkorisnija jeste upravo mogućnost prijave za elektronsku dostavu računa.

Prijavite se na Vaš nalog

Prijava je jednostavna i sve što treba jeste da pratite sljedeće korake:

1. Prijavite se na portal Moj m:tel;
2. U glavnom meniju izaberete sekciju Računi;
3. Sa lijeve strane u navigaciji izaberete uslugu i stavku Račun na mail;
4. Sa desne strane ćete dobiti statusnu traku, gdje možete prevući ikonicu i od sljedećeg mjeseca račun stiže na mail!

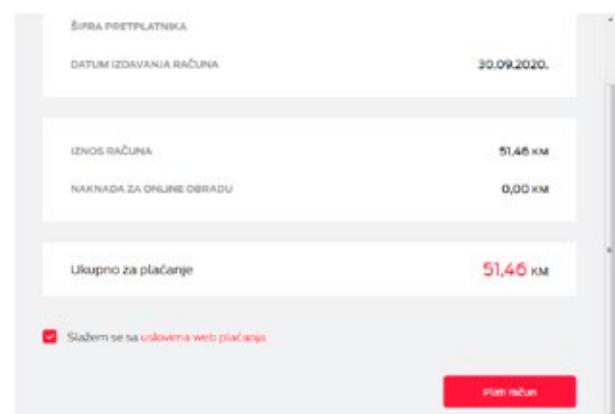
Nakon aktivacije ove usluge, od sljedećeg mjeseca možete pregledati sve svoje račune na jednom mjestu, jednostavno izborom iz menija sekcije Računi i paketa za koji želite vidjeti podatke.

Novost je da je moguće platiti račune VISA/MasterCard/Maestro platnim karticama bez komplikovanog odlaska u banku ili elektronskim bankarstvom. Ukoliko imate neplaćen račun, on će vam se prikazati kao neplaćen i klikom na dugme Plati pokrećete proces plaćanja računa u dva koraka.

1. Klikom na dugme Plati kod neplaćenog računa otvorice vam se novi prozor u kome možete

vidjeti sve podatke izabranog računa i nastaviti sa dugmetom Plati račun.

2. U ovom koraku otvorice vam se stranica partnerske Nove banke preko koje se obavlja plaćanje i u kojoj unosite podatke kartice koju želite upotrijebiti za plaćanje. Platna kartica može biti bilo koje banke i sve što je potrebno jeste da je njom moguće plaćati na internetu.

Podaci o kupovini

Trgovac: m:tel
Adresa IPM: https://mtel.ba/
Iznos: KM 51,46
Broj narudžbine: 1601525729

Podaci o kartici

Prihvaćeni Brendovi:	
Broj kartice:	<input type="text"/>
Ime korisnika:	<input type="text"/>
Datum isteka:	<input type="text"/>
CVV2/CVC2:	<input type="text"/>
☐ Potvrdjam prenesenje podataka	
<input type="button" value="Odustani"/>	<input type="button" value="Potvrdi"/>

Nakon uspješne transakcije, dobijete na svoju e-mail adresu potvrdu o plaćanju ili informaciju ukoliko plaćanje nije uspjelo.

Iskoristite mogućnost i obavite sve ovo iz udobnosti svoga doma.

Dnevnik prijateljstava

PRIPREMILA: SANDRA STANIĆ

Snažna poruka svim vozačima, s početkom nove školske godine, zahvaljujući kompaniji m:tel, osvanula je na bilbordima širom Republike Srpske.

G odinama unazad kompanija m:tel aktivno djeluje na podizanju svijesti vozača o neophodnosti savjesne upotrebe telefona tokom vožnje, a ovu misiju nastavila je i ove godine. S prvim danom nove školske godine, snažna i emotivna poruka na bilbordima širom RS „Ako me voliš, ostavi telefon dok voziš“, predstavlja obraćanje svim učesnicima u saobraćaju, a naročito vozačima.

Znajući da upotreba mobilnog telefona tokom vožnje može biti jedan od glavnih faktora u ometanju vozača te da može uticati na povećanje mogućnosti nastanka saobraćajnih nezgoda sa ozbiljnim posljedicama, kompanija m:tel na ovaj način apeluje na vozače, podsjećajući ih na činjenicu da upotreba mobilnog telefona tokom vožnje može biti opasna kao i vožnja pod uticajem alkohola.

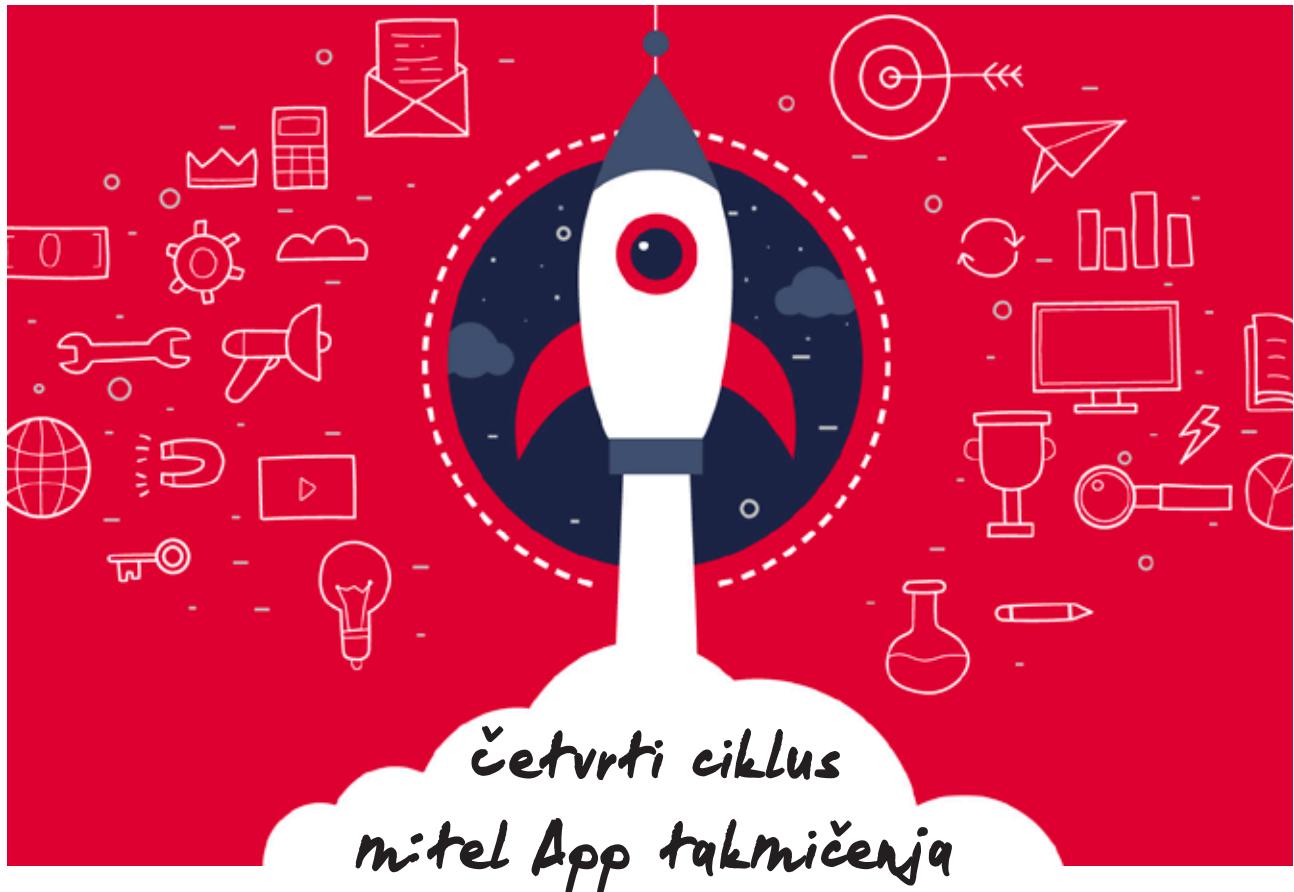
Tokom godina, m:tel je upravo za kampanju bezbjednosti u saobraćaju dobio brojne nagrade, a samo za posljednju koja je realizovana 2019. godine, dobio je priznanje za podršku u radu i

provodenju brojnih aktivnosti Agenciji za bezbjednost saobraćaja i ostalim subjektima sistema bezbjednosti saobraćaja, kao i čak dvije nagrade na „No limit festivalu“ za prošlogodišnju kampanju pod nazivom „Jedan poziv mijenja sve“.

Kampanja „Ako me voliš, ostavi telefon dok voziš“ bila je aktivna tokom cijelog mjeseca septembra, između ostalog, i kao podsjetnik da je to mjesec kada počinje nova školska godina i kada je potreban dodatni oprez u saobraćaju, naročito kada je u pitanju bezbjednost najmlađih.

Svakako, ne treba nikada zaboraviti ovu poruku koju kampanja nosi, upravo zato što zaista ne postoji ništa važnije od života.

Ova društveno odgovorna kampanja kompanije m:tel i ovoga puta ima podršku Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske, Agencije za bezbjednost saobraćaja RS te Auto-moto saveza RS, ali i brojnih medijskih kuća koje su dale svoj doprinos širenju važne poruke svim vozačima.

Konkurs namijenjen srednjoškolcima iz BiH, pod imenom „Lansiraj svoju ideju“, otvoren je 1. oktobra i ove godine, a kako bi učestvovali u ovom izazovu znanja i timskog rada, učenici treba da osmisle i izrade aplikacije za mobilne uređaje te da ih pošalju na adresu kompanije m:tel.

Promocija znanja i nagrađivanje učenika i studenata praksa je koju m:tel realizuje kroz mnogobrojne projekte, koji su osmišljeni upravo kao nadogradnja i razvijanje dodatnih talenata mladih ljudi.

Prolazeći kroz cikluse ovog konkursa, srednjoškolci uče i mnogo više od programiranja. Najprije, potrebno je da se organizuju i oforme tim te uz pomoć mentora zajednički osmisle ideje za aplikacije koje će u drugom ciklusu i napraviti. Na konkurs se mogu prijaviti i pojedinci, ali opet u saradnji sa svojim mentorom.

Svakako, m:tel naglašava i važnost društveno odgovornih tema, pa je ove godine, primjera radi, odlučio posebno da vrednuje aplikacije koje doprinose prevenciji ili prevazilaženju negativnih situacija nastalih pojavom pandemije virusa korona. To je još jedan benefit koji ovaj

proces pruža mladim ljudima, a to je učenje o važnosti njegovanja pravih vrijednosti poput humanosti, odnosno učešća u unapređenju uslova života zajednice i društva uopšte.

Pobjednici prvog kruga takmičenja na državnom nivou, odnosno autori pet izabranih najboljih aplikacija u BiH, dobijaju sjajne nagrade - mobilne telefone i priliku da se takmiče sa timovima iz Srbije i Crne Gore i tako osvoje prvu ili specijalnu nagradu na „Regionalnom app izazovu“, koji će se ovoga puta održati u skladu sa trenutnim epidemiološkim preporukama.

Opšte uslove takmičenja, spisak škola i formulare za prijavu zainteresovani mogu pronaći na zvaničnom sajtu kompanije - www.mtel.ba.

Praksa u m:tel-u za čak 34 studenta.

Kompanija m:tel omogućila je praksu za čak 34 studenta nastavljajući tako da pruža podršku u sticanju znanja budućim mladim profesionalcima.

I u doba ograničenih mogućnosti i cjelokupne situacije sa pandemijom, stručnjaci iz različitih oblasti zaposleni u kompaniji m:tel uspjeli su svoje znanje i bogato iskustvo nesebično da prenesu i pruže studentima.

Ove godine praksu u kompaniji m:tel završila su 34 studenta. Oni su nam došli sa Elektrotehničkog fakulteta Banjaluka, Elektrotehničkog fakulteta Istočno Sarajevo, Prirodno-matematičkog fakulteta Banjaluka, Ekonomskog fakulteta Banjaluka, Fakulteta tehničkih nauka Novi Sad, ali i Elektrotehničkog fakulteta Beograd.

I ove godine najpopularnije i najtraženije oblasti za praksu u sferi IKT-a bile su Internet of Things, ORACLE Apex, Analytics software, virtuelna računarska mreža...

Povratne informacije studenata koji su praksu obavili u m:tel-u su, kao i do sada, sjajne i pune lijepih riječi, kako za mentore tako i za m:tel kao sjajnu i stabilnu kompaniju. Praktikanti su, prije svega, bili oduševljeni prijateljskim odnosima među kolegama, radnom atmosferom, ali svakako i svim tehnologijama i mogućnostima koje pruža jedna snažna kompanija kao što je m:tel.

Ono na šta je m:tel posebno ponosan jeste činjenica da je nekoliko praktikanata odmah po završetku fakulteta svoju karijeru započelo baš u m:tel-u i to je dokaz da je projekat studentske prakse i više nego uspješan te da predstavlja najbolji put za budućeg mladog profesionalca da spozna pravu vrijednost kompanije i donese najbolju odluku za budućnost.

Iako se program studentske prakse završio za ovu godinu, m:tel se već spremi za narednu, iščekujući buduće sjajne praktikante i mlade ljude željne znanja.

Sportska oprema za više od 30 škola u BiH

Ulaganjem u zajednicu, m:tel aktivno učestvuje u unapređenju uslova života i obrazovanja u BiH te kada govorimo o donacijama i kontinuiranoj podršci zajednici, sportskim organizacijama, ustanovama kulture, obrazovnim institucijama, humanitarnim organizacijama i sl., kompanija koju uvijek nalazimo u vrhu spiska društveno odgovornih je svakako m:tel.

Samo u protekle četiri godine, pored mnogih drugih donacija i podrške, ova kompanija sprovela je i opsežnu akciju opremanja osnovnih i srednjih škola te dječijih igrališta širom BiH vrijednom sportskom opremom, razvijajući kod najmlađih afirmaciju zdravog odrastanja, njegovanja sportskog duha i drugih pozitivnih vrijednosti. Donirani su tako fudbalske, košarkaške i odbojkaške lopte, klupe za svlačionice i rezviziti za mali i veliki fudbal, kao i košarkaške table sa koševima, golovi, stolice za tribine novoizgrađenih dječijih igrališta, oprema za stoni tenis i to u više od 30 škola na području cijele BiH.

Tokom oktobra ove godine, m:tel je nastavio dobru praksu te je donirao i opremu učenicima i nastavnom osoblju područne Osnovne škole „Ahmet Hromadžić“ u Bravsku, u opštini Bosanski Petrovac. Ovu školu trenutno pohađa 25 đaka, od prvog do devetog razreda. Osim košarkaških tabli i koševa, najviše su ih obradovale košarkaške lopte, uz pomoć kojih će učiti prve sportske korake. Prije rata škola je brojala više od stotinu đaka. S obzirom na to da je riječ o najmlađima koji su se sa roditeljima vratili na predratna ognjišta, ovaj broj je sada, nažalost, mnogo manji.

Bavljenje sportom podrazumijeva zdrav život, sportski duh i stvaranje novih prijateljstava i upravo to su razlozi

da kompanija m:tel nastavi svoju misiju podrške pravim vrijednostima. Svjesna značaja sporta za sve društvene segmente, pokazujući osjećaj društvene odgovornosti prema kategorijama kojima je pomoć potrebna, kompanija m:tel će i u narednom periodu nastaviti da podržava sportska takmičenja i prvenstva, kao i rad sportskih udruženja, klubova i škola iz cijele Bosne i Hercegovine.

m:tel Playground - mjesto za nove izazove

Početkom marta ove godine, kompanija m:tel pokrenula je svoj drugi IoT izazov u okviru programa Playground.

ovogodišnji izazov predstavljen je kao edukativno-takmičarski program, a namijenjen je tehnološkoj zajednici Bosne i Hercegovine, odnosno developerima, inženjerima i svima koji se bave IoT tehnologijom. Tema ovogodišnjeg Playground izazova vezana je za rješenja iz oblasti energetske efikasnosti, a timovi, koji su krajem maja uspješno zakoračili u drugi krug programa, vrijedno rade na izradi i unapređenju svojih ideja. Putem edukativnih sesija i mentorstva, u tome im pomažu m:tel stručnjaci iz IoT oblasti, kao i spoljni saradnici koji imaju bogato iskustvo kada su u pitanju startapi i moderna i inovativna tehnološka rješenja.

Pored timova koji se takmiče za jednu od glavnih nagrada ovogodišnjeg IoT izazova, m:tel Playground, putem redovnih predavanja, tj. meetup događaja, otvoren je i za sve ostale aktivne i inovativne osobe koje imaju ideje i želju da pokrenu sopstvene startape.

Budući da je ovogodišnji Playground program, kao i većina planiranih aktivnosti, uslijed pandemije izazvane virusom korona, morao biti preseljen na onlajn platforme, tako se i meetup događaji od aprila 2020. godine redovno održavaju putem ZOOM-a. Gosti predavači dolaze iz različitih branši, ali svima je zajedničko da su uspješni i imaju bogato iskustvo koje su spremni da podijele sa drugima.

Kako bismo svima omogućili pristup ovim korisnim predavanjima, snimke smo postavili i na m:tel Facebook stranici te ukoliko ste propustili neko od prethodnih predavanja, uvijek možete da im se vratite i ponovo ih poslušate.

Predavanja su besplatna i dostupna svima, zato iskoristite vrijeme na najbolji način, počastite se znanjem i pripremite se za neke nove izazove.

Ekološkim koracima do zdravijeg života

„Eko-šetnja“ novi je koncept volonterske akcije koju razvija i implementira organizacija CEREBRA u saradnji sa Studentskom organizacijom Prirodno-matematičkog fakulteta Banjaluka.

Ova akcija ima za cilj promociju zdravih stilova života, kvalitetnog provođenja slobodnog vremena, uključivanje i afirmisanje mladih u ekološku zajednicu, podsticanje ekološke osviještenosti i direktni uticaj na zaštitu životne sredine.

Upravo zbog svega ovoga, ali i dobre saradnje, koju godinama unazad njeguje sa Prirodno-matematičkim fakultetom iz Banjaluke, kompanija m:tel rado se odazvala

pozivu studenata i pružila im podršku u realizaciji aktivnosti „Eko-šetnja“.

U ovom ciklusu uspješno je realizovano sedam šetnji, koje su okupile preko stotinu ljudi zainteresovanih da se u dvočasovnim korisnim događajima upoznaju, druže, volontiraju, rekreiraju, sakupe otpad koji na tom putu nađu i time doprinesu zaštiti životne sredine.

realme

realme C11

Veliki kapacitet baterije. Veliki displej.

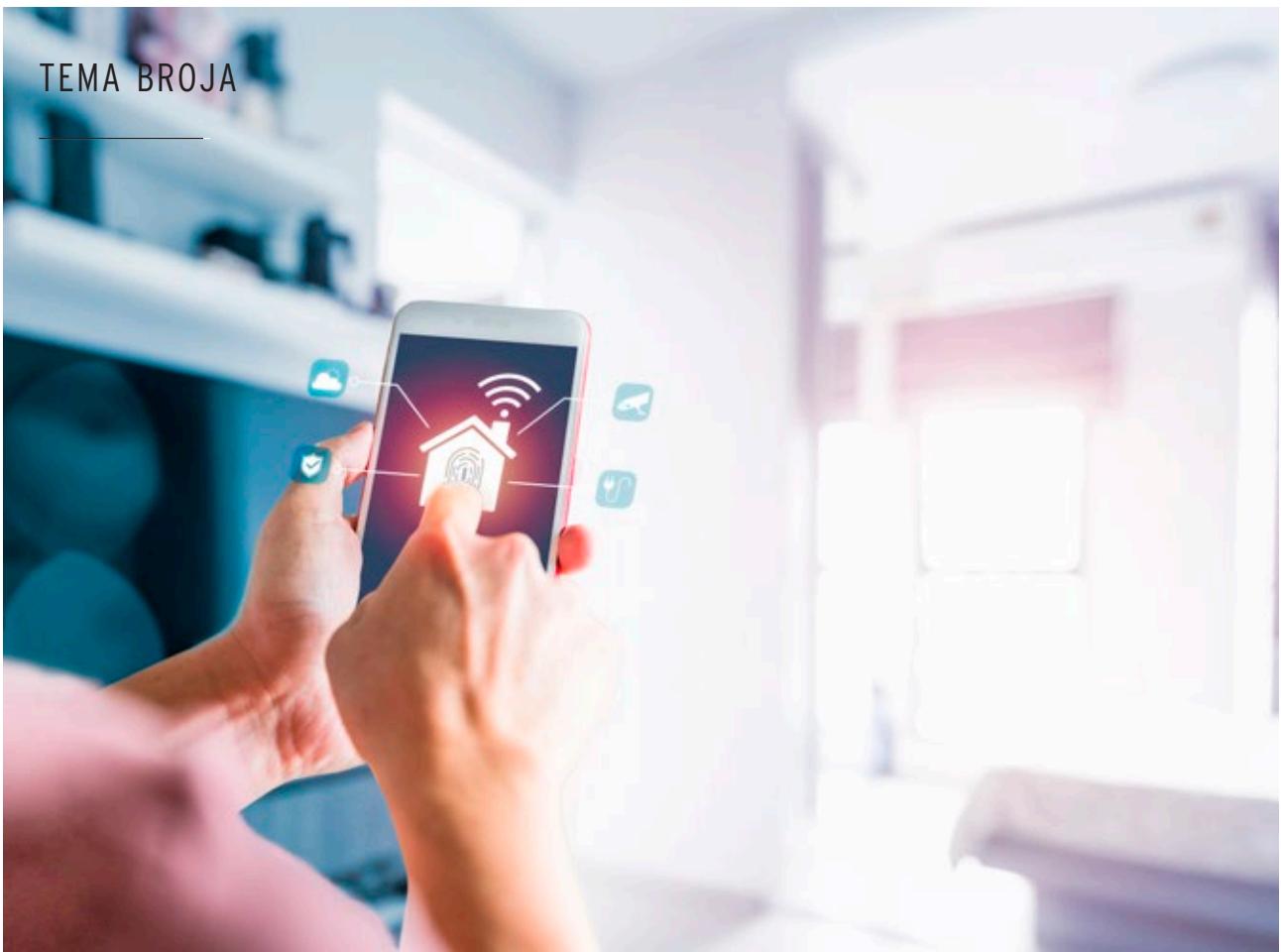

REALME C11

m:

POSLOVNI SVIJET

TEMA BROJA

KAKO SMO VREMENOM BIVALI SVE PAMETNIJI

PIŠE: JELENA PRALICA

Tokom posljednjih dvadesetak godina, od pametnog telefona stigli smo do pametnih zvučnika, pametne jakne, pametne saksije, pametne pelene za bebe... pa sve do pametnog grada.

ako je danas svakodnevnicu skoro pa nemoguće zamisliti bez smart uređaja, dovoljno je da se vratimo svega koju deceniju unazad i biće potpuno jasno da smo tek u posljednje vrijeme - sve pametniji.

Naravno, ne govorimo o tome koliko je ko među nama inteligentan, već o činjenici da je od prvog pametnog telefona do danas čovječanstvu dostupno mnoštvo uređaja ili upotrebnih predmeta s istim predznakom. Dakle, pametnih.

Ali, krenimo, na neki način, redom. Smartfoni nam danas služe, ne samo za zvanje i slanje poruka, već i za surfanje internetom, da naručimo, recimo, hrani ili neki odjevni komad, za fotografisanje i snimanje video-sadržaja, ali i za slanje mejlova, za navigaciju... Spisak mogućnosti je zaista dugačak i impresivan, stoga i ne čudi što je struka spoznala da bi jednako popularni bili i drugi uređaji sa sličnim mogućnostima.

POČNIMO OD TELEFONA...

Podaci o prvom pametnom telefonu sežu u, sada već davnu 1994. godinu. Mada u to vrijeme pojmom „smartfon“ nije ni postojao, to nikako nije „smetalo“ IBM Simon personalnom komunikatoru da bude skoro deceniju ispred svog vremena. Kao začetnik pametnih telefona, ovaj uređaj je svojevremeno bio pravo čudo, ali i smjernica za dalji razvoj mobilne tehnologije.

Industrija mobilnih telefona doživjela je procvat krajem devedesetih godina prošlog vijeka, pa se 1999. pojavljuje prvi smartfon - Ericsson R380, a nakon njega Nokia te Blackberry, čija je baza korisnika dolazila iz poslovnog svijeta. Iako većina „običnih“ korisnika u to vrijeme nije bila pretjerano zainteresovana za te uređaje, iz različitih razloga i pobuda, sve se, skoro iz korijena, promijenilo prije nekih 13 godina. Naravno, govorimo o iPhone-u, s kojim pametni telefoni stižu u ruke sve više korisnika širom svijeta.

A NAKON TOGA...

ZAŠTO VAS NE BI HLADIO PAMETNI VENTILATOR?
MOŽE LI VAS OVAJ PAMETNI KREVET SPASITI OD HRKANJA?
KAKO BICIKL MOŽE POSTATI PAMETNIJI?
PAMETNA BATERIJA ĆE VAS UPOZORITI PRIJE NEGO ŠTO SE PREGRIJE.
OVAJ PAMETNI OTIRAČ SLUŽI I KAO VAGA.

Baš kao što je ranije spomenuti spisak mogućnosti jednog smartfona dugačak i impresivan, podjednako bi trebalo mjesto i za naslove/napise o različitim pametnim uređajima koji su nam danas dostupni.

Možemo početi od mobilne tehnologije, preko malih kućanskih aparata, pa sve do cijelog pametnog grada, koji kao koncept spaja informacionu i komunikacionu tehnologiju i razne fizičke uređaje povezane s mrežom s ciljem optimizacije efikasnosti gradskih usluga.

Tako danas govorimo i o konceptu pametnog doma, koji donosi revoluciju malih kućanskih aparata koje svakodnevno koristimo. U poređenju sa klasičnim uređajima, ove putem Wi-Fi mreže povezujete s pametnim telefonom ili tablet računаром, a pokrećete ih pomoću namjenski dizajniranih aplikacija. Po tom principu možete, recimo, uključiti pametnu rernu koja, opet, među brojim receptima može prepoznati i potom podesiti najbolji način rada, a slično funkcionišu i pametni aparat za kafu ili pečenje hljeba, kao i sokovnik.

Priču o pametnim uređajima danas nije moguće uokviriti bez spominjanja dronova. Znamo da je Nikola Tesla taj koji je svojim idejama stvorio preduslove za nastanak modernog tehnološkog društva, a činjenica je da je upravo njegova vizija kasnije poslužila naučnicima da razviju pomenuti uređaj, koji se danas koristi u različite svrhe. Dronovi, osim funkcije u vojnom sektoru, služe za distribuciju hrane ili vode, fotografisanje ili snimanje, ali i u poljoprivredi te za lociranje ljudi tokom elementarnih nepogoda.

LEPEZA UPOTREBNIH PREDMETA

Mada je životni prostor mjesto gdje mnogi svakodnevno provode većinu vremena, smart revolucija nije zahvatila samo njega. Da, pametni uređaji su „izašli“ i na ulice, u prirodu.

Zahvaljujući pametnim rješenjima, sve više se radi na bezbjednosti saobraćaja ili, recimo, olakšavanju svakodnevnih sitnih poslova i obaveza. Upravo takvu svrhu imaju pametni predmeti poput sijalice, ventilatora, šolje za tople napitke ili jakne za bicikliste - da na našu komandu obavljaju neku radnju ili nam pomognu da nešto što radimo bude što bezbjednije, zdravije, efikasnije i slično.

Tako, na primjer, pametna klupa negdje na otvorenom omogućava da napunite svoje mobilne uređaje ili električni trottinet, uz besplatan pristup internetu, ali i nekim sadržajima od značaja za mjesto na kojem se već nalazite. Zanimljiv je i koncept pametne pelene, a u pitanju je zapravo senzor koji se prikači na pelenu i šalje notifikacije kada dođe vrijeme za mijenjanje.

Brojni su gedžeti koji imaju predznak pametni, ali u posebnu grupu spadaju oni koji čuvaju zdravlje ljudi. Tu prevashodno mislimo na pametne satove, ali i narukvicu i prsten, koji imaju opcije da prate korisnikov san, otkucaje srca i razne druge korisne parametre, odnosno brojne aplikacije koje korisnicima omogućavaju čitav spektar aktivnosti.

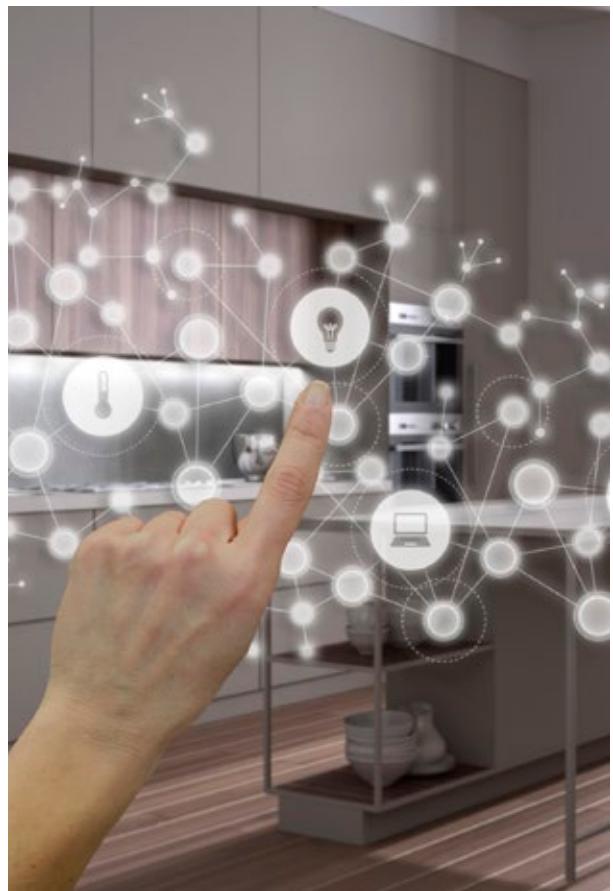

Podjednako zabavno zvuči i pojam pametna cigla, koja može poslužiti za skladištenje električne energije i napajanje raznih uređaja, ili pametna odjeća, koja služi dementnim osobama kao podsjetnik da obave ličnu higijenu, obuku se, doručkuju, uzmu lijek...

Pametna dostignuća su sve brojnija iz dana u dan. Stručnjaci ih prilagođavaju potrebama korisnika, ali i aktuelnim situacijama koje nalažu domišljata rješenja. Stoga i ne čudi da je u jeku pandemije stigla informacija da je osmišljena i pametna maska, koja se s mobilnim telefonom korisnika povezuje pomoću Bluetooth veze. Osim zaštitne funkcije, može da poveća jačinu glasa i da prevede nečije riječi na čak osam jezika.

Nema sumnje da će čovječanstvo, tehnološki gledano, u budućnosti biti sve pametnije. Možemo očekivati niz novih nadogradnji, uključujući AR i VR podršku. Vaše je samo da budete ukorak s vremenom i - sve pametniji.

A da u međuvremenu, u najbližoj m:tel poslovni, odnosno na sjatu www.mtel.ba izaberete neki od uređaja i obogatite svoju pametnu kolekciju.

BIZ&TECH

BRZINA OSVJEŽAVANJA EKRANA

VAŽNA KARAKTERISTIKA TELEFONA
NOVE GENERACIJE

PIŠE: STEFAN LIČINA

Samsung Galaxy Note20 Ultra je telefon sa trenutno najvećom brzinom osvježavanja ekrana, a ona iznosi 120 Hz.

Ukoliko ste u potrazi za novim telefonom, onda sigurno imate na desetine upitnika iznad glave. I vjerujte - niste jedini, jer u današnje vrijeme promjena telefona za svakog od nas je veliki korak. Od uređaja koji nam je postao svakodnevni saputnik želimo najbolje, pa je mnogima osnovno pitanje da li zadržati ili promijeniti trenutni brend. Onda slijede pitanja poput onih koji je model idealan za mene, šta mi telefon omogućava, kakvu kameru ima i jedno od glavnih pitanja - kakva mu je baterija?

U moru ovih nedoumica ponekad možda i preskočite detalje koji kod telefona nove generacije igraju značajnu ulogu, a brzina osvježavanja ekrana je jedan od njih. Veliki proizvođači telefona, poput Samsung-a, Huawei-ja i Apple-a, takmiče se u tome koji model će imati više herca. Da razjasnimo u početku, herc (skraćeno Hz) je mjerna jedinica za brzinu, odnosno frekvenciju osvježavanja ekrana.

Vjerovatno već sada provjeravate koliko vaš trenutni ili telefon koji želite kupiti ima herca, a mi vam u nastavku donosimo sve detalje i objašnjenje šta nam znače ovi herci.

„SLIKA KAO MLJEKO“

Naše oko se, po prirodi, prilagođava slici koju vidi. I nerijetko ćete čuti kako je slika „tečna kao mlijeko“, što znači da nema kočenja i da sadržaj gledate s punim uživanjem. Najjednostavnije rečeno, za to je zaslužna brzina osvježavanja ekrana.

Ako ćemo po definiciji, onda frekvencija osvježavanja predstavlja broj slika u sekundi koje se smijene na ekranu. I po logici stvari, što je frekvencija veća, to je i slika ljepša. Da biste u potpunosti razumjeli proces osvježavanja u sekundi, morate znati da svi digitalni paneli, LCD ili AMOLED, funkcionišu tako što uključuju individualne piksele. Sam uređaj šalje signale ekranu nekoliko puta u sekundi, a broj tih signala je frekvencija osvježavanja.

Donedavno je ta frekvencija za većinu uređaja iznosila 60 Hz, tako da nismo naročito ni obraćali pažnju na ovaj segment. Unapređujući rezoluciju, tip ekrana i njegovu veličinu, proizvođači telefona su shvatili da je ovo segment koji u budućnosti može mnogo da utiče na našu odluku prilikom kupovine novog uređaja.

KAKVA JE RAZLIKA?

Na prvi pogled nevidljiva, sve dok paralelno ne posmatrate isti sadržaj na uređaju sa brzinom osvježavanja ekrana od, na primjer, 60 i 90 Hz. Veća frekvencija omogućava da više informacija istovremeno dolazi do vaših očiju, uz oštriju sliku i fluidnost koja je očita prilikom prelaska iz aplikacije u aplikaciju, gledanja fotografija ili video-zapisa.

Ako ste dio populacije kojoj je mobile gaming jedno od osnovnih interesovanja, onda su brzine osvježavanja ekrana od izuzetne važnosti. Sigurno se sjećate situacija kada su na starijim telefonima određene igrice kočile, a odziv ekrana na vašu komandu prstima trajao cijelu vječnost. Proizvođači mobilnih igrica vremenom su poboljšavali grafiku, unosili sitne detalje, a da bi igrači u potpunosti uživali, bilo je neophodno povećati upravo brzinu osvježavanja ekrana.

BRZINA OSVJEŽAVANJA ≠ FPS (frames per second)

Vizuelno, ova dva pojma jesu ista stvar, ali u tehničkom pogledu postoji razlika. FPS označava broj sličica koje telefon šalje na ekran u sekundi. Tako, na primjer, ukoliko je video snimljen u 60 FPS, onda je idealno da

brzina osvježavanja ekrana bude 60 Hz kako bi svaka sličica bila poslata na ekran, a slika u potpunosti glatka.

Brzina osvježavanja ekrana predstavlja broj slika u sekundi koje se smijene na ekranu. I po logici stvari, što je frekvencija veća, to je i slika ljepša.

KOJA BRZINA JE U TRENDU?

Brzina osvježavanja ekrana došla je u žihu interesovanja kada je kineska kompanija OnePlus prošle godine lansirala model 7 Pro sa brzinom od 90 Hz. Od tada se vodeći proizvođači takmiče ko će korisnicima donijeti veću pogodnost u kombinaciji sa ostalim performansama uređaja. Kada je riječ o kompaniji Apple, prošlogodišnja serija iPhone 11 zadržala se na brzini osvježavanja ekrana od 60 Hz. Od nove serije iPhone 12 očekuje se da će imati poboljšan i ovaj segment.

Korak naprijed napravio je Huawei svojom serijom P40, odnosno modelima P40 Pro i P40 Pro+, kod kojih je moguće izabrati brzinu od 60 ili 90 Hz. Najveći napredak svakako bilježi Samsung, koji je modelu

Galaxy Note20 Ultra dodao brzinu od 120 Hz, što skrolovanje čini perfektno glatkim, a odziv na dodir nevjerojatno brzim. Time je i rad S Pen olovkom doveden do nivoa da je osjećaj identičan pisanju pravom olovkom.

Uz ogromno korisničko unapređenje koje donose veće brzine osvježavanja ekrana, one istovremeno zahtijevaju i veće kapacitete baterija. Srećom, proizvođači su mislili i na to pa o pitanju sa početka ovog teksta više ne morate da brinete. Sada, ako već tragate za novim telefonom, obratite pažnju i na ovaj segment, a sve vodeće modele uređaja sa velikim brojem herca pronadite u ponudi kompanije m:tel.

BIZ&TECH

NAJBOLJE PLATFORME ZA LIVE STREAMING

TWITCH, FACEBOOK, YOUTUBE GAMING - ŠTA VI GLEDATE?

PIŠE: NATAŠA MIKANOVIC

Najpopularnije platforme za live streaming svima su dobro poznate, ali kvartalni izvještaji i istraživanja o broju sati koje je publika provela gledajući sadržaje uvek iznova iznenade. Trenutna epidemiološka situacija nametnula je onlajn prenos uživo kao jedinu opciju za mnoge vrste obuka, seminara, predavanja, čak i klasičnog obrazovanja.

Gejming sadržaji i dalje su najzastupljeniji među strimerima, ali polako i sigurno sve sfere interesovanja pronalaze svoje mjesto u video-prenosima uživo. Iz tih razloga moguć je konstantan rast interesovanja i broja sati - iz godine u godinu, iz mjeseca u mjesec.

Platforme za video-prenos uživo, poput Twitch-a i YouTube-a, postale su još popularnije u ovoj godini, a neke dosad manje popularne dostigle su vrhunac u brojkama gledanosti.

FACEBOOK GAMING POLAKO ZAUZIMA SVOJE MJESTO MEĐU NAJBOLJIMA

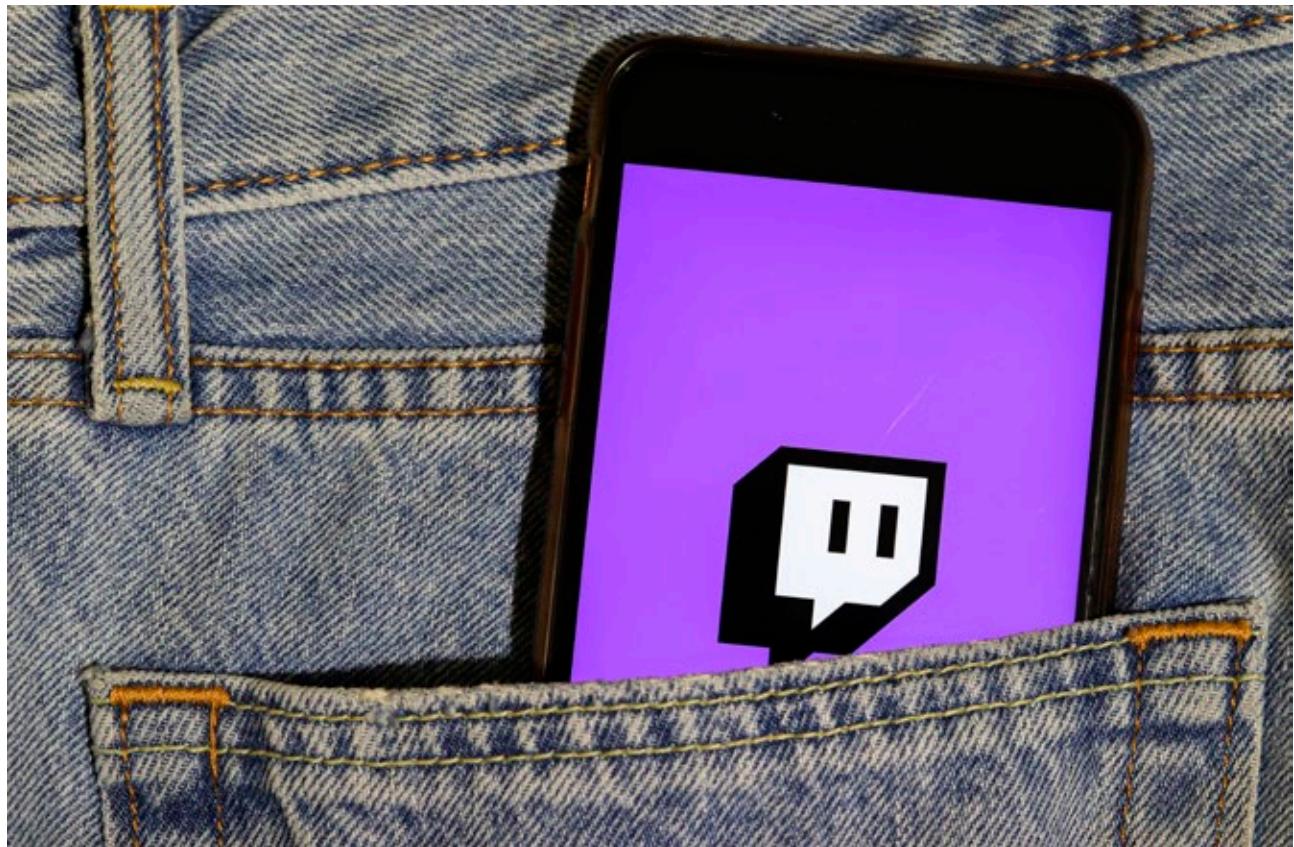
Posljednji izvještaji drugog kvartala 2020. godine izdvojili su Facebook Gaming u eksponencijalnom skoku, te je broj sati prenosa gledanog uživo porastao za 48,5% u odnosu na prvi kvartal ove godine. I ne samo to, već je broj sati prenosa uvećan za 22,6 %. Na godišnjem nivou ova platforma ostvaruje sve značajnije uspjehе, a gledanost raste za 131,5%.

Zasigurno je gašenje popularne platforme Mixer imalo uticaj na statističke podatke te činjenica da je kompanija Microsoft, vlasnik Mixer-a, odlučila da sklopi partnerstvo sa Facebook Gaming platformom. Istovremeno su vjernim kreatorima sadržaja ponudili partnerski status na Facebook Gaming-u. Od ogromnog broja korisnika ove društvene mreže, oni koji su zainteresovani za gledanje i kreiranje video-materijala uživo pronašli su svoj kutak gdje razmjenjuju mišljenja, znanja i novosti o zajedničkim sferama interesovanja uglavnom unutar gejming industrije. Pitate se zašto baš gejming? Možda će vam odgovor dati podatak da je zarada ove industrije u 2019. godini dostigla impresivnih 148 milijardi dolara.

Ubjedljivi pobjednik po svim parametrima je Twitch. Nakon što su prevazišli tri milijarde sati pregledanih sadržaja već u prva tri mjeseca ove godine, naredni period od aprila do jula obilježio je još jedan skok u broju sati od 62,7%.

FOTO: Toyota

YOUTUBE GAMING LIVE - OPET GEJMING...

YouTube je YouTube. Ipak, činjenica da je njihov rast godinama konstantan i stabilan govori više o njihovom kvalitetu, nego o popularnosti. Posljednji kvartal donio je porast u broju gledanih sati za 39,6%, a u broju sati emitovanih video-sadržaja rast je iznosio 19,1% u odnosu na prvo tromjesečje.

Prednost YouTube-a je to što obuhvata doslovno sve sfere interesovanja, dok pristupačnost korisnicima i popularnost održavaju statistički rast.

Posljednji izvještaji iz drugog kvartala 2020. godine izdvojili su Facebook Gaming u eksponencijalnom skoku, te je broj sati prenosa gledanog uživo porastao za 48,5% u odnosu na prvi kvartal ove godine.

TWITCH - POBJEDNIK NA DUZE STAZE

Ubjedljivi pobjednik po svim parametrima je Twitch. Ne samo da su prvi u svim kategorijama, već su oborili i sve rekorde u posljednjem kvartalu. Njihovo prednjačenje u pomenutoj industriji godinama je nezaustavljivo iako konkurenca iz dana u dan raste. Ni nove, ni starije platforme za prenos uživo ne mogu da privuku ni toliki broj korisnika, niti kreatora sadržaja.

Nakon što su prevazišli tri milijarde sati pregledanih sadržaja već u prva tri mjeseca ove godine, naredni period od aprila do jula obilježio je još jedan skok u broju sati od 62,7%.

Osim ove tri dobro poznate platforme, svoje mjesto na ljestvici pronašle su i neke novije, kao što su Periscope, Younow, Dacast, Livestream te Brightcove. U zavisnosti od tematike video-sadržaja, interesovanja publike, ali i tehničkih karakteristika koje podržavaju pomenute platforme, svaka ima svoju publiku i kreatore.

BIZ&TECH

2, 3 ILI 4

KOLIKO KAMERA ZNAČI I KVALITETNA FOTOGRAFIJA?

PIŠE: STEFAN LIČINA

Nekada je jedna bila sasvim dovoljna, dvije su bile perfektne, sa tri smo postali poput profesionalnih fotografa, a četiri? Šta nam je donio veći broj objektiva na našim mobilnim telefonima?

Kamere pametnih telefona iz dana u dan su naprednije, a sve zbog toga što su odavno jedno od važnijih mjerila kvaliteta nekog uređaja. Tako smo od početnog, minimalnog broja kamera na nekom smartfonu došli do toga da na jednom uređaju danas imamo više kamera, što doprinosi samom kvalitetu fotografija. Takođe, sve važniju ulogu prilikom fotografisanja, ali i kreiranja video-materijala, ima i softverski dio uređaja, pa na tržište neprestano stižu sve kvalitetnije kamere, a proizvođači ujedno teže sve većem broju.

Za sve one koji još nisu sigurni kakvi se sve tipovi kamera ugrađuju u pametne telefone i koliko kamera znači i kvalitetna fotografija, donosimo kratak vodič:

GLAVNA KAMERA

Od prvih uređaja pa sve do najnovijih, poput onih iz Samsung Galaxy Note20 serije, baš svi imaju glavnu, odnosno primarnu kameru. Ona je nekada imala, priznaćete, skromna 2 MP, a danas se ta brojka kreće i do nevjerojatnih 108 MP. Još zanimljivije su najave upravo kompanije Samsung da ćemo u budućnosti vidjeti senzore i sa 250 MP.

ULTRAŠIROKA KAMERA

Da biste u vašem kadru uhvatili baš svaki detalj, za to je zadužena ovakva kamera. Ona najčešće predstavlja drugu kameru i nudi mnogo širi ugao slike. Na modelu Huawei P40 Pro ova kamera ima 40 MP sa 18 mm senzorom i otvorom blende f/1,8.

TOF (TIME OF FLIGHT)

Kako bi naši portreti izgledali vrhunski, potrebna je Time of Flight ili dodatna kamera (ToF), koja je zadužena da na najbolji način istakne ono što treba da bude upečatljivo, a zamuti sve ostalo.

Na tržištu su trenutno dostupni pametni telefoni sa jednom, dvije, tri ili čak četiri kamere. Pri izboru telefona od presudne važnosti je da znate šta očekujete od kamere uređaja. Tako ćete znati i koliko je kamera potrebno za vašu savršenu fotografiju.

TELEFOTO

Ponekada želite nešto približiti, ali ste svjesni da tako može doći do narušavanja kvaliteta vaše fotografije. Zato sada postoje telefoto objektivi, ali treba da znate kako zumiranje nije jedina prednost ovakvih kamera. One se zapravo smatraju najraznovrsnijim i najprilagodljivijim kamerama. Podsjetimo da na modelu Huawei P40 Pro ova kamera omogućava optičko zumiranje do čak 5x, 10x hibridni zum uz zadržavanje visokog kvaliteta fotografije, kao i 50x maksimalno zumiranje!

Kada krenete u izbor novog telefona, sjetite se ovih korisnih informacija. Kombinacija objektiva garantuje da će vaše fotografije biti savršene, a na vama je da izaberete da li su dvije, tri ili ipak četiri kamere idealne za snimanje vaših životnih trenutaka.

Među telefonima sa najboljim kamerama u 2020. godini izdvajaju se Samsung Galaxy Note20 Ultra, Huawei P40 Pro i iPhone 11 Pro Max.

BIZ&TECH

POZADINA NAJPOZNATIJE POZADINE

I NE BAŠ TOLIKO ROMANTIČNA PRIČA

PIŠE: JELENA PRALICA

*Bliss, najpoznatija kompjuterska pozadina, čiji je autor Čarls O'Rir,
slovi za najgledaniju fotografiju do sada.*

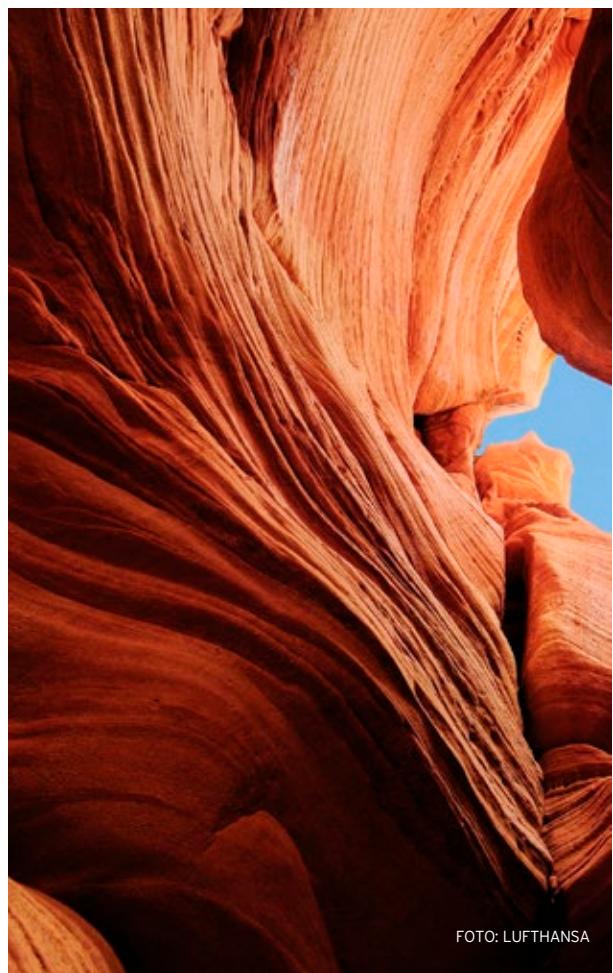

Radeći godinama kao profesionalni foto-reporter, O'Rir od 1978. interesovanje usmjerava na vinogradarstvo i proizvodnju vina, a fotografije na tu temu snimao širom svijeta, da bi dvije godine kasnije osnovao fotografsku agenciju Westlight.

~~~~~

*Dvije decenije nakon što je nastala
fotografija Bliss, Čarlsa O'Rira
angažovala je avio-kompanija Lufthansa,
a rezultat njihove saradnje su tri
pozadine za pametne telefone. U pitanju
je projekat „New Angles of America“,
tako da je „sljedeća wallpaper generacija“
s O'Rirovim potpisom takođe stigla do
miliona korisnika širom planete.*

~~~~~

Zeleni livada, plavo nebo, malo oblaka... Sve to je nebrojeno puta vidjelo takođe nebrojeno ljudi širom svijeta... I dok je takva scena realna bilo kad i bilo gdje, ovaj put govorimo o desktop pozadini legendarnog operativnog sistema Windows XP.

Da, o slavnoj fotografiji naziva Bliss (Blaženstvo), koja je nastala 1996. godine i potom obišla svijet. Ali, da li znate da je pozadina najpoznatije pozadine jedna ne baš tako romantična priča? Znali ili ne, evo šta se krije u pozadini svega...

Ova fotografija otvorila je novi svijet virtuelnosti, što Čarls O'Rir vjerovatno nije ni slatio da će se desiti kad ju je načinio, prije 24 godine, u Sonoma Kauntiju, u Kaliforniji. Na putu do svoje tadašnje djevojke, a današnje supruge Dafni, zastao je, kao i mnogo puta ranije, da fotografiše pejzaž, što svakako nije čudno za nekoga ko je radio kao foto-reporter za „Los Angeles Times“ i „National Geographic“.

FOTO: LUFTHANSA

Pa, iako je profesionalac, njegova najpoznatija fotografija nije nastala tokom planiranog snimanja, već sasvim slučajno. Tačnije, proslavljenja je sasvim slučajno.

Naime, dok je vozio auto-putem 121, O'Rir se zaustavio da fotografiše prizor o kojem je često razmišljao. Koristio je foto-aparat Mamiya R767, a film Fuji Velvia.

„Fotografija je nastala blizu moje kuće, sjeverno od San Franciska. Dan je jednostavno bio takav. Trava je bila savršena i sunce je sijalo. Na nebu nije bilo nijednog oblaka, ali dok sam parkirao i postavio foto-aparat, oblaci su se pojavili. Ipak, fotografija nije dorađena“, ispričao je svojevremeno O'Rir, pojasnivši da su za specifičan izgled fotografije Bliss zasluzni trenutni vremenski (svjetlosni) uslovi, kao i specifikacije foto-opreme koju je koristio.

Fotografiju je poslao kompaniji „Corbis Images“. I to je to.

Zapravo nije, to je tek početak, jer dvije godine kasnije agenciju Westlight kupuje izvjesni Bil Gejts, s ambicijom da

izgradi veliku digitalnu videoteku. „Corbis Images“ postaje njegova kompanija, a O'Rirov pejzaž fotografija koju je mogao da kupi bilo ko. Ipak, 2000. godine je uslijedio poziv iz Microsoft-a, odnosno iz razvojnog tima Windows XP.

„Dođi kod nas i donesi nam fotografiju“, glasila je poruka ispisana uz avionsku kartu koju su mu poslali. „Mi ne želimo da kupimo samo fotografiju, želimo sva prava za nju“, rečeno mu je kasnije, a O'Rir je pristao, uz klauzulu da neće otkriti o kojem iznosu je riječ.

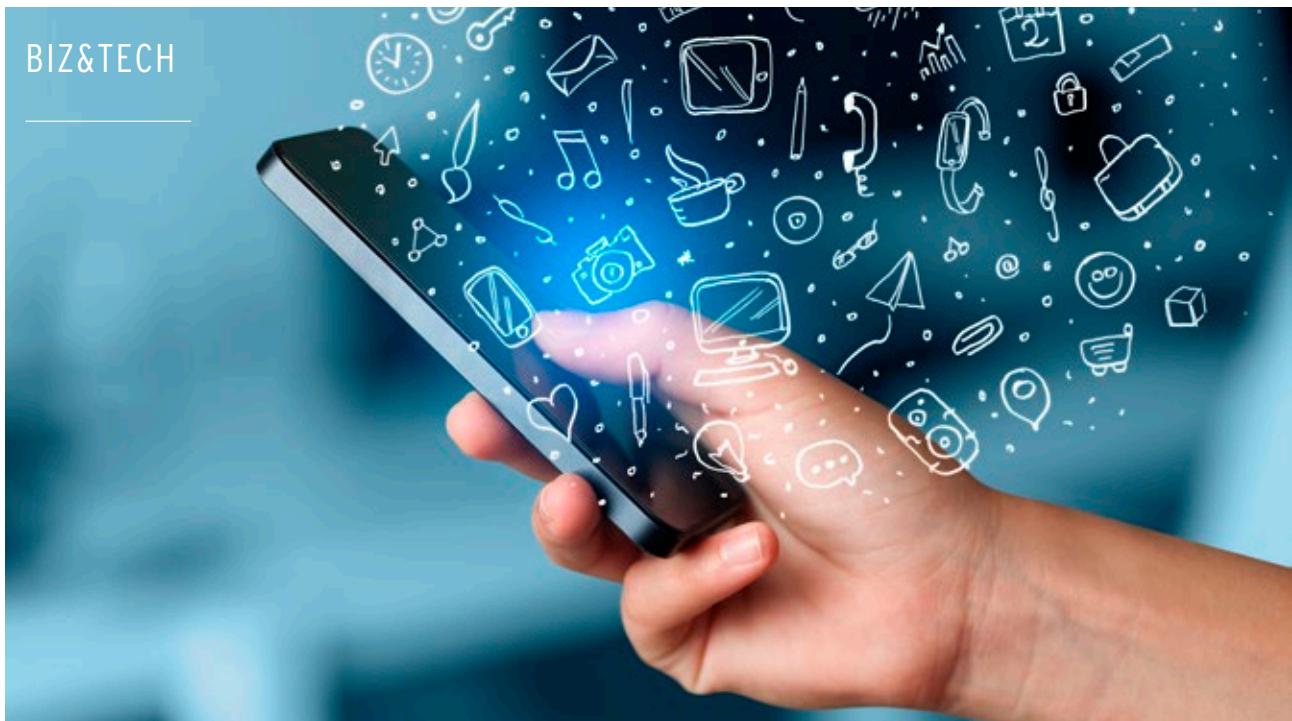
Do danas nije objelodanjeno koliko novca je dobio za svoju čuvenu fotografiju. Na osnovu glasina, bio je to drugi po vrijednosti ček u istoriji prava na fotografiju - nakon one na kojoj tadašnji predsjednik SAD Bil Klinton grli Moniku Levinski.

Ukoliko se pak pitate šta se u međuvremenu dogodilo s krajolikom koji je fotografisao, pa sada je tamo upravo - vinograd! Da biste ga i vidjeli, a ne možete uživo, u Google Maps pretragu ukucajte 38.248966 - 122.410269 i saznajte kako Bliss danas izgleda.

FOTO: LUFTHANSA

BIZ&TECH

KAKO PREPOZNATI LAŽNE APLIKACIJE?

PIŠE: NATAŠA MIKANOVIĆ

Sa širenjem tržišta mobilnih aplikacija, koje svakodnevno raste munjevitom brzinom, stižu i svi rizici preuzimanja istih. Najčešći problemi su klasični malware virusi unutar lažne aplikacije. S obzirom na to da su u današnje vrijeme mobilni telefoni uveliko zamjenili novčanike pa njima plaćamo račune, obavljamo kupovinu, pohranjujemo lične podatke i brojeve dokumenata te vršimo onlajn kupovinu, potrebno je biti izuzetno pažljiv pri preuzimanju aplikacija.

Ukoliko instalirate lažnu aplikaciju i dozvolite joj pristup ostalim, rizikujete mnogo toga, od krađe novca sa vaše kreditne kartice do krađe identiteta. Koliko god se tvorci prodavnica mobilnih aplikacija trudili da otklone lažne aplikacije iz svoje ponude, porast i napredak tehnologije omogućavaju hakerima da istom brzinom pronalaze nove načine da ih kreiraju i lansiraju na tržište. Naravno, postoje načini da se izbjegne ovakva situacija.

PREUZIMAJTE APLIKACIJE SA PROVJERENIH PRODAVNICA

Najveće kompanije imaju najviše novca, ljudskih resursa i dovoljno razvijenu tehnologiju da pomno prate šta se nalazi u njihovojo ponudi. Upravo iz tih razloga, najpametnije je preuzimati aplikacije sa dobro provjerjenih prodavnica kao što su Google Play, App Store i Huawei App Gallery.

POMNO ČITAJTE OPIS APLIKACIJE

Hakeri, koliko god bili genijalci u kodiranju, odnosno programiranju, često su nevješti u pisanju i opis aplikacije biće napisan polupismeno ili nepismeno. Ako i ne bude gramatički neispravan, sigurno će biti šur i kratak opis.

OBRATITE PAŽNJU NA RECENZIJE

Recenzije, odnosno feedback korisnika, postoje da bi se čitale. Svi to znamo, ali ipak rijetko obraćamo pažnju na ovo, iako je upravo to jedan od načina da prepoznamo lažnu aplikaciju. Ono što je takođe bitno jeste da pročitate što više recenzija, jer prvih nekoliko uglavnom nisu relevantne i postavljene su s razlogom da ohrabre korisnike da preuzmu aplikaciju.

KO JE PROGRAMER?

Zvuči nevažno, ali informacija o tome ko je programer aplikacije može biti ključna stavka za raspoznavanje pravih od lažnih aplikacija. Ne vjerujte svemu što piše te iskoristite mogućnost pretraživanja na internetu i razotkrijte ih.

KOLIKO PUTA JE APLIKACIJA PREUZETA?

Ukoliko koristite android mobilni telefon, imate mogućnost da na Google Play Store-u vidite koliko puta su korisnici preuzeli aplikaciju. Što je broj veći, to bolje. Korisnici iOS-a nemaju ovu mogućnost, ali svakako imaju sve ostale navedene da bi zaštitili svoj uređaj i podatke na njemu.

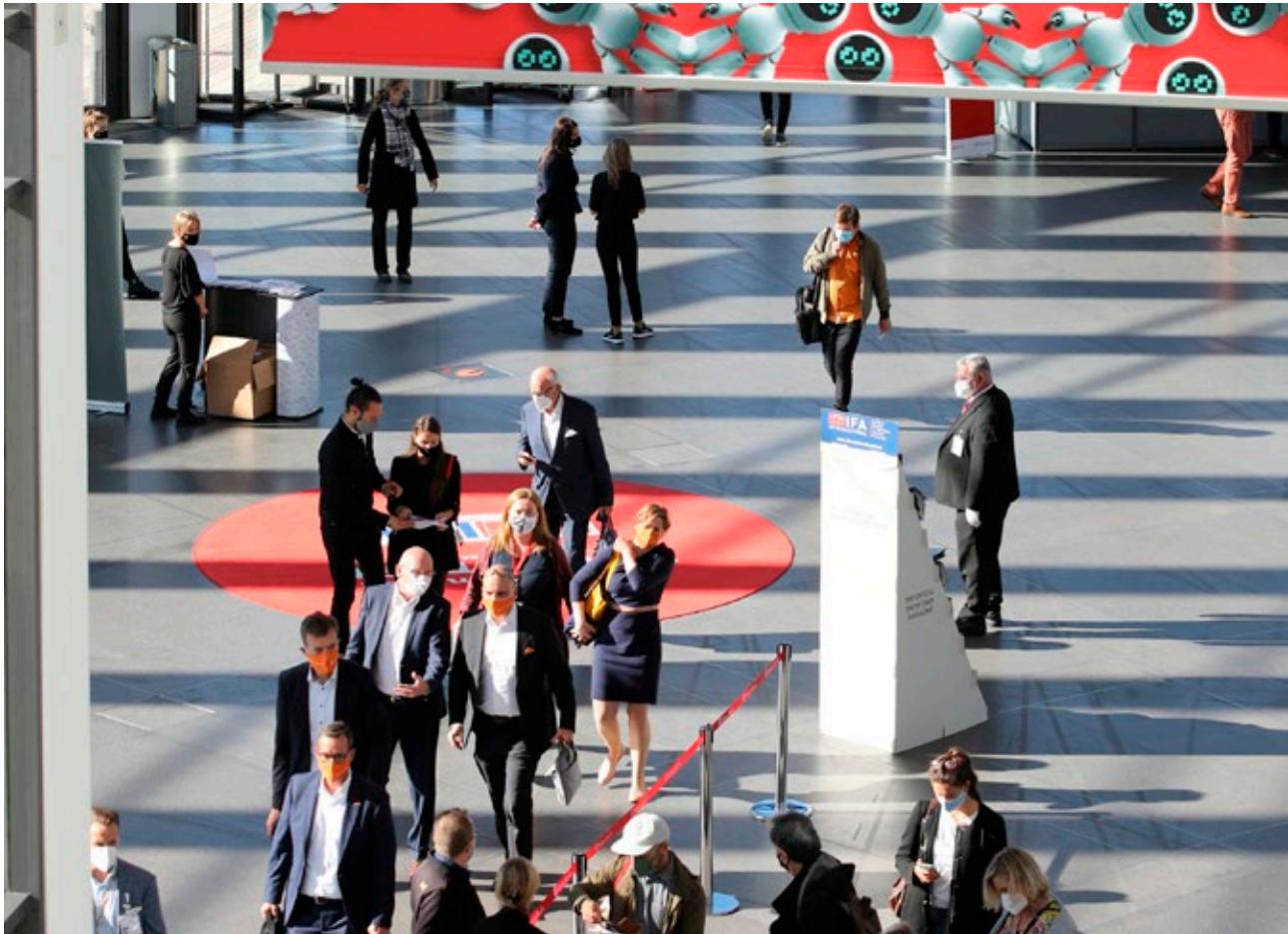
NE DOZVOLJAVAJTE APLIKACIJI PRISTUP OSTALIM SOFTVERIMA

Gotovo svi nakon instaliranja aplikacije i tokom prvog aktiviranja ne čitajući dozvolimo pristup aplikaciji svim ostalim softverima i hardverima unutar uređaja. Greška! Izuzetno je važno pročitati kakve dozvole aplikacija traži od nas i razmotriti koliko je uopšte logično da ima pristup tome.

NAJČEŠĆE LAŽNE APLIKACIJE

Aplikacija svjetiljke na telefonu, odnosno lampe, najčešće u sebi sadrži virus, a potpuno je nepotrebna, jer svaki operativni sistem u sebi već ima tu opciju. Programi za čišćenje memorije telefona takođe su najčešće beskorisni i sadrže viruse. Optimizacija memorije i aplikacija koje koristite, ili ne koristite, uglavnom je regulisana novijim operativnim sistemima. Isto tako, izbjegavajte aplikacije za „hlađenje“ pametnih telefona, jer jedino što rade je to da prikupljaju vaše podatke, šalju ih trećim subjektima i zauzimaju vam memoriju.

Ove godine nisu održani svi veliki događaji, odnosno sajmovi potrošačke elektronike, što i ne čudi, ako uzmem u obzir činjenicu da je 2020. donijela neku „novu normalnost“. Pandemija je „otkazala“ velike tech događaje, a tu sudbinu je, činilo se sredinom godine, uspio da izbjegne samo 52. Consumer Electronic Show, poznatiji kao CES sajam, održan početkom januara u Kongresnom centru Las Vegasa.

Ipak, upornošću organizatora iz Messe Berlin, CES-u se pridružila i tradicionalna IFA, i to u običajenom terminu, početkom septembra. Uprkos krizi i epidemiološkim mjerama, IFA 2020 održana je od 3. do 5. septembra, ali kao događaj u posebnom, novom obliku stvarnog i virtualnog. Reklo bi se - tehnologija se vratila, ali kako ističu organizatori, ovogodišnje izdanje pomenutog sajma potvrdilo je da se tehnologija vratila - u domove.

„Istraživanja pokazuju da je čak 83 odsto korisnika promijenilo svoje potrošačke navike tokom pandemije“, istakao je Jens Hajteker, izvršni direktor IFA-e.

*150 kompanija uživo predstavilo proizvode
6.100 izlagачa i posjetilaca srelo se licem u lice
1.350 izlagачa iz 30 zemalja predstavilo se na
IFA Xtended Space-u i IFA Virtual
Market Place-u*

*78.000 ljudi pratilo IFA 2020 Special
Edition onlajn*

PRILAGOĐEN KONCEPT

Ipak, nije se promijenila činjenica da, kada je o poslovanju riječ, lična povezanost i dalje ima ogroman, ako ne i presudan značaj. Upravo to bio je razlog zbog kojeg organizatori ni ovaj put nisu odustajali od događaja u poznatoj, tradicionalnoj formi, koju su ovoga puta prilagodili novonastaloj situaciji.

Tako je IFA 2020 osvanula u novom konceptu, osmišljenom tako da korisničko iskustvo kakvo poznajemo ne izgubi ni smisao, ni značaj.

Sajam je organizovan tako da je svakog dana bio dozvoljen pristup za maksimalno 1.000 posjetilaca, uz konstantno prisustvo mnogobrojnih članova osoblja nadležnog za kontrolu sprovođenja mjera prevencije. Organizatori su mislili na sve, pa su zaštitne maske bile obavezne, a i sami su ih pripremili za posjetioce koji ih nemaju ili su ih zaboravili ponijeti. Uz to, na svakom koraku nalazila su se mjesta za dezinfekciju ruku, a socijalna distanca morala se poštovati.

Izložbeni prostor ove godine bio je prilično malen - prostirao se na polovini jednog paviljona, a razgovori s predstvincima kompanija vođeni su uz strog nadzor članova obezbjeđenja. Istovjetan tretman imale su i medijske ekipe, pa je posebna pažnja bila posvećena tome da svako fotografisanje ili snimanje bude u skladu sa propisanim mjerama.

Za ovu priliku pokrenuta je i virtualna platforma IFA Xtended Space, dok su iSHIFT Mobility i IFA NEXT okupile novoosnovane kompanije i investitore koji oblikuju buduće tokove razvoja mobilnih tehnologija. Upravo takva atmosfera pokazala je koliko je zapravo važan direktni kontakt kada govorimo o ovakvim manifestacijama.

„Zato je IFA 2020 kao stvarni događaj toliko važna, ali i kao znak koji pokazuje da zajedno možemo gledati dalje od pandemije i njenih posljedica. Sada je na industriji, trgovcima, medijima i potrošačima da izgrade i oblikuju 'normalno' koje će nadalje biti prezentovano i dostupno“, naglasio je Hajteker.

POGLED U BUDUĆNOST

„Pandemijsko“ izdanje najvećeg evropskog sajma novih tehnologija, konzumne elektronike i bijele tehnike organizованo je uz slogan „TECH IS BACK!“, čime je dodatno ukazano na podatak da je tehnologija danas nezaobilazan dio života, svakodnevice.

Potvrđuje to i podatak da dobar dio kompanija nije želio da otkaže učešće uživo, iako su se brojni izlagači odlučili na taj korak, uglavnom zbog otežane (birokratske) procedure samog dolaska. Brojke na prvu izgledaju „nemilosrdno“, s obzirom na to da sajam ove godine nije posjetilo oko 250.000 zaljubljenika u digitalne tehnologije, kao tokom prijašnjih izdanja, već samo oni s ekskluzivnim pozivnicama. Međutim, činjenica da je IFA uopšte održana već je svojevrsna pobjeda.

A održana je, kada govorimo o onome što su prisutni imali priliku da vide, baš kao i inače. I ovaj put tu su bili izlagački štandovi i ekskluzivne prezentacije novih proizvoda, kao i brojna predavanja i panel diskusije. Priliku da predstave svoja dostignuća imali su mnogi predstavnici različitih startapa, ali i inovatori i mnogi zaposleni u srodnim industrijama, poput automobilske.

Tokom tri sajamska dana predstavilo se 1.450 kompanija iz 30 zemalja, od kojih su predstavnici njih 150 bili prisutni, dok su ostali to učinili onlajn putem, odnosno na IFA Xtended Space i IFA Virtual Market Place. LG, Huawei, TCL i Qualcomm su kompanije koje su, između ostalih, uživo predstavile svoje proizvode i inovacije.

Pandemija je definitivno dovela do definisanja nove uloge tehnologija u našim životima. Pokazala je to i IFA 2020 Special Edition kroz uvide u tržište potrošačke elektronike i kućanskih aparata tokom prve polovine ove godine, ali i kroz spoznaju u kom pravcu se ono kreće.

Ovogodišnja IFA ostaće upamćena i kao događaj tokom kojeg je, u vrijeme pandemije, u sklopu njemačke Bundesliga organizovana prva fudbalska utakmica sa gledaocima na tribinama. Naime, organizatori IFA-e i rukovodstvo FC „Berlin Union“ istrajali su u namjeri da uz odgovarajuće epidemiološke mjere organizuju oba događaja, tako da su igrači pomenutog kluba, uz propisno popunjene tribine, odmjerili snage sa ekipom FC „Nürnberg“.

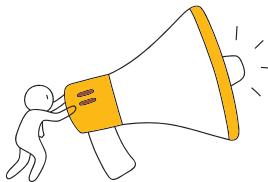
Apostrofirano je da je svaki drugi kupac u prvoj polovini ove godine cijenio više nego prije bilo koji vrhunski tehnološki, ali i obični kuhinjski uređaj. Tokom istog perioda zabilježen je rast prodaje u IT segmentu od 17,2 odsto na globalnom nivou. Ako bi iz cijele ove priče trebalo izvući neki zaključak, to je svakako onaj da nam je posebno izdanje ovog prestižnog sajma pokazalo impresivnu moć inovacija.

NASLOVI

PIŠE: STEFAN LIČINA

SAMSUNG

Zvanično je predstavljen Galaxy Z Fold2, treća generacija Samsung preklopnih pametnih uređaja. Ovaj telefon donosi potpuno novo korisničko iskustvo ljubiteljima najsvremenijih tehnoloških rješenja u kombinaciji sa elegantnim dizajnom. Uz veći spoljni i masivan glavni ekran, Galaxy Z Fold2 transformiše način na koji se doživljavaju i koriste pametni telefoni.

GOOGLE

Android 11 zvanično je dostupan i nije ekskluzivan samo za Pixel telefone. Uredaji kompanija OnePlus, Xiaomi, Oppo i Realme takođe su dobili ažuriranje. Novi operativni sistem ima veliki broj novih funkcija za sve korisnike, među kojima su i oblačići za poruke slične Facebook Chat Heads-u.

APPLE

Nova verzija operativnog sistema iOS 14 zvanično je puštena, i to prije premijere nove generacije iPhone uređaja. Korisnicima su dostupne i neke inovacije poput App Clips-a, vidžeta na početnom ekranu, picture-in-picture režima, ali su i performanse sveukupno poboljšane. Operativni sistem iOS 14 dostupan je za iPhone 6S i novije modele telefona.

XIAOMI

Kineska kompanija Xiaomi proslavila je deseti rođendan, a tom prilikom predstavljeno je nekoliko slavljeničkih uređaja, među kojima je i prvi prozirni televizor. U pitanju je Mi TV LUX Transparent Edition, prvi komercijalno dostupni prozirni televizor na svijetu. O ovakovom uređaju sanja svaki ljubitelj dobrog i čistog dizajna, ali i naučne fantastike, jer izgleda upravo kao da je stigao iz nekog SF filma. Njegov ekran gotovo da nema ivice i potpuno je proziran kada je isključen.

SONY

Nakon višemjesečnog iščekivanja, Sony je konačno otkrio sve detalje nove PlayStation 5 konzole. Dolaze dva modela – standardni PlayStation 5 i Digital Edition PlayStation 5 bez diska. Sa premijerom konzole 12. i 19. novembra stići će i ekskluzivni naslovi poput Demon's Souls, Destruction All Stars, Marvel's Spider-Man: Miles Morales i Ultimate Edition i Sackboy A Big Adventure.

HUAWEI MATEBOOK D14 LAPTOP

SPOJ MOBILNOG I MOĆNOG!

PRIPREMILA: SANDRA STANIĆ

Kompanija m:tel u svojoj ponudi ima ovaj sjajan laptop, a nudi vam i savršen paket koji podrazumijeva računarsku opremu za povratak u školu, koju čine MateBook D14, ruksak, računarski miš i Kaspersky antivirus!

U ovom paketu na poklon čete dobiti i Huawei Y6 P mobilni telefon.

Više informacija i ostalu ponudu paketa računarske opreme potražite na www.mtel.ba ili saznajte besplatnim pozivom na 0800 50 000. Kada kompanija koja je poznata po proizvodnji kvalitetnih mobilnih telefona napravi laptop računar, onda budite sigurni da će on biti najbolji spoj mobilnog i moćnog. Huawei MateBook D14 ime je upravo te kombinacije!

Kada bismo opisivali ovaj laptop u nekoliko riječi, bio bi to elegantan, moderan i besprijekorno kvalitetan uređaj, sa težinom manjom od 1,5 kilograma.

Preljep na svaki način, MateBook D14, uz odlične specifikacije i brz procesor, može podnijeti svaki zadatak koji mu postavite, bez zagrijavanja, brzo i tiho.

Sa navedenom težinom i matiranim ekranom, ovaj laptop je predviđen za korištenje i na otvorenom, kada ste u pokretu. MateBook D14 je moguće rasklopiti za svih 180 stepeni, što omogućava različite scenarije upotrebe.

MateBook D14 opremljen je izuzetnom baterijom, koja će vam omogućiti dugotrajan rad uz samo jedno punjenje. Takođe, 65 W USB-C punjač napuniće bateriju laptopa do 46 odsto kapaciteta za samo pola sata, a može poslužiti i kao superbrzi punjač Huawei mobilnih telefona.

Jednostavnim dodirom, vaš pametni telefon i MateBook D14 transformišu se u jedan superuređaj čak i bez internet konekcije. Ekran telefona pojavljuje se na vašem laptopu, što će vam omogućiti laku razmjenu datoteka.

Osim navedenih karakteristika ovog moćnog laptopa, postoji još jedna stvar koja će vas oduševiti. Zvuk! Zvuk stereo-zvučnika je kvalitetan i dovoljno prodoran, tj. jak da ga čujete u svakoj situaciji. Za to su zadužena dva zvučnika jačine po dva vata, a za odličnu glasovnu komunikaciju putem video-konferencija zadužena su dva mikrofona. USB utičnice podržavaju slušalice sa potiskivanjem buke, pa je moguće imati kvalitetan zvuk i na bučnim mjestima - u kafiću, autobusu, na putu u automobilu i slično. Huawei je dodatno optimizovao i

Bluetooth v5.0, koji automatski prepoznaje i povezuje se sa Huawei bežičnim slušalicama.

Pohvalićemo, između ostalog, i tastaturu. Odlična je, kompaktna, sa dodatnim Hotkeys F opcijama, a tasteri su veliki, jasno označeni, dubokog hoda i dobre povratne reakcije. Za pohvalu je i pozadinska osvijetljenost tastature, a posebno touchpad - prostran, odličnog odziva, precizan, bez praznog hoda, sa jasnim klikom i pri blagom dodiru.

Sve u svemu, odlučite se za ovaj laptop, naročito ako ste već vlasnik mobilnog telefona ove kompanije, ili to planirate biti. Dobijete najbolje, jer je Huawei MateBook D14 BEST BUY svoje klase.

BOJAN LEKOVIĆ

CEO KUPUJEMPRODAJEM

SNOVE JE POTREBNO ŽIVJETI

PIŠE: NATAŠA MIKANOVIĆ

FOTO: KUPUJEMPRODAJEM.COM, STEFAN ĐAKOVIĆ

KupujemProdajem, zvuči vam poznato? Rijetki su oni čiji je odgovor odričan na ovo pitanje. A zašto? Zato što je jedan čovjek, uprkos svemu, odlučio da uspije iz Holandije – u Srbiji. Njegovo ime je Bojan Leković, a autor je još jedne uspješne poslovne priče.

PRILICA GRADI ČOVJEKA? I NE BAŠ. ČOVJEK STVARA PRILIKU.

Rođeni Nišlja, Bojan se po završetku srednje škole upisao na Elektronski fakultet u Nišu, a još kao dijete volio je matematiku i programiranje. Završio je smjer Telekomunikacije, a narednih nekoliko godina proveo kao asistent na fakultetu. Ipak, njegove želje sezale su dalje, a ciljevi su bili viši. Odvažio se te se upisao na doktorske studije u gradiću Delft, u Holandiji, što se ispostavilo kao prelomna tačka u njegovom životu. Shvativši da je biznis ipak nešto što ga mnogo više interesuje od nauke, Bojan je zakoradio na tu stazu te se kao inženjer telekomunikacija zaposlio u biznis sektoru holandskog Telekoma.

Radeći za KPN Mobile, bio je svjedok uvođenju prvog mobilnog interneta, wallpaper-a, ringtone-a na tržištu Europe i upravo svjedočeći tehnološkom skoku na polju mobilne telefonije, prepoznao je svoje kvalitete, iskristalizovao ciljeve i uvidio priliku da modernu tehnologiju „dovede“ u Srbiju pa je 2008. godine kreirao internet portal, kompaniju KupujemProdajem.

Najstariji zanat, trgovinu, razmjenu robe, premjestio je u onlajn svijet. Jednostavno ime, jednostavan koncept i dizajn internet stranice privukli su korisnike, a brzina i efikasnost razmjene robe zadobile su njihovo povjerenje i zadržale ih.

TRGOVINA, NAJSTARIJI ZANAT

Vremenom i tehnološkom revolucijom svi poslovi se polako, ali sigurno smještaju u onlajn svijet. Prije 12 godina tehnološka revolucija tek je stupila u našu regiju, a onlajn kupovina bila je minimalno zastupljena na našim prostorima. Bojan je u tome video mogućnost da ostvari san, osnuje privatni posao, ali i vrati „dug“ Srbiji za sve što mu je pružila.

Najstariji zanat, trgovinu, razmjenu robe, premjestio je u onlajn svijet. Jednostavno ime, jednostavan koncept i dizajn internet stranice privukli su korisnike, a brzina i efikasnost razmjene robe zadobile su njihovo povjerenje i zadržale ih. Kreirane su različite kategorije robe, a prva kategorija koja je okupila značajan broj korisnika bila je ona za muzičke instrumente i audio-opremu.

STRPLJEN, SPASEN

Srbija je 2008. godine, gledano iz ove perspektive, bila još nespremna za ovakav poduhvat. Ipak, Bojanu Lekoviću i njegovom tročlanom timu, članovima porodice i bliskim prijateljima, nije smetalo da sačekaju nekoliko godina. Radili su složno i pored stalnog posla svoje slobodno vrijeme koristili da unaprijede servis i ispune očekivanja korisnika, a dugo je samo jedan od njih radio puno radno vrijeme u kompaniji KupujemProdajem.

Danas, na portalu KupujemProdajem postoji 2,8 miliona aktivnih oglasa i 1,7 miliona registrovanih korisnika. Svakodnevno se objavi u prosjeku 40.000 novih oglasa, a od 2008. objavljeno je 44 miliona oglasa. Oko 10% u cijelokupnoj ponudi je nova roba, ostalo je polovna, a servis najviše služi ljudima da pronađu robu po nešto nižim cijenama, odnosno da spoji prodavce i kupce, ponudu i potražnju.

BRZI, POUZDANI, BESPLATNI

U moru oglasivača teško je ostati na prvom mjestu. Po osnivanju, kompanija nije imala veliku konkureniju, ali je s vremenom borba na tržištu postala žustrija. Primjenjujući sva biznis iskustva stečena radeći u holandskim kompanijama, Bojan i njegov tim uspjeli su da ostanu na prvom mjestu.

Lakoća korištenja stranice, brzina obavljenog posla, odnosno kupovine, ali i činjenica da je usluga besplatna jeste ono što je kompaniju KupujemProdajem izdvojilo na tržištu. A dokaz - u aprilu i maju Google Analytics zabilježio je četiri miliona jedinstvenih sesija mjesечно. Samo u aprilu postavljeno je 63.500 novih oglasa u jednom danu. Od četiri radnika, firma je došla do 24 zaposlena, a obim posla višestruko je uvećan.

ŠAROLIKA PONUDA I PRISTUPAČNOST

Stranica ima 70 kategorija oglasa, a najzastupljeniji oglasi negdje predstavljaju ogledalo društva. Najveći broj oglasa nalazi se u kategorijama gdje se nalazi roba sa najvećom potražnjom tokom godine - mobilni telefoni, kompjuteri, auto-dijelovi i oprema, bijela tehnika i kućni aparati, namještaj i slično. Bojan i njegov tim trude se da prepoznaju potrebu za robom i prije samih korisnika te su ove godine, shodno situaciji, kreirali novu kategoriju „Odmor u Srbiji“ i grupu „Domaća hrana“.

Krucijalan korak u poslovnom smislu napravili su 2018. godine, kada je kreirana aplikacija KupujemProdajem postala dostupna i na android mobilnim telefonima. O izazovu stvaranja, održavanja i unapređivanja jedne ovakve aplikacije govori činjenica da su do sada lansirali preko 400 verzija android aplikacije, a samo u pripremnoj fazi bilo ih je 137. Ove godine, poučeni iskustvom iza sebe, lansirali su i aplikaciju za iOS.

SNOVE JE POTREBNO IZNOVA GRADITI

Bojan Leković imao je ideju, podršku porodice i prijatelja, pronašao je način da je realizuje te stvorio tim ljudi sa znanjem, snagom i voljom da je konstantno unapređuju. Život u Holandiji nije ga spriječio da ostvari svoj dječački san u Srbiji, gdje ga je i sanjao. I ne samo to, već da društву koje ga je izgradilo i školovalo na praktičan način kaže: „Hvala.“ Osnovao je Holandsko-srpsku privrednu asocijaciju i time omogućio svim vlasnicima kompanija čiji su poslovi vezani za Holandiju i Srbiju da optimizuju uslove poslovanja komunikacijom sa državnim institucijama. Nedavno je objavio i knjigu „Medvedi na putu“ o iskustvima preduzetničkog života i korporativne karijere duge 20 godina, a cilj joj je da posluži kao primjer svima koji žele da kreiraju vlastiti biznis.

Njegova poruka svim preduzetnicima početnicima je: „Ne čekaj idealan tajming - kad osjetiš potrebu, kreći“, a njegov dugogodišnji poslovni uspjeh govori nam da je san neophodno iznova sanjati, graditi i unapređivati - živjeti ga.

Bojan i njegov tim trude se da prepoznaјu potrebu za robom i prije samih korisnika te su ove godine, shodno situaciji, kreirali novu kategoriju „Odmor u Srbiji“ i grupu „Domaća hrana“.

TESTIRAMO

GALAXY Z FLIP

TELEFON KOJI OBLIKUJE
BUDUĆNOST

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

Telefon sa velikim ekranom koji se preklapa i lako staje u džep, sa revolucionarnim fleksibilnim stakлом, kamerom koja je dizajnirana da funkcioniše nezavisno i dvostrukom baterijom koja traje cijeli dan.

Galaxy Z Flip je telefon izvanrednog dizajna, koji se sklapa u iznenađujuće male dimenzije tako da lako staje u džep ili torbu. Odlikuje se jedinstvenom i neodoljivom spoljašnjošću koja mijenja boje prema vašem izboru.

Infinity Flex ekran Galaxy Z Flip telefona predstavlja Dynamic AMOLED ekran koji pruža nevjerovatan kvalitet boja i smanjeno emitovanje plave svjetlosti. Sa minimalnim okvirom i bez izreza za kameru, ekran pruža cijelih 6,7 inča zadivljujućeg vizuelnog doživljaja.

Inspirisana cvjetom lotusa, skrivena šarka je precizno artikulisana da pruža zadovoljavajuće iskustvo pri preklapanju - čak vam omogućava i da podesite ugao preklapanja. Takođe, sadrži i tehnologiju koja čisti šarku i sa nje odstranjuje prljavštinu i prašinu da bi preklapanje bilo savršeno.

Tehnologija savijanja Galaxy Z Flip telefona omogućava vam da četujete bez korištenja ruku i da pravite selfife kakvi ranije nisu bili mogući. Dakle, možete ga sklopiti, okrenuti, uspraviti. Kako god da ga postavite, on će iz korijena izmijeniti način na koji pravite fotografije svojim telefonom.

Galaxy Z Flip se preklapa i zadržava svoj položaj pod raznim uglovima, čime vam omogućava da pod niskim uglovima snimate nevjerovatne fotografije koje se poigravaju percepcijom i navode na razmišljanje.

Kamera mu je moćna čak i noću. Sekunde iz snimka duge ekspozicije preobražavaju se u umjetnički video sa vidljivim tragovima kretanja svjetlosti i pokreta. A kada ga sklopite, telefon će vam, dok stoji kao stativ, pokazati novu vrstu noćnog snimanja aktiviranjem Night Hypelapse funkcije.

Kada ga sklopite, Flex režim dijeli aplikaciju na pola, a stavljanjem kontrolnih tastera na donju, gornja polovina postaje površina za gledanje.

Dvostruka baterija sadrži više napajanja, uprkos manjim dimenzijama, što vam omogućava da cijeli dan otvarate i zatvarate telefon. Uz 3.300 mAh i vrhunsku inteligenciju, cjelodnevna baterija Galaxy Z Flip telefona omogućava vam da maksimalno iskoristite svako punjenje.

Sve vaše fotografije i video-snimke možete da sačuvate na memoriji od 256 GB, a moći 7 nm procesor i 8 GB RAM-a će vam omogućiti da strimujete uživo, preuzimate sadržaj i obavljate zadatke istovremeno uz minimalno kašnjenje.

Detaljne karakteristike ovog savršeno dizajniranog Samsung uređaja uz kombinaciju neograničene komunikacije uz m:tel Preplata + tarife dostupne su vam na stranici www.mtel.ba.

HUAWEI P40 Serija

U SARADNJI SA

EXPLORE IT ON
AppGallery

consumer.huawei.com

*Product color, shape, interface and functions for reference only. The actual product may vary.
CBGP099999H994

NOTIFIKACIJE

PIŠE: MARINELA TALIĆ

” Viber

Viber je predstavio funkciju za My Notes koja korisnicima omogućuje lako i brzo postavljanje podsjetnika za zadatke, odnosno događaje. Ovom opcijom pojednostavljeno je zajedničko korištenje poruka i podsjetnika unutar jedne aplikacije te je smanjena potreba za korištenjem nekoliko različitih programa.

” Facebook

Facebook-ova čet aplikacija Messenger dobila je novi logo, nove pozadinske čet teme, kao i dva nova načina rada - Selfie Stickers i Vanish Mode. Pored toga, korisnici sada mogu organizovati i zajedničko gledanje video-sadržaja. Promjene koje Facebook polako uvodi na svoje platforme za razmjenu poruka (Instagram, Messenger i WhatsApp) zapravo su polagano spajanje tih platformi u jednu veliku komunikacionu platformu.

” Twitter

Twitter radi na razvoju i testiranju novog alata za svoju platformu Birdwatch kako bi se smanjili nepotrebni i lažni sadržaji. Zasad na padajućem meniju korisnici mogu samo da nađu Mute, Block i Report tastere. Kada korisnik doda post u Birdwatch, praktično ga označava za moderaciju. Takođe će moći da doda bilješke, koje mogu da budu javne ili privatne, a u kojima će objasniti razlog prijave određenog tvita.

” Instagram

Instagram je najavio automatsko skrivanje negativnih komentara u cilju sprečavanja zlostavljanja i uznemiravanja, a algoritam će skrivati sve komentare za koje se smatra da su uvredljivi ili neukusni na osnovu sličnosti sa ranije prijavljenim komentarima zbog zlostavljanja. Skriveni komentari neće se prikazivati ni u jednom postu, osim ako ne kliknete opciju Prikaži skrivene komentare. Korisnici koji objavljuju potencijalno uvredljiv sadržaj dobiće dodatno upozorenje, koje bi trebalo da ih podstakne na razmišljanje da li zaista treba objavljivati takav sadržaj.

” Snapchat

Kako je najavljivao ovog ljeta, Snapchat je plasirao opciju Sounds on Snapchat te će korisnici iOS-a širom svijeta moći da uključuju popularnu muziku u svoje snimke. Ova funkcija predstavljena je korisnicima na Novom Zelandu i u Australiji, a dostupna će biti u više regiona ove jeseni. Zasad se ne pominje kada bi ovu novost mogli dobiti korisnici android uređaja. Snap takođe kaže da će testirati omogućavanje korisnicima da prave sopstvene zvukove, a ta karakteristika će se primijeniti globalno u narednim mjesecima.

SOCIAL SPACE

USER GENERATED CONTENT

Potrebniji nego ikada prije

PIŠE: STEFAN LIČINA

Jeste li kuda putovali u prethodnom periodu i tražili smještaj? Ako jeste, onda ste zasigurno, osim prihvatljive cijene i dobre usluge, tragali i za iskustvima drugih korisnika. Za slučaj da niste znali, upravo ste se tada susreli sa sadržajem koji kreiraju korisnici, ili popularno rečeno user generated contentom (UGC).

Društvene i pretraživačke mreže pune su oglasa koji nude nešto „njajbolje i najpovoljnije“. I nije nemoguće da je to zaista istina, no percepcija čovjek danas je drugačija. Tako svako od nas određeni oglas (bilo da ga vidi na TV-u, društvenim mrežama ili portalima) pogleda, primi poruku koju oglašivač šalje, ali na kraju često traži i mišljenje drugih kako bi se na primjeru uvjeroio da je to zaista kako i izgleda na reklami.

User generated content trenutno je jedan od vodećih trendova u digitalnoj komunikaciji i predstavlja sponu između kompanija i njihovih korisnika.

ŠTA JE UGC?

S razvojem društvenih mreža, korisnički generisan sadržaj postao je trend u svijetu digitalnog marketinga. Prema definiciji, UGC je onaj sadržaj koji je stvorila publika i koji predstavlja korisničku sliku o uslugama, brendu ili kompaniji.

User generated content može biti doslovno sve - fotografija, video-zapis, blog, Facebook status, Instagram priča i sve ono gdje se spominje ime brenda, a dolazi od korisnika.

ZAŠTO NAM JE UGC VAŽAN?

Postoji nekoliko razloga, a prvi je to što je u današnje vrijeme mnogo važnije šta korisnici kažu o kompaniji, nego kakvu poruku kompanija šalje o sebi. Kako je riječ o autentičnom sadržaju koji kod korisnika po prirodi ima veći autoritet, sasvim je logično da ljudi više vjeruju preporukama, što na kraju umnogome i utiče na njihovu odluku o kupovini ili korištenju usluga i proizvoda. Istraživanja su pokazala da čak 50% ljudi više vjeruje sadržaju koji je postavio neko od korisnika, a da čak 86% potrošača (naročito mlađa populacija) odluku donosi na osnovu nečijeg iskustva.

GDJE SE KRIJE UGC?

Najpopularnije platforme na kojima vidimo korisnički generisan sadržaj su YouTube i Facebook, koje koristi čak 73% publike srednje životne dobi. Mlađa populacija je ipak privrženija Instagramu, koji redovno posjećuje čak 71% njenih pripadnika. Milenijalci i odrasli su naklonjeni Twitter-u, dok kod žena pretežno dominira Pinterest.

Korisnički generisan sadržaj utiče na stavove drugih korisnika, angažman i rast same digitalne zajednice, a kompanijama daje neposrednu povratnu informaciju o kvalitetu njihovih usluga ili proizvoda.

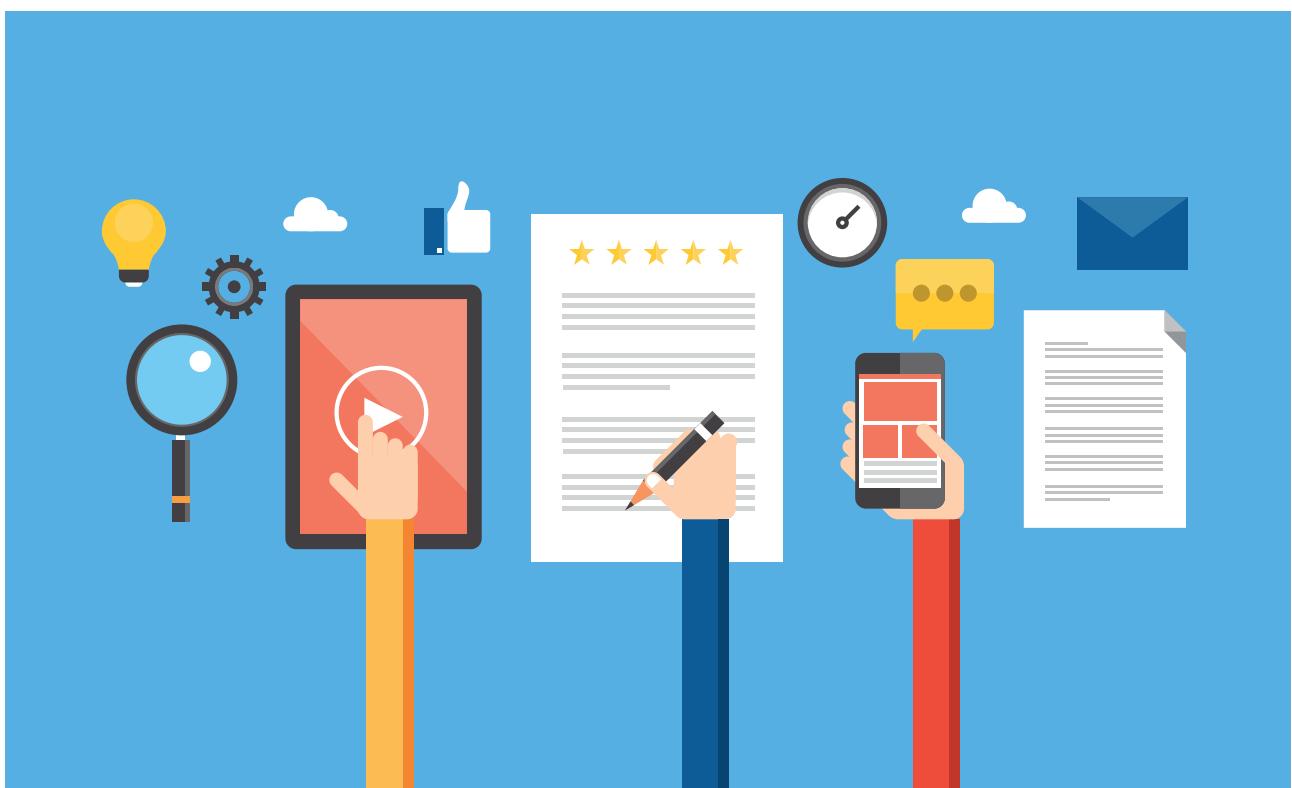
S obzirom na platforme koje dominiraju, sasvim je jasno da je vizuelni tip sadržaja ono što privlači druge korisnike da saznaju nešto dodatno o nekom brendu ili proizvodu.

I na kraju, user generated content može imati pozitivnu ili negativnu poruku i isto tako se može dijeliti samoinicijativno ili uz podsticaj samog brenda/kompanije. S jedne strane, kompanije očekuju prvenstveno pozitivne poruke koje dolaze kao rezultat dugoročne kvalitetne komunikacije, dok, sa druge strane, nerijetko podstiču same korisnike da podijele svoja iskustva kako bi znale šta je potrebno unaprijediti.

Zato sljedeći put kada kupite određeni proizvod, koristite usluge smještaja ili prosto imate iskustvo koje će koristiti i drugima, podijelite ga. Značiće i vama, ali i mnogima oko vas.

Ono što je veoma važno kod korisnički generisanog sadržaja jeste to što ne podrazumijeva velika ulaganja, niti novca, niti vremena.

MREŽA

ŠTA INTERNET MOŽE DA NAM PREPORUČI?

PIŠE: DARKO BAJIĆ

Čuveni indijski pjesnik Rabindranat Tagore napisao je: „Kada pričaš, prijatelji slušaju šta govorиш, a najbolji prijatelji slušaju ono što ne govorиш.“ U modernom vremenu, dodali bismo, ako se obratite internetu, on će vam i odgovoriti, i reći šta može i da vam se svidi, a da i ne zname. I što je najbolje, to nekada može biti poprilično dobar odgovor.

Ovdje ne govorimo o tzv. profilisanju kako bi vas natjerali da pogledate neku određenu reklamu ili da vas svrstaju u neke ciljne grupe. U ovom slučaju radi se o tome da vi sami dajete informacije kako biste dobili traženi odgovor. Odgovore možete dobiti na razna pitanja, počevši od jednostavnijih: „Koji film mi može biti zanimljiv“, „Koja muzika mi se može svidjeti“ ili „Volim pse, koja rasa mi odgovara“, do neobičnih „Imam li dvojnika“ ili „Kakav je moj pogled na svijet?“

 Apps

GNOOSIC DISCOVER NEW MUSIC

Ako tražite odgovore u domenu muzike, filma ili čak knjiga, najbolje je da počnete od sajta www.gnod.com. Gnod je akronim za Global Network Of Discovery i predstavlja samoučeći sistem koji pita posjetioce šta im se sviđa, a šta ne. Dio za muziku www.gnoosic.com

pitaće vas koju muziku volite, a zatim će dati preporuku za nešto novo, otkrivajući vam umjetnike koji su vam manje poznati ili za koje niste ni čuli. Sadrži stotine hiljada bendova i izvođača, svakodnevno saznaće i zaključuje više, dajući sve bolje odgovore. Uživajte otkrivajući novo, a dobra stvar je što ćete dobiti rezultate i za domaće izvođače.

Ljubitelji filma, književnosti i umjetnosti uopšte takođe će pronaći svoje stranice, a Gnod se potrudio da i o njima uči i daje savjete.

Naravno, kada tražite odgovore koji se tiču lično vas, oni ne moraju biti isključivo u domenu umjetnosti. Za sve ljubitelje kućnih ljubimaca, pogotovo za ljubitelje pasa koji tek žele da pronađu svog najvjernijeg druga, postoji specijalizovani sajtovi koji će im pomoći u tome. Kako bi izabrali pravu rasu prema svom karakteru, posjetiocci odgovaraju na upitnik koji će pomoći da se pronađe idealna veza.

Za ljubitelje pasa preporučujemo sajtove IAMS Dog Breed Selector - iams.com/breedselector ili Breed Match - pedigree.com/getting-a-new-dog/breed-match.

Da ljubitelji mačaka ne bi bili zapostavljeni, preporučujemo im sajt Purina Cat Breed Selector - purina.co.uk/cats/cat-breeds/breed-selector.

 Apps

IAMS®:

DOG FOOD ▾ CAT FOOD ▾ RESOURCES ▾ WHY IAMS™ ▾

dog breed selector

Dog Breed Selector

Make your selections below, and find your perfect dog breed!

GET STARTED

TWIN STRANGERS

Find your lookalike from anywhere in the world

Current Total 6,055,978

AI Match Score: 75%

How It Works

UPLOAD IMAGE

TIPS For Best Results

- Centre your head in the photo
- Look directly at the camera
- No hair across your face or eyes
- Make sure your facial features are clearly visible

Sa napretkom tehnologije postoje i sajтови који ће вас изазвати на помalo neočekivan начин. Ако сте се ikada запитали да ли negdje имате dvojnika, одговор на то пitanje daće vam Twin Strangers - twinstrangers.net sajt. Kada unesete svoju sliku, registrujete se i popunite upitnik, vještačka inteligencija u pozadini ће analizirati podatke i, upoređujući ih sa milionima drugih, dati najbolja slaganja.

Iz razloga privatnosti korisnika, Twin Stranger pored slike ne objavljuje imena potencijalnih dvojnika, već samo njihove lokacije. Ukoliko želite više informacija i vaš dvojnik mora da potvrdi sličnost. Loša strana ovog zanimljivog sajta је што се pretrage наплаћују, у пitanju је сitan iznos, ali ће то odvratiti mnoge posjetioce.

Kako sebe vidite kada су у пitanju stvari od društvenog značaja? Da li ste otvorenih shvatanja ili ste konzervativni? Od državnika koji su obilježili istoriju, koji вам је најближи?

Odgovori na ova pitanja могу бити и другачији од онога како mi doživljavamo себе, а ако вас zanima test vašeg pogleda на svijet, onda posjetite sajt Politički kompas (The Political Compass - politicalcompass.org/test).

Neobičan i detaljan test osmišljen je sa namjerom da odredite своје političko stajalište. Neka pitanja вас могу navesti на razmišljanje, а нека су намјерно nejasna i nisu klasična anketa niti test ličnosti. Vaši odgovori ne treba da budu previše promišljeni, а krajnja svrha је да на забаван начин preispitate своје stavove.

Sa svojim bogatstvom sadržaja, internet ће dati odgovore на mnoga pitanja па чак и kada se radi о ličnim temama. Ipak, traženje takvih odgovora на internetu може бити само забаве ради, а pravi sud potražite od vama најблиžih, koji vas i најбоље poznaju.

BRENDOLOGIJA

EMPLOYER BRANDING

MIKS MARKETINGA, PR-A I HR-A

PIŠE: STEFAN LIČINA

Kako je na poslu?

Pitanje koje čujete iz dana u dan, za koje ćete često reći da je izlišno i da vam ga sagovornici postavljaju „onako, radi reda“, samo je uvod u priču o employer branding-u (EB).

Kako se svijet sve više povezuje i postaje globalno selo, tako i tržište rada postaje sve konkurentnije. A u tom procesu, pojam koji nam do prije koju godinu nije značio mnogo, sada počinje biti sve važniji. Jer, employer branding je ključan u zapošljavanju novih, ali i zadržavanju postojećih radnika.

JOŠ NISTE ČULI ZA EMPLOYER BRANDING?

Onda vam moramo reći da za modernim svjetom kasnite zaista mnogo. Ipak, da pojasnimo - employer branding predstavlja reputaciju same kompanije koju stvaraju zaposleni i na taj način je pozicioniraju kao (ne)poželjnu na tržištu. Employer branding zapravo predstavlja drugu stranu medalje kompanije, nasuprot uopštenom korporativnom imidžu i mišljenju kupaca/korisnika.

Brojna svjetska istraživanja pokazuju da je, osim plate, employer branding upravo jedan od najznačajnijih faktora u zapošljavanju, jer na taj način potencijalni članovi tima imaju uvid u radno okruženje, balans između poslovnog i privatnog života, kao i samu sigurnost posla.

Iako je pojam star oko 30 godina, studije koje analiziraju odnos brenda i poslovnog uspjeha pokazuju jasne korelacije. Istraživanje Randstad-a, jednog od globalnih lidera u pružanju usluga HR-a, pokazalo je kako se čak 86% ljudi ne bi prijavilo za posao u kompaniji koja ima lošu reputaciju među bivšim zaposlenicima ili u široj javnosti.

KAKO POČETI?

Ukoliko ste poslodavac i već sada vidite kako se u ovom polju može mnogo toga poboljšati, najvažnije je da za početak uradite detaljnu analizu stanja u vašoj kompaniji. Prije nego što krenete u bilo kakvu akciju, veoma je važno da uspostavite „dijagnozu“ i otkrijete šta je prioritetno u poboljšanju reputacije kompanije. Kada je istraživanje urađeno, slijedi strateški dio, u kojem je potrebno definisati precizne korake i ciljeve. Ako se pitate ko je primarno zadužen za employer branding, onda treba da znate kako je najbolje okupiti tim sačinjen od ljudi iz marketinga, PR-a i HR-a, jer će upravo oni svojim kanalima komunikacije širiti poruke i postizati postavljene ciljeve.

Ako baš nikada niste radili na ovom polju, onda ni rezultati ne mogu doći preko noći. Osim sistemskog pristupa, do cilja se može doći i nekim ad hoc koracima koji su prvenstveno usmjereni na onu sliku koju vaši zaposleni šire o kompaniji i kako odgovaraju na pitanje sa početka ovog teksta.

I najvažnija stvar, ukoliko analiza pokaže da se u ovom trenutku nemate čime pohvaliti, employer branding definitivno nije ono na šta treba da usmjerite pažnju. Tek kada internim akcijama dovedete do poboljšanja atmosfere u kompaniji i njene slike u javnosti, možete krenuti u EB akciju.

HEJ, JA RADIM U GOOGLE-U!

Primjer dobre prakse svakako je kompanija Google, koja godišnje primi više od tri miliona biografija, pa se jasno da zaključiti da nešto dobro rade na polju employer branding-a. Nije ni čudo što kompanija, koju ocjenjuju kao inovativnu i neustrašivu, privlači ovoliki broj ljudi, a njeni zaposlenici uz svakodnevno učenje i brigu poslodavca imaju i mogućnost postizanja lične ispunjenosti.

EMPLOYER BRANDING NA DOMAĆI NAČIN

Krajem 2019. godine, McDonald's je u Srbiji pokrenuo kampanju pod nazivom #PočinjemIzMeka, tokom koje su se sa bilborda i TV uređaja obraćali zadovoljni ljudi koji su imali nešto zajedničko - svi su karijeru počeli u ovom lancu restorana. Na taj način McDonald's je postigao da gotovo cijeli region priča o njihovim uspješnim ljudima, a da one koji to tek žele postati pozovu da dođu u restoran i #PočnulzMeka.

Ovo je samo jedan u moru uspješnih EB primjera, a zasigurno ćemo ih u narednim godinama gledati sve više, jer će deficitarnost kadrova od kompanija zahtijevati da employer branding postane njihova svakodnevna aktivnost.

SAMSUNG

Galaxy S20 Ultra

m:

S DRUGE STRANE

U DOBROM DRUŠTVU

U DOBROM DRUŠTVU

GORDAN ILINČIĆ, GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK KUVO TV-A

KUVO TV SMJELO KORAČA TAMO GDJE MNOGI
NISU SMJELI ZAKORAČITI

RAZGOVARALA: NATAŠA MIKANOVIĆ

Kada odrastaš uz video-igre i pratiš scenu od malih nogu putem raznoraznih tematskih magazina, pisanih, naravno, jer je internet u to vrijeme tek bio u povođjima, tako nešto jednostavno sraste s tobom.

Otkad zna za sebe, igra video-igre i piše. Odrastajući u periodu razvoja video-igara, pogotovo na našim prostorima, nije imao mnogo izbora i mogućnosti da se pravovremeno informiše o aktuelnim događanjima u industriji. Gordan Ilinčić je ipak pronašao način da napravi ravnotežu i uskladi svoju neizmijernu ljubav prema video-igramama i novinarstvu.

Volja i izgarajuća želja da napravi prve korake zajedno sa tek oformljenom gejming zajednicom u regiji postepeno ga je dovela do toga da već deset godina radi kao novinar na usko specijalizovanom gejming portalu. Ni tu nije posustao te se odlučio na još veći izazov – da zajedno sa ekipom KUVO TV-a spoji televizijsko novinarstvo i gejming, odnosno esport. Danas je glavni i odgovorni urednik KUVO TV-a i GoodGame.hr portala te radi ono što voli.

Još kao dječak voljeli ste igrati video-igre i pisati. Istraživanje tadašnje gejming scene, bez interneta, svakako je bilo izazov, ali niste odustali. Kada ste dobili prvu priliku da se bavite gejming novinarstvom i kako?

Profesionalnim gejming novinarstvom počeo sam se baviti prije nešto više od deset godina, a moram priznati da me je još od malih nogu privlačilo pisanje u svakom obliku. Kada je u pitanju gejming, sve je počelo još od samog početka školovanja. Doslovno sam od prvog razreda osnovne škole kupovao tadašnje kompjuterske časopise, prije svega „Svet kompjutera“, koji i dalje izlazi, a koji i danas kupujem. Uglavnom, radi se o magazinu posvećenom računarima i IT tehnologijama, koji pred kraj svakog broja ima i sekciju o video-igrama, tako da sam uvijek magazin čitao od zadnje stranice prema naslovnoj (smijeh). Kada odrastaš uz video-igre i pratiš scenu od malih nogu putem raznoraznih tematskih magazina (pisanih, naravno, jer je internet u to vrijeme tek bio u povojima), tako nešto jednostavno sraste s tobom. Navedeni časopis bio mi je jedan od uzora, a svojevrsno istraživačko novinarstvo na polju gejminga i nekih drugih sfera pop-kulture (prije svega muzike, filma i stripa) pratilo me je tokom cijelog školovanja, da bi dolaskom interneta sve dobilo neku potpuno novu dimenziju.

Zahvaljujući internetu, cijeli svijet ti je bio dostupan, pa je znatno lakše bilo moguće doći do informacija. Došlo je do rađanja gejming stranica, portala i, naravno, foruma, gdje su mnogi sate provodili raspravljajući s istomišljenicima i neistomišljenicima na neku temu. Upravo na jednom takvom forumu započeli su moji prvi koraci gejming novinarstva. Iako sam za vrijeme studija jedan period pisao za inostrane dnevne novine,

„pokrivajući“ IT i Showbiz rubrike, pozivom u tim tek osnovanog GoodGame.hr, gejming portala, počinje moja prava karijera u gejming novinarstvu. Sada, desetak godina kasnije, radim kao glavni i odgovorni urednik KUVO TV-a i pomenutog portala.

Kada pričamo o nerazvijenosti gejminga kod nas, moram u primarni fokus staviti Bosnu i Hercegovinu. Mislim da se malo ljudi bavi razvojem video-igara, a jedan od mogućih razloga za to svakako bi mogla biti nezainteresovanost institucija i same države, uprkos činjenici da se radi o jednom od najunosnijih poslova na svijetu.

Gejming još nije dostigao svjetski nivo na našim prostorima. Postoje li agencije koje prenose vijesti iz svijeta gejminga i šta je osnovni izvor informacija? Koliki je izazov biti gejming novinar na našim prostorima?

Zahvaljujući internetu, trenutno je donekle lako doći do informacija o dešavanjima na gejming sceni, kako stranoj, tako i domaćoj - naravno, ukoliko znaš šta da tražиш. Postoje brojni relevantni izvori koji se bave neslužbenim informacijama o inostranim video-igramama. Tematski portali, forumi i društvene mreže (Twitter najviše) doslovno su krcati detaljima. Tu su, naravno, i brojni PR i Community Manager-i, koji zastupaju neki studio, izdavača ili pak neku igru. Takvih u regiji ima poprilično, a sa mnogima od njih sam blizak prijatelj, tako da mi informacije uglavnom stižu „iz prve ruke“. Naravno, ima tu i mnogo istraživanja i analitike, ali uz dobre izvore sve je mnogo lakše.

Kada pričamo o nerazvijenosti gejminga kod nas, moram u primarni fokus staviti Bosnu i Hercegovinu. Mislim da se malo ljudi bavi razvojem video-igara, a jedan od mogućih razloga za to svakako bi mogla biti nezainteresovanost institucija

i same države, uprkos činjenici da se radi o jednom od najunosnijih poslova na svijetu. Situacija u komšiluku (prije svega u Hrvatskoj i Srbiji) znatno je bolja. Tamo imamo priličan broj svjetski poznatih studija, poput Croteam-a, Nordeus-a ili Gamepires-a. Primjer onih koji su takođe uspjeli možemo vidjeti u srpskom 3Lateral-u i hrvatskom Nanobit-u, koje su zaista basnoslovne cifre (veće i od 100 miliona dolara) kupili pojedini velikani gejming industrije, poput Epic Games-a ili Stillfront-a. Nadam se da će se situacija i kod nas promijeniti i da ćemo u bližoj ili daljoj budućnosti slične vijesti slušati znatno češće.

Novi regionalni projekat KUVO TV svakako bi trebalo da donese duh promjene sa sobom. Iza projekta stoji veoma iskusna ekipa, sastavljena od gejming novinara, esports stručnjaka i menadžera, naravno, i voditelja. Na koji način će ovaj projekat doprinijeti gejmerskoj zajednici? I koliki je bio izazov uklopiti gejming u TV formate?

KUVO TV smjelo korača tamo gdje mnogi nisu smjeli zakoračiti. Ulazi u svijet TV medija kao prva prava gejming televizija, koja obuhvata apsolutno sve sfere ove industrije - počevši od

mejnstrim gejminga, preko indie scene pa sve do esporta. Ukratko, donosimo nešto što na teritoriji Balkana i jugoistočne Evrope dosad definitivno niste imali priliku da vidite.

U današnje vrijeme mnogi smatraju da je televizija format koji polako odlazi u penziju. Iskreno, ne slažem se s tim, ali da je izazovno spojiti gejming i TV format, moram priznati da donekle i jeste. Nove generacije drugačije komuniciraju i misle, pa smo upravo zbog njih morali da se pozabavimo stvaranjem gejming sadržaja, koji će odgovarati i njima, ali i iskusnjim generacijama.

S obzirom na to da je KUVO TV sam po sebi drugačiji od klasičnih televizijskih kanala, donosimo znatno drugačiji pristup i televizijski koncept koji, mogli bismo tako reći, izgleda kao svojevrsni hibrid klasičnog i YouTube modela. Sami voditelji i novinari znatno su otvoreni i pristupačniji svim ciljanim grupama, pa i onima koji će se upravo zahvaljujući našoj televiziji sa gejmingom upoznati prvi put.

Ukombinovali ste ljubav prema igrama i pisanju te tako izgradili karijeru. Šta je ipak najzanimljiviji dio Vašeg posla?

Kada u ovoj industriji provedete dugi niz godina, s njom se nekako stopite. Zajedno dišete, znate kako funkcioniše pa ste samim tim uvijek ispred ostatka gejming svijeta, bilo da se radi o novim informacijama, isprobavanju i testiranju novih naslova ili bilo čemu drugom. Često volim reći da je to u isto vrijeme dar i prokletstvo. Ovo drugo jer vas gotovo ništa više ne može iznenaditi pa se tu pomalo gube ona čarolija i uzbuđenje.

Budući da već duže od 10 godina radim kao gejming novinar te sam paralelno i glavni urednik jednog od najvećih i najpopularnijih gejming portala na Balkanu i u Jugoistočnoj Evropi, uloga glavnog i odgovornog urednika KUVO TV-a dodatno je upotpunila moj rad na gejming sceni. Najzanimljivije je to što živim gejming.

Možete li reći da ste ostvarili svoj dječački san?

Recimo da jeste ostvarenje jednog od snova. Oduvijek sam bio sanjar, tako da i danas imam kilometarski niz tih dječačkih snova, koji čekaju na svoj red.

U DOBROM DRUŠTVU

VLADAN DANILOVIĆ FOČANSKI DE BRUJNE

SA „BORCEM“ SAM PROŠAO OD TAME DO SJAJA, OD PAKLA DO RAJA

RAZGOVARALA: NATAŠA MIKANOVIĆ

Neprocjenjiv talenat, sabranost na terenu, ali i u životu, skromnost, a sa druge strane vjera u sebe, osobine su koje krase mladog igrača FK „Borac“ iz Banjaluke Vladana Danilovića. Rođen je 1999. godine u Foči, gdje je prvi put i obuo kopačke za FK „Sutjeska“. U banjalučki „Borac“ došao je prije četiri godine, željan uspjeha i spreman za naporan rad, koji mu se uveliko isplatio. Dio je i prvog tima reprezentacije Bosne i Hercegovine, a nedavno je objavljena vijest kako će upravo mladi Danilović zaigrati za portugalski Rio Ave, što je ujedno i najveći transfer u istoriji FK „Borac“.

Podijelio je sa nama svoje dječačke snove te sjećanja na prve fudbalske korake i neke važne događaje koji su predstavljali prekretnicu, kako u njegovoj karijeri, tako i u njegovom životu.

Kada ste prvi put obuli kopačke, a kada shvatili da biste mogli da izgradite karijeru u fudbalu? Ko Vam je bio uzor tokom odrastanja?

Počeo sam trenirati sa šest godina u FK „Sutjeska“ u Foči, a ozbiljnije sam počeo da shvatam fudbal već sa deset godina. Vrijeme je odmicalo, a pored ozbiljnijeg rada na sebi, rasla je i ljubav prema fudbalu iz dana u dan. Nikad nisam imao idole, ne smatram to bitnim, ali sam istinski uživao gledajući Ronaldinju. Iako sam navijao za Real Madrid, a on je igrao u Barseloni, divio sam mu se. Volio sam njegov stil fudbala, ali i činjenicu da je sve radio s radošću i s osmijehom, uživao je igrajući i to njegovo ponašanje na terenu me možda najviše i usmjerilo kao fudbalera.

Iz „Sutjeske“ ste došli u „Borac“, ali ste i prije toga igrali za reprezentaciju Republike Srpske. Na koje trenutke sada gledate kao na presudne u Vašoj fudbalskoj karijeri, ali i u životu?

Neka prva prekretnica u mojoj karijeri bila je moja prva seniorska utakmica u FK „Sutjeska“ sa „Borcem“ iz Šamca. Trener Miljan Radanović tada mi je dao priliku na terenu. I sada se naježim kad se sjetim toga i iskreno sam mu zahvalan na šansi. Bio sam izuzetno zadovoljan tom utakmicom, a kada je uporedim sa svojim igranjem sada, ogromna je razlika. To mi je dokaz o mom napretku.

Dolazak iz Foče u Banjaluku predstavljao je veliki korak za maloljetnog dječaka. Koliki je izazov bio preseliti se u Banjaluku i zaigrati za najveći klub u Republici Srpskoj?

Jedna utakmica za reprezentaciju Republike Srpske sa Crvenom zvezdom dovela me je u FK „Borac“. Na toj

utakmici dao sam dva gola i ljudi iz kluba prepoznali su moj talenat pa su me pozvali. Moram da priznam da sam se predomišljaо, nisam se osjećao spremnim ni za Borac, ni za odvajanje od roditelja. I danas se sjećam trenutka kada su me mama i tata smjestili u hotel i oprostili se sa mnom, ne znam ni sad kako sam to izdržao, ali danas znam da me je taj trenutak ojačao i vjerujte da mi je kroz godine davao snagu.

Kompanija m:tel nastavlja sa podrškom fudbalu kroz sponzorske ugovore sa Fudbalskim klubom „Borac“, Fudbalskim savezom Republike Srpske i Nogometnim/Fudbalskim savezom Bosne i Hercegovine. Zato korisnici m:tel TV paketa putem Arena sport kanala mogu pratiti ekskluzivne sportske sadržaje u BiH.

Osim prisjećanja na teške i važne trenutke, šta Vam je davalо snagu da idete dalje i konstantno napredujete, a ostanete skromni i zahvalni na svemu?

Mislim da je najbitniji odnos sa roditeljima, jer oni vam uvijek žele najbolje, tako da će vas iskren razgovor s roditeljima, ili sa porodicom uopšte, svakako izvesti na pravi put. Za mladog fudbalera veoma je bitan prelazak iz juniorskog u seniorski tim, a poslije počinju da dolaze i ponude, razgovori s agentima, menadžerima, i mladom čovjeku je vrlo lako da se izgubi u svemu tome ako nema podršku nekog ko će ga savjetovati i voditi kroz sve to.

Kako sada gledate na vrijeme provedeno u „Borcu“? Kakva je atmosfera bila kada ste došli, a kakva je sada?

Sa „Borcem“ sam prošao sve, ispadanje u niži rang, a bili smo čak i pred ispadanjem u četvrtu ligu, kao što i jedna pjesma „Vulturesa“ kaže „od tame do sjaja, od pakla do raja“. Sada baš uživam, jer klub se podigao i vratio se na visok nivo, ekipa igra odlično, bilježimo dobre rezultate, a navijači „Borca“ i banjalučka publika to svakako zaslužuju. I ja se sada, nakon četiri godine, osjećam domaćim ovdje.

Kakva je banjalučka publika?

Zahtjevna, ali poštena, i uvijek je uz svoj klub. U trenutnoj situaciji mnogo nam nedostaje podrška navijača na terenu, ali oni su se na razne načine potrudili i pokazali nam da su i dalje uz nas.

Vladanu Daniloviću ostvaruje se san, jer će karijeru nastaviti u portugalskom prvoligašu

Rio Aveu.

Vašu karijeru obilježilo je i igranje za tim U19 reprezentacije Bosne i Hercegovine, onda za tim U21, a sada ste pozvani i u A selekciju reprezentacije. Kakav je osjećaj igrati za prvi tim svoje države? Da li ste se prisjetili nekih početaka i dječačkih snova kada ste zakoračili na teren s velikim imenima fudbala BiH?

Svakom dječaku koji se bavi fudbalom savjetujem da uvijek ima ispred sebe cilj i svoj san, a želim da dožive taj osjećaj kao ja kada su me pozvali u A selekciju reprezentacije. Prvo me je majka nazvala i rekla mi da sam dobio poziv, a ja sam mislio da je u pitanju poziv za tim U21. Kada je rekla da je u pitanju poziv za prvi tim, zanijemio sam na 10-15 sekundi, jednostavno sam bio u šoku. I baš to sam uradio, sjetio sam se gdje sam počeo, šta sam radio, koliko sam se trudio i osjetio sam da je ovo nagrada za sav moj trud i rad.

Do sada smo igrali dvije utakmice, sa Italijom u Firenci i sa Poljskom u Zenici, a izaći na teren sa igračima kao što je Edin Džeko, između ostalih, neopisiv je osjećaj. Bilo je zadovoljstvo dijeliti svlačionicu s njima, biti u njihovom društvu u hotelu i van hotela. Mnogo su uticali na mene, jer je sam njihov pristup prema meni bio takav da su pokušavali da me učine, ne samo boljim igračem, već i boljim čovjekom.

DUŠAN KALABA BICIKLISTA

OSJEĆAJ POBJEDE KAO NEKA VRSTA „OVISNOSTI“

RAZGOVARALA: JELENA PRALICA

Dušan Kalaba je mladi biciklista, Banjalučanin koji vozi za reprezentaciju Srbije. Prvak je BiH i prvak Srbije u elit kategoriji... Iza njega su podijumi u Turskoj, podijumi u Kini... A to su samo neki od najznačajnijih rezultata koje je ostvario u dosadašnjoj karijeri.

Slovi za vrsnog sprintera i specijalistu za vožnju u grupama na stazama koje su pune krivina i koje su tehnički zahtjevne. U istom sportu je dosta uspješan i njegov mlađi brat Pavle, a Lens Armstrong je ime iz elitnog svijeta bicikлизma koje izdvaja kao uzor i izvor inspiracije. Za taj svijet kaže da je potrebno uložiti mnogo truda i rada kako bi neko bio konkurentan na vrhunskom nivou, a da je volja ta koja igra veliku ulogu.

Jedan dan u životu profesionalnog bicikliste...

Svaki dan je drugačiji, ali prvo treba početi od kvaliteta sna prethodne noći, jer to mnogo utiče na sljedeći dan. Oko osam-devet sati sna bitno je imati svake noći, računajući da se zaspri bar sat vremena prije ponoći zbog kvaliteta sna. Buđenje je uglavnom oko osam časova, zatim se odradi kratko jutarnje istezanje ili neka lagana aktivnost da se pokrenu organizam i tijelo. Sljedi doručak, koji treba da bude bar dva sata prije treninga ili takmičenja, kako ne bismo pravili dodatno opterećenje organizmu. Zatim idu treninzi ili takmičenja koja obično traju tri do šest časova, u zavisnosti koji dio sezone je u toku. Nakon završetka treninga radi se na istezanju i fleksibilnosti tijela. Sljedi ručak ili večera, u zavisnosti od dužine treninga. Uveče se može prošetati i na vrijeme otići u krevet da bi vam sljedeći dani bili još bolji.

Ovogodišnju Međunarodnu biciklističku trku Beograd-Banjaluka završio je kao nosilac crvene majice za najboljeg sprintera, što je ujedno najbolji rezultat jednog Banjalučanina i bicikliste iz Republike Srpske i BiH od početka postojanja trke.

Na nedavno održanoj Međunarodnoj biciklističkoj trci Beograd-Banjaluka osvojili ste crvenu majicu, namijenjenu najboljem sprinteru. Kakav je osjećaj bio popeti se na pobjedički tron?

Svakako da je za mene dobar osjećaj biti na pobjedičkom tronu, uvijek osjetim posebnu pozitivnu energiju i mogu vam reći da mi je tokom godina to postalo neka vrsta „ovisnosti“ (smijeh).

A osjećaj da je upravo Vaš najbolji rezultat jednog Banjalučanina i bicikliste iz Republike Srpske i BiH od početka postojanja trke?

Dobar osjećaj za mene, jer sam u Banjaluci odrastao i uvijek je lijepo čuti i vidjeti da neko iz ovog grada bude zapažen na međunarodnim takmičenjima.

Inače ste specijalista za sprintove i vožnju u grupama na stazama koje su pune krivina i koje su tehnički zahtjevne. Otkad traje Vaša strast prema bicikлизму i kako je sve počelo?

Uvijek sam volio brzinu i odmalena sam bio zainteresovan za mnoge druge sportove, poput alpskog skijanja, atletike (trčanje), tenisa, plivanja. Bicikлизam sam pratilo nekoliko godina, da bih 2011., na očev prijedlog, krenuo i, evo, do sada ostao u tom sportu.

Koliko dugo se takmičite u seniorskoj konkurenciji i koji su najveći uspjesi koje ste do sada ostvarili, kako pojedinačno, tako i za reprezentaciju Srbije?

U seniorskoj konkurenciji takmičim se šest godina, a kao najveće uspjehe izdvojio bih titulu seniorskog državnog prvaka Srbije, drugo mjesto u generalnom plasmanu na međunarodnoj trci u Kini - Tour of Xingtai, kao i osvojene zelenu i bijelu majicu za najboljeg sprintera i najboljeg mlađog vozača na toj trci, potom drugo mjesto na drugoj etapi Trke kroz Srbiju te osvojenu crvenu majicu na Međunarodnoj biciklističkoj trci Beograd-Banjaluka.

A prije toga, u mlađim kategorijama - koje su najznačajnije medalje i trofeji koje ste osvojili?

Mogao bih izdvojiti prvo mjesto na Balkanskom prvenstvu za juniore, takođe prvo mjesto na međunarodnoj juniorskoj biciklističkoj trci u Ivanić Gradu, ali i to što sam bio ukupni pobjednik Lige i Kupa Srbije u juniorskoj kategoriji.

Koju trku biste izdvojili, koja Vam je posebno važna (draga) na neki način? Ili pobjeda na nekoj trci?

Uvijek će mi ostati draga pobjeda na Balkanskom prvenstvu u Nišu, u juniorskoj kategoriji, jer sam tada video kome je bilo drago zbog mog uspjeha, a kome ne.

Porodica Vam je velika podrška, jer drugačije vjerovatno ne biste ni uspjeli u potpunosti da se posvetite svojoj ljubavi prema bicikлизму?

Biti sam u bilo kojem sportu nije lako, mnogo toga treba da se poklopi da bi se ostvario zapaženiji uspjeh i mislim da se ne bih bavio ovim sportom da nemam najveću podršku od svojih najbližih.

Osim (tog) sporta, imate li neke aktivnosti ili hobije koji su Vam posebno dragi, a posvetite im se kad imate vremena?

Alpsko skijanje mi je ostalo posebno drago, jer sam se u tom sportu takmičio i uz njega proveo djetinjstvo, tako da svake zime, kad uhvatim priliku da odem na planinu, iskoristim to vrijeme da skijam i budem na čistom vazduhu.

I Vaš mlađi brat Pavle takođe se bavi tim sportom. Ko se prije „zarazio“ tom ljubavlju?

Moj brat se bavi biciklizmom koliko i ja, jer smo se skoro svakim sportom bavili zajedno u isto vrijeme, pa se može reći da je jedan od razloga zbog kojih je i on u ovom sportu.

Imate li nekoga ko Vam je uzor iz svijeta sporta kojim se bavite ili, uopšte, nekoga ko Vas nadahnjuje i inspiriše, nebitno čemu je posvećen?

Iz svijeta sporta kojim se bavim to je Lens Armstrong, zbog njegove posvećenosti, načina na koji se odnosi prema svemu, života prije i poslije takmičenja i treninga, i to je ono što me inspiriše. Takođe, moram izdvojiti Novaka Đokovića kao čist primjer dugotrajnosti na tako visokom nivou. Kada

je imao jednu krizu u karijeri, mnogi ljudi su govorili da nije više sposoban, da treba da ostavi tenis, odjednom su prestali vjerovati u njega... Mislim da je primjer kako se ponovo vratio na vrh i dokazao svima suprotno. On je jedna od inspiracija, ne samo za sportiste, već i za sve ljudе, da pokušaju bar malo ispraviti pogrešne perspektive koje ih usporavaju.

Kako je biti dio elitnog svijeta biciklizma?

Svakako da nije nimalo lako. Potrebno je izdvojiti mnogo i uložiti puno truda i rada da biste bili konkurentni na visokom nivou. Volja je ta koja igra veliku ulogu, jer sport je opasan i težak.

HILJADU RIJEČI

MILENA ERCEG FOTOGRAFKINJA

DJECA EMOCIJE IZRAŽAVAJU ONAKVIM
KAKVE I JESU

PIŠE: NATAŠA MIKANOVIĆ

Milena Erceg je fotografkinja, poljoprivredni proizvođač i ima farmu krava nadomak Gradiške, gdje i živi. Izdvojen način života na farmi u predgrađu nije je spriječio da postane članica Univerzitetskog foto-kino kluba Banjaluka, Asocijacije za umjetničku fotografiju BiH i Foto-saveza Srbije te dobitnica mnogih nagrada na foto-konkursima od Indije, Ukrajine, Estonije i Gruzije do Srbije, Makedonije i Hrvatske.

Sebe ne zna opisati riječima, ali njene fotografije govore više od riječi, pričaju autentičnu priču prepunu neopisivih detalja, čine lični doživljaj i osjećaj opipljivim.

„Aparat nosim skoro uvijek sa sobom, kada sam na ulici, u prirodi ili na nekim događajima. Posežem za njim u trenutku

kad zapazim nešto zanimljivo, vrijedno da bude zabilježeno kroz fotografiju. I kada uspijem da prenesem određen trenutak ili dokumentujem viđeno, osjećaj je izvanredan i poseban, ispunjava. Pogotovo jer lakše pričam kroz fotografiju, s riječima sam manje vješta“, podijelila je s nama svoja iskustva Milena.

Inspiraciju pronalazi u svakodnevnom doživljaju svijeta oko sebe, pokušavajući da uhvati trenutak koji će posmatračima ispričati priču i probuditi emociju. Ipak, Milenine fotografije svakako imaju lični pečat, a nerijetko su crno-bijele i portreti.

„Lično mislim da i na odabir određenih trenutaka zapažanja utičemo mi sami. Utice to šta smo proživjeli, doživjeli, slušali, gledali, čitali, nerijetko i raspoloženje

nas samih. Na primjer, kada radim portret, uvijek težim tome da prikažem ljude kakvi su u stvarnom životu. Na neki način da se njihov karakter ogleda kroz pogled, njihov život, njihova duša. Interesantno je da ne mogu da uradim portret svakome, jer neki ljudi sebe ispoljavaju kroz pogled, izraz lica, dok neki ne, neki nose masku”, priča Milena.

Heraklitova izreka kaže; „Čovjek postaje najbliži sebi kada postigne onaku ozbiljnost koju ima dijete dok se igra”, a istinu u ovome pronašla je i Milena Erceg. Upravo ozbiljnost i iskrenost na dječijim licima razlog je zašto su ona najčešće na njenim portretima.

„Djeca su iskrena i neiskvarena bića, svaku svoju emociju prikazuju onakvom kakva i jeste. Bilo da se radi o tuzi, sreći, ljutnji, stidu... Odrasli su drugačiji, žele da fotografija bude isključivo odraz njihove ljepote i zadovoljstva. Na taj način postaju svi slični, isti i nezanimljivi za fotografisanje, osim ako nije spontano. Djeca su uvijek spontana i bez maski, posebna su”, otkrila je Milena.

Uzori su joj starije kolege sa višim zvanjima iz kluba, a neka posebna mjesta gdje bi voljela da izloži svoje fotografije ne postoje. Najveći kompliment joj je prepoznatljivost i autentičnost njenih autorskih djela, jer izražavanje sebe je i krajnji cilj njene fotografije.

MONDO PIŠE

NAPRAVITE SAMI SVOJ SMAJLI ZA ANDROID TELEFON: DOPISUJTE SE NA POTPUNO NOV NAČIN UZ POMOĆ GOOGLE APLIKACIJE!

Početkom 2020. godine, prije nego što je virus korona prevladao svijetom, Google je pustio Emoji Kitchen ugradnju na Gboard aplikaciji. Gboard je aplikacija za android telefone koja omogućava da uredite svoju tastaturu za dopisivanje, a uz Emoji Kitchen moći ćete da napravite svoj smajli!

Emoji Kitchen trenutno je u procesu dobijanja nove verzije koja će iz korijena izmjeniti način na koji ova aplikacija radi. Umjesto da izaberete jedan emodži (smajli) poslje čega biste dobili veliki broj alternativa, sada možete da izaberete dva različita kako biste napravili jedan nov!

To daje više slobode u odnosu na pređašnju verziju, steći ćete utisak da su ovi emodžiji vaši, a ne da ih je Google izabrao. Možete da izaberete dva ista emodžija kako biste napravili njihovu ekstremniju verziju! Treba istaći da trenutni Emoji Kitchen ne funkcioniše automatski na sve emodžije, što znači da postoje neke kombinacije koje ne možete da testirate, ali će nova verzija dozvoliti korisnicima veću upotrebu istih.

Tako ćete, na primjer, moći da spojite buket i majmuna kako biste dobili bukete majmuna, shvatate poentu? Trenutno se ova opcija distribuiše samo beta korisnicima Gboard aplikacije, dok se očekuje da izade uskoro i za sve ostale!

Ove emodžije ćete moći da koristite na aplikacijama kao što su WhatsApp, Telegram, Google Messages, Google Voice i mnoge druge.

NOVA GOOGLE OPCIJA: PJEVUŠITE U TELEFON MELODIJU PJSME ČIJEG TEKSTA/IMENA NE MOŽETE DA SE SJETITE

Da li znate onu pjesmu koja ide „ta, ta, tata, tata, na, na, nanana“? Znamo koliko je frustrirajuće kada ne možete da se sjetite imena pjesme ili njenog teksta, a melodija vam ne izbjija iz glave. Google vam konačno može pomoći, neće vam trebati ni ime izvođača, ni tekst, već samo vaš glas!

Kako tvrdi zvanični Google blog, od 16. oktobra ćete moći da otpjevate, izmumlate ili zviždite melodiju, a Google će je pronaći. Sve što je potrebno da uradite jeste da uđete na Google Search vidžet, kliknete na mikrofon i upitate ga: „Koja je ovo pjesma“ ili da kliknete dugme Search a song. Potom pjevušite melodiju 10 do 15 sekundi.

Možete da koristite i Google Assistant, a ova opcija dostupna je trenutno samo na engleskom na iOS uređajima i na više od 20 jezika na android uređajima. Iz Google kompanije najavili su da će dodati još jezika. Jednom kada završite pjevanje, njihov algoritam mašinskog učenja će pokušati da identificuje pjesmu te će vam predstaviti rezultate, odnosno preklapanja.

Ne morate da brinete zbog vaših vokalnih sposobnosti, ne treba vam sjajan glas kako biste dobili rezultate. Google će vam dati najvjeroatnije rezultate bazirane na melodiji, a vi ćete moći da potvrdite najbolje preklapanje i da istražite više informacija o toj pjesmi i autoru, pogledate tekst, pogledate video te pjesme, da je preslušate na preferiranoj aplikaciji za muziku ili čak da preslušate vaše pjevanje!

Pa kako ovo radi? Najlakši način da se objasni je da melodija ima svoj „otisak prsta“, svaka ima svoj jedinstven identitet. Njihov algoritam mašinskog učenja pretvara audio-zapis u sekvencu baziranu na brojevima koji prezentuju tu melodiju. Njihovi modeli su istrenirani da mogu da identifikuju pjesmu na više načina, kroz pjevanje, zviždanje ili pjevušenje, kao i studijsko snimanje. Oni porede te sekvene sa hiljadama pjesama širom svijeta kako bi pronašli potencijalno preklapanje.

Sljedeći put kad ne budete znali riječi ili naslov pjesme, samo je otpjevajte Google-u, pa ko zna, možda dobijete i bakšiš!

MESSENGER IZNENADIO VELIKOM PROMJENOM: POGLEDAJTE KAKO SAD IZGLEDA I ŠTA BI OVA PROMJENA MOGLA DA ZNAČI

Ono po čemu svako od nas prepoznaće Messenger - po njegovoj plavoj čet i ikonici - promijenjeno je s posljednjim ažuriranjem! Ažurirali smo aplikaciju (Messenger v286.0.0.13.122) i sačekalo nas je veliko iznenadenje!

Ikonica plavog čet oblačića s munjom je promijenjena! Prepoznatljiva plava boja zamijenjena je nijansom boja, koja se preliva od crvene i roze, preko ljubičaste, do različitih nijansi plave.

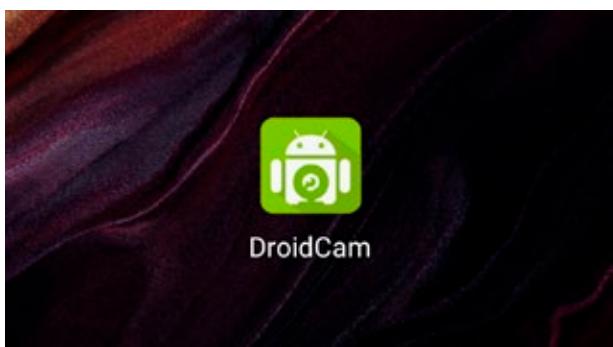
Drugih promjena u aplikaciji nema i ne, nismo slučajno nešto aktivirali u menijima aplikacije Messenger, jednostavno Messenger nam je dao novu ikonicu sam od sebe. Iako se trenutno ne može iskopati nikakva zvanična informacija,

preliv boja, koji je trenutno primijenjen na Messenger ikonicu neodoljivo podsjeća na nedavne slike u aplikacijama Instagram i WhatsApp, koje najavljuju spajanje ove dvije aplikacije. Takođe, nedavno je najavljeno i spajanje Messenger i Instagram aplikacija za neke korisnike, pa je ovo možda najava novog logotipa, tj. ikonice za te nove - spojene aplikacije. Moguće je da će sličnu ikonicu u ovom prelivu boja uskoro dobiti i WhatsApp i Instagram (mada sad Instagram ima 13 novih ikonica).

Da li je ovo suptilna najava da nas uskoro u istom sistemu spojenih aplikacija čeka i Messenger? Nismo sigurni, ali ako je suditi po bojama - one ukazuju na tako nešto.

Facebook je ranije objavio da će spojiti Facebook mrežu, Messenger, WhatsApp i Instagrama u jedan eko-sistem, takav da sve poruke budu uvijek na jednom mjestu i da pristup porukama iz sve četiri aplikacije bude kroz svaku od njih.

EVO KAKO DA PODESİTE TELEFON DA POSTANE VEB-KAMERA NA RAČUNARU

Vaš mobilni već ima sve - kameru, internet i mogućnost da preko računara pruži kvalitetniju i ljepšu sliku od veb-kamere, a i jeftinije je! Evo kako da sve sredite...

Prethodnih mjeseci, dio čovječanstva, makar onaj koji je bio u prilici, otkrio je čari rada od kuće, a mi smo vam pomogli da otkrijete kako brzo da zamijenite miš, tastaturu i mikrofon ako, ne daj bože, otkažu u bilo kom trenutku.

Najednom je i globalna potražnja za laptop računarima i veb-kamerama porasla toliko da u Srbiji povoljnju veb-kameru više i ne možete da kupite nigdje, a kako zakoni ekonomije nalažu, porasle su i cijene.

Ukoliko vam je veb-kamera potrebna non-stop za rad od kuće, a ne drioši vam se kesa, jer cijene su 50 evra pa naviše, a to ne želi da izdvoji svako, dobra vijest je da i kamera telefona može da završi posao. Još bolja vijest od toga je da ćeete kamerom telefona sigurno dobiti bolji kvalitet slike, ali ćeete potrošiti i više neta, pa o tome vodite računa ako video-sastanke organizujete putem mobilnog interneta.

Na Google Play Store prodavnici postoji, naravno, nekoliko aplikacija koje služe ovoj svrsi, a DroidCam jedna je od najjednostavnijih za upotrebu. Takođe, pri korištenju besplatne verzije nema vodenog žiga preko ekrana, što je za pohvalu. Preduslov za korištenje je operativni sistem Android 5.0 Lollipop ili noviji, internet konekcija i još neke stvari, koje ćemo vam objasniti ušput.

Za početak instalirajte program na vaš telefon, a Windows klijent na kompjuter (u dva navrata će zatražiti dozvolu za instalaciju drajvera, pa to morate da odobrite). Kad se instalacija programa i drajvera okonča, pokrenite ga na oba uređaja.

Na telefonu će DroidCam aplikacija prikazati ekran sa Wi-Fi IP adresom. Nju unosite u Device IP polje na kompjuteru. Za uspostavu bežične veze potrebno je da su na istoj Wi-Fi mreži (gađate Wi-Fi istog imena, onaj na koji je telefon povezan povežite i PC, najlakše ćemo tako da vam objasnimo). Ipak, moguća je veza i putem USB kabla, klikom na taster u sredini. Ne zaboravite da otkačite, tj. potvrdite i audio-polje (mikrofon) prije nego što uspostavite vezu.

Naravno, kamera na poledini daleko je moćnija. No, ako želite da izaberete prednju, to činite na telefonu, tako što tapnete na taster sa tri tačke u gornjem desnom uglu aplikacije, a zatim u Settings meniju pronađite segment Camera.

Kad se uspostavi veza, sve što je preostalo jeste da uključite ZOOM, Skype, Microsoft Teams ili neki sličan softver za video-pozive.

U specifikaciji se navodi da je potrebno u podešavanjima ovakvih programa podesiti Default Camera, tj. glavnu kameru na DroidCam Source 2/3, kao i mikrofon na DroidCam Virtual Audio. Međutim, kad smo testirali na Skype pozivu, program je automatski preuzeo prenos sa DroidCam-a, tako da za tim nije bilo potrebe. Ipak, ako nešto ne radi, znajte da je rješenje u ovim podešavanjima, pa se slobodno igrajte različitim parametrima, neki će morati da radi.

Korištenjem PC klijenta imate na raspolaganju i podešavanje slike, kadriranje, korištenje zuma, filtera i drugih dodataka, pa ne zaboravite da se poigrate i sa dodatnim opcijama DroidCam PC aplikacije.

LUIZ GLIK DOBITNICA NOBELOVE NAGRADE ZA KNJIŽEVNOST

Dobitnica ovogodišnje Nobelove nagrade za književnost je poznata američka pjesnikinja Luiz Glik.

Luiz Glik je i dobitnica Pulicerove nagrade za poeziju 1993. godine. Potomak je mađarskih Jevreja koji su emigrirali u Ameriku. Pohađala je koledže „Sara Lorens“ i Kolumbiju. Njena poezija pripada objektivističkoj poetici, nastaloj tokom tridesetih godina 20. vijeka, čiji su glavni predstavnici bili Luis Zukovski, Čarls Reznikof, Džordž Open i Karl Rakosi.

Prateći ovu poetiku, ona tretira pjesme kao predmete, naglašavajući ozbiljnost, inteligenciju i pjesnikovu sposobnost da pronicljivo posmatra svijet tako što upotrebljava obične svakodnevne riječi.

U eseju „Dokazi i teorije“ navodi kako zastupa poeziju koja se približava tišini i graniči sa iščeznućem. Godine 1993. dobila je Pulicerovu nagradu za knjigu „Divlji iris“. Bila je pjesnik laureat Biblioteke američkog Kongresa 2003-2004. godine. Trenutno je pisac rezident na Univerzitetu Jejl i predavač na Programu za kreativno pisanje Bostonskog univerziteta. Živi u Kembridžu, u državi Masačusets.

Među visokopozicioniranim imenima za ovogodišnje najprestižnije svjetsko književno priznanje ove godine bili su Haruki Murakami, Margaret Atvud... Kako je ranije saopštio Nobelov institut, dodjele Nobelove nagrade ove godine su izmijenjene zbog pandemije virusa korona, bez banketa i velikog okupljanja.

Nobelova nagrada sastoji se od zlatne medalje, diplome i novčanog dijela od devet miliona švedskih kruna, odnosno oko 865.000 evra, a, podsjetimo, osnovana je zahvaljujući švedskom naučniku i industrijalcu Alfredu Nobelu, pronalazaču dinamita, koji je želio da se iz njegovog fonda svake godine izdvaja novac za doprinos čovječanstvu.

Alfred Nobel (1833-1896) odredio je institucije koje će dodjeljivati nagrade svake godine, među kojima su Švedska akademija za književnost, Institut Karolinska za medicinu, Švedska kraljevska akademija za fiziku i hemiju, kao i Odbor za mir, koji specijalno bira norveški parlament.

Prošlogodišnji dobitnik Nobelove nagrade za književnost bio je austrijski književnik Peter Handke.

ŠEKSPIROVA „PRVA ZBIRKA“ PRODATA ZA SKORO 10 MILIONA DOLARA

Jedna od prvih štampanih kolekcija drama Vilijama Šekspira prodata je na aukciji u Njujorku za 9,98 miliona dolara.

Knjiga „Prva zbirka“ štampana je 1623. godine i vjeruje se da je riječ o jednoj od prvih kolekcija drama ovog piscu. Postoji samo šest primjeraka „Prve zbirke“ i sve su u privatnom vlasništvu. Ovaj primjerak prodat je na aukciji kuće Christie's, a cijena koja je postignuta predstavlja novi rekord za književna djela, prenio je AP.

Sabrane drame izdali su Šekspirovi prijatelji Džon Heming i Henri Kondel poslije njegove smrti 1616. godine, objavila je aukcijska kuća. Zbirka sadrži

drame „Magbet“, „Dvanaesta noć“, „Mjera za mjeru“ i „Julije Cezar“.

„Christie's je oduševljen jer je postavljen novi svjetski aukcijski rekord, ne samo za rade Viliama Šekspira, nego i za bilo koje literarno djelo“, izjavila je Margaret Ford iz ove kuće. Knjigu je kupio Stiven Leventejl putem telefonske ponude. On je rekao da je Šekspir „bez ikakvog poređenja najveći pisac engleske književnosti i jedan od najvažnijih kulturnih uticaja u čitavoj istoriji“.

Leventejl je rekao da je počastvovan time što je kupio primjerak najvažnije zbirke drama koja je ikada objavljena i da je riječ o „epohalnom izdanju“.

Boston

GRAD REVOLUCIJE, SLOBODE DUHA I MARATONA

PIŠE: VEDRANA HALIČ

Čim sam počela razmišljati o ovom tekstu, zapitala sam se kako četiri mjeseca istraživanja i upoznavanja ovog grada sažeti na samo nekoliko stranica, a uspjeti vam dočarati sva njegova lica?

Kameleon. Moderan, urban, a opet nekako grub, neotesan, neispoliran i bez dlake na jeziku. Vatren u sportskim sezonomama, a blag dok vam povjetarac sa okeana miluje lice. Nesnosan od sparine u predvečerja, a svjež i nestašan nakon kratkih ljetnih pljuskova – sve to je Boston.

storičare i političare na Boston najviše asociraju događaji koji su ga načinili „kolijevkom savremene Amerike“. Govorim o famoznoj „Bostonkoj čajanci“, koja je indirektno dovela do Američkog rata za nezavisnost, i značaju regionala koji i danas nazivaju Nova Engleska. Kroz grad je provučen i tzv. put slobode, crvena linija, koji povezuje 16 istorijski bitnih lokacija, što je veoma zgodno i korisno ukoliko posjećujete Boston samo na kratko vrijeme i želite da u kratkom roku vidite što više.

Sa druge strane, za sve ljubitelje sporta on je nezaobilazna stanica, jer je iznjedrio neke od najpoznatijih klubova, kao što su svjetski šampioni „Red Sox“-i (bejzbol), šest puta državni nosioci titule „Patriots“-i (američki fudbal), „Boston Celtics“-i (košarka), „Bruins“-i (hokej) i mnogi drugi. Imala sam tu sreću da budem prisutna tokom bejzbol sezone i odem na jedan od mečeva. Užasno su dugi, čak i preko tri sata! Posmatrajući publiku, zaključila

sam da često niko i ne prati šta se dešava, ali ipak vatrene navijaju bez prestanka i tribine su na svakom meču pune. Osim toga, sve izgleda baš kao u američkim filmovima – kačketi, hot-dogovi i kikiriki! Boston je grad u kojem „sportski fanatizam“ dobija smisao.

Boston je, takođe, raj za svakog gastronoma. Kada bi me neko pitao šta se jede u Bostonu, mislim da bih se dobro namučila da smislim sveobuhvatan odgovor. Njihova jela su svojevrsna fuzija svih mogućih uticaja i kuhinja, pa ih lokalci autentično nazivaju „Boston style“. Geografski položaj je mnogo uticao na razvoj njihove kuhinje i odabir sastojaka koji će krasiti njihov sto! Okean je neiscrpan izvor inspiracije za skoro svakog izvornog Bostonca, a to znači mnogo ribe, jastoga, rakova i školjki. Nikada u životu nisam ni zamišljala da postoji toliko vrsta različitih školjki, ni šta su to Oyster barovi, a ni da se najbolji lobster roll u Americi jede baš u Bostonu. Ipak, morska hrana čini samo četvrtinu bostonske kulinarske scene, pa tako, čim zađete u Saut end dio grada, noge će vas same, vođene neodoljivim mirisima, odvesti do Male Italije, kvarta u kojem ćete jesti najbolju pastu vašeg života, hrskave kanole i kremasti tiramisu. Jedan od najpoznatijih restorana je „Florentine“, a po desert skoknite u „Mike's Pastry“ po parče torte koje možete ponijeti, baš kao i svojevremeno predsjednik Kenedi, čija slika ponosno стоји на njihovom zidu. Ukoliko ste ljubitelj azijske kuhinje, prošetajte i do Čajnatauna, a u samom centru grada, pored biblioteke i katedrale Bek beja uživajte u high end restoranima i beef steak-u koji se topi u ustima. Uh, mislim da moram prestati, ovo mi je otvorilo apetit.

Nakon opisa u prošlom pasusu, možda mislite da su Bostonci pretili i da je sve što rade to da samo jedu, ali ovo je daleko od istine. U svako doba dana možete vidjeti ljudi kako džogiraju ulicama i parkovima, a neki čak koriste pauzu za ručak kako bi vježbali. Mislim da je zdrav i aktivni život jedan od principa kojima se vode. Samim tim, nije ni čudno što se jedan od najvećih maratona u Americi rodio baš u Bostonu 1897. godine - poznati Bostonski maraton, jedan od šest velikih maratona i jedan od najstarijih u svijetu. Grad, takođe, obiluje zelenim površinama i zbog toga me pomalo podsjeća na Ljubljano i Novi Sad. Parkovi su svuda, klupice za uživanje, staze za bicikliste, skrivena mjesta uz okean, pa čak i vrtovi na krovovima zgrada na koje se možete popeti ako znate gdje su i ako imate sa sobom neki dokument, ako ste turista, poželjan je pasoš. U centru se nalaze dva velika parka sa jezerom i mnoštvom vjeverica koje sam hranila orasima i lješnicima mnogo puta. Uopšte se ne boje ljudi, vrlo su ljudke i uljepšaće vam dan. Sve kao da je izgrađeno i skrojeno po mjeri čovjeka!

Boston je grad u kojem „sportski fanatizam“ dobija smisao. Baš sve izgleda kao u američkim filmovima – kačketi, hot-dogovi i kikiriki!

Ako vas sve do sada pročitano nije navelo da odmah poželite da se preselite u Boston, možda ovo hoće. Da li ste znali da Boston ima nadimak „američka Atina“? U njega su se od 19. vijeka slijevali umjetnici i muzičari, prosvijećena elita i poklonici kulture, i to ne samo klasičnih stilova već i alternativci. Grad je čak dodijelio neke od površina grafiti umjetnicima kako bi ih oslikali i načinili turističkim atrakcijama - tako je nastao poznati Ink Block. Bostonski balet u okviru Bostonske opere je jedan od najprestižnijih u SAD-u, a izvodi klasike kao što su „Pepljuga“, „Hamlet“, „Žizel“ itd. Neka od najvrednijih djela slikarstva, među kojima su i ona evropskih velikana, možete pronaći u Muzeju lijepih umjetnosti, „Isabella Stewart“ muzeju, Institutu za savremenu umjetnost ili u „Mary Baker“ biblioteci.

Sve ovo su razlozi zašto su na području Bostona iznikli neki od najprestižnijih univerziteta na svijetu, prije svega Harvard, MIT (Massachusetts Institute of Technology), Boston College itd. Očigledno je da je Boston centar za njegovanje slobodarskog duha, uma i mišljenja u kojem prevladava populacija mlađe životne dobi, što nas dovodi do zaključka da je u njemu prisutan i aktivan noćni život! Pa... donekle. Baš zbog univerziteta i velikog broja studenata, Masačusets je država sa strogim pravilima za prodavanje alkohola. Svi lokali se uglavnom zatvaraju do jedan čas, a ukoliko želite da kupite alkohol u marketu, a nemate američku ID karticu, velika je vjerovatnoća da će vam odbiti naš pasoš i ličnu kartu, jer nikada nisu čuli za Bosnu i Hercegovinu. Frustrirajuće, znam.

No, ne brinite, to i nije kraj svijeta ako uzmemo u obzir mnoštvo drugih aktivnosti koje Boston pruža. One koje bih ja definitivno preporučila su obilazak bostonskog akvarijuma, koji je spiralnog oblika na četiri sprata i ponosi se najvećim brojem vrsta na Istočnoj obali. Isto tako, ako ste ljubitelji aktivnosti na otvorenom, svaki dan iz luke kreću ture kojima je cilj da vas odvedu dovoljno daleko na pučinu da vidite kitove! To je zagarantovano fantastičan prizor koji će vas ostaviti bez dah. Isto tako, ukoliko ste aktivan tip osobe, iznajmite kajak i provozajte se do rijeke Čarls, odakle ćete imati najbolji panoramski pogled, a najbolju noćnu fotkicu uhvatite iz parka Esplanade, koji je idealno rješenje za opuštenu šetnju uz rijeku, meni lično draže od staze uz okean.

Sva ova priča o Bostonu budi u meni opasnu dozu nostalгије, a istovremeno mi mami osmijeh i sreću na lice. Nadam se da će ga vidjeti opet i uskoro. Od svih gradova koje sam posjetila u Americi, nijedan se nije mogao porediti s njim. Ma, kakav Njujork, Nešvil, Nju Orleans - ljudi, Boston je sve u jednom. Nježni džin koji vas neće ostaviti ravnodušnim i koji će vas primiti pod svoje okrilje kao da ste uvijek bili predodređeni da budete baš tu - u njegovom razoružavajućem zagrljaju,

okruženi mirisom okeana i vjetrom koji sa sobom nosi osjećaj slobode i koji nikada neće prestati da udahnjuje elan vašim jedrima.

~~~~~  
*Da li ste znali da Boston ima nadimak „američka Atina“? Unjega su se od 19. vijeka slijevali umjetnici i muzičari, prosvijećena elita i poklonici kulture.*  
~~~~~


FOTO: BOSONOGA PRODUKCIJA

BORA NENIĆ

RECEPCIONER „HOTELA BALKAN“

MA, BILI SMO JEDNA PORODICA!

Ljudi vole da „malčice zavire“ u tuđe živote. Zaviriće i u život ove porodice...

RAZGOVARALA: JELENA PRALICA

FOTO: BOSONOGA PRODUKCIJA

Nikada za ovih 50 godina rada nisam radio u takvim uslovima kakve nam je obezbijedila 'Bosonoga', ekipa snova. Duboki naklon, zahvalnost i poštovanje apsolutno svima, govori za m:agazin glumac Bora Nenić, kojeg u telenoveli „Hotel Balkan“ gledamo u ulozi recepcionera Dragog.

„Hotel Balkan“ je serijski projekat Telekoma Srbija i „Bosonoga produkcije“, koji je sniman u filmskom studiju u Velikom Blaškom, nadomak Banjaluke, a trenutno se emituje na Prvom programu RTS-a u Srbiji, kao i na BN TV i Hayat TV u Bosni i Hercegovini.

Dragi i Draga (šefica kuhinje, čiji je lik utjelovila glumica Nataša Ivančević) su srce i duša ovog zdanja, ali i, generalno, ove serije. Oni čuvaju ključeve svih tajni, intriga, spletki i grijeha članova porodice Kuruzović, u čijem je vlasništvu hotel „Balkan“, u kojem se odigrava radnja ove serije, koja, žanrovski drama, a formatom TV novela, spaja prošlost i sadašnjost Banjaluke.

Zašto će Dragi (i Draga) osvojiti srca gledalaca?

Draga i Dragi su pošteni i požrtvovani. Dobro procjenjuju ljude i nesebično se, bez kalkulacija, daju onima koji to zaslužuju (svakom po zasluzi). Ispada da su oni savršeni...

Nisu! Imaju i oni svojih „bubica“, što ih i čini životnim, uvjerljivim. Znaju sve tajne hotela i sve konce drže u svojim rukama. Oni su stubovi „Hotela Balkan“, zavoljeće ih gledaoci, sigurno!

A zašto će gledaoce osvojiti serija „Hotel Balkan“?

Zbog odlične priče prepune događanja, sjajnih likova, životnih, naših, a ne prevedenih situacija i, odgovorno tvrdim - odlične režije Saše Karanovića i Saše Hajdukovića, kao i glumačke epipe, sa mnogo novih lica. Sve pohvale „Bosonoga produkciji“, bio je ovo ogroman zalogaj „progutan bez davljenja“. Siguran sam da gledaoci sa nestripljenjem očekuju svaku novu epizodu!

Kako je proteklo snimanje prve sezone te serije - kakve Vas emocije vežu za te dane, mjesecе?

Sve je bilo kao san, iskreno. Nikada za ovih 50 godina rada nisam radio u takvim uslovima kakve nam je obezbijedila „Bosonoga“, ekipa snova. Duboki naklon, zahvalnost i poštovanje apsolutno svima! Vjerujem da su svi sa radošću dolazili na snimanje - toliko smo se radovali ponovnim susretima, proslavljali smo rođendane, a „rode“ su nam podarile dvije curice, Kostu i Katarinu. Ma, bili smo jedna porodica!

Saradivali ste sa kolegama iz regionala. Neki od njih već imaju bogate karijere, drugi su tek zakoračili u glumački svijet. Da li i to daje posebnu čar samom kreativnom procesu i šta ste mogli naučiti jedni od drugih?

Naravno da daje posebnu čar projektu! Ta razmjena energije, mladi i „matori“. Razlikovali smo se samo po izgledu. Uz mlade, mi smo bili malo mladi, a oni su u nama gledali svoju budućnost! Vezivala nas je ista energija, ljubav prema poslu i bezuslovno davanje. I mi glumci smo ljudi! I grijemo, i mladi i „matori“. I na greškama se uči, vidiš kako ne treba raditi. Vide to i oni, a vidimo i mi, to je stalno učenje.

„Hotel Balkan“ je žanrovska gledana drama, a formatom telenovela. Kako gledate na taj spoj?

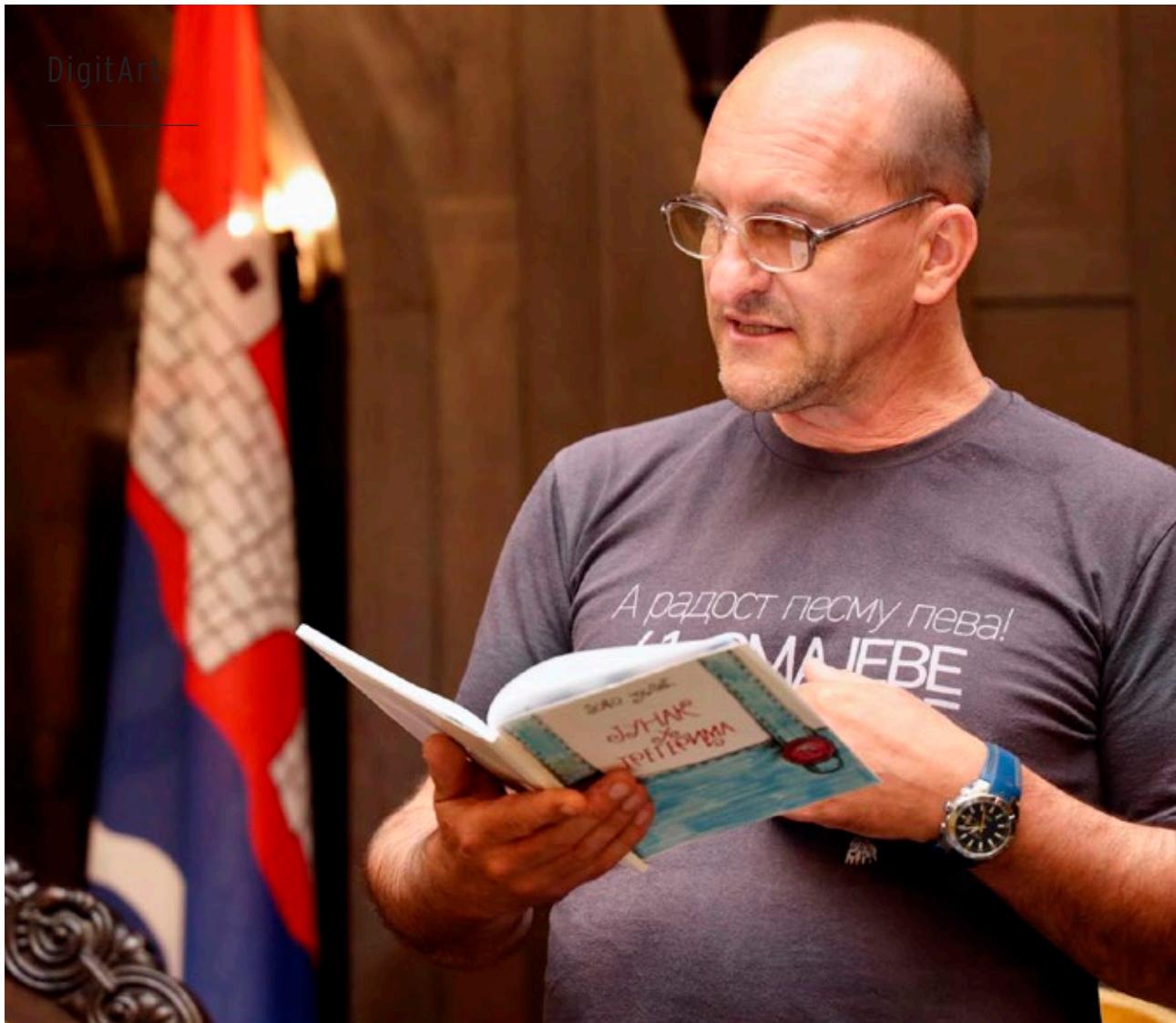
Ako imate dobar tekst kao podlogu, jasnu rediteljsku ideju i posvećenu ekipu koja slijedi tu ideju, taj spoj je moguć. Ova serija će to potvrditi.

To je priča o jednoj porodici, o njenim usponima i padovima, o onome što se krije i onome o čemu se čuti. Koliko se svako od nas može poistovjetiti s njom?

Ljudi vole da „malčice zavire“ u tuđe živote. Zaviriće i u život ove porodice. Siguran sam da će svako pronaći nešto iz života onih oko sebe, a bogati, pronaći će i sami sebe u raznim situacijama i stanjima.

Koliko je ljubavi u cijeloj toj priči i zašto je skrivanje osjećanja komplikovana igra iz koje нико ne izlazi nepovrijeđen?

Ljubav, ah, ljubav... Tako jednostavna stvar. Mi smo ti koji sve iskomplikujemo. U našoj seriji je toliko ljubavi... Ali... to ali... Neostvarene, neumijeće pokazivanja osjećanja, prikrivanje istih, pogrešno spojeni ljudi, trpljenje, sujete, kompleksi, interesi... i na kraju, sve što se krije ispliva na površinu. U toj igri skrivanja i manipulisanja nikao ne izade nepovrijeđen. Niko! Sve ima cijenu i svako će platiti svoju igru. A ljubav je tako - jednostavna, samo slušajte svoje srce!

DigitArt

GORAN NOVAKOV

PISAC I ILUSTRATOR

PIŠE: JELENA PRALICA

Srećan sam što ne znam šta je dosada

Lala Sosi asepsola nosi, kad se mazu da se ne zarazu.

Ovim i sličnim, urnebesno zabavnim porukama u „cvijetu“ pandemije, Goran Novakov oživio je „domaćice“ ili „kuvarice“ (bijelo platno na kojem je izvezena duhovita poruka, a koje je nekad krasilo kuhinjski zid) i oduševio brojne pratioce na društvenim mrežama.

„Sjedeći u izolaciji, svi smo se okrenuli društvenim mrežama. Ja sam u početku bio samo nijemi uživalac u kreativnosti tog divnog svijeta, umjetničkog, nemajući namjeru da i sam nešto objavim. Međutim, kad su ideje počele da naviru, predomislio sam se i odlučio da postavim na Facebook tri ‘kuvarice’, čak ih nisam ni potpisao. I tu je počelo...“, pojašnjava Novakov.

Na svom Facebook profilu je, početkom aprila, izazvao pravu lavinu smijeha humoreskama u stihovima, praćenim odgovarajućom ilustracijom. Likovi Lale i Sose su mu, kaže, bili najbliskiji, jer je i sam Banaćanin.

„Lale su uvijek predstavljene kao dobroćudni punački i vickasti tipovi koje je teško najediti. Uživao sam igrajući se varijacijama na temu i veoma sam srećan što sam tu svoju vedrinu prenio na sve te ljudе. Naravno, neke od tih ‘kuvarica’ imale su ozbiljan ton, ali ja sam kao umjetnik morao da kažem šta mislim i što mi smeta“, dodaje on.

A sve je zapravo počelo još davno, kada je poželio da se okuša kao karikaturista, a inspiraciju našao u stvaralaštvu Duška Radovića i Dušana Petričića.

„Kao klinac obožavao sam da čitam ‘TV kuvarice’ koje su izlazile u ‘TV novostima’. Tekstove je pisao Duško Radović, a ilustrova ih je Dušan Petričić. Bile su to prave poslastice za mene, mali crtačko-pjesnički podvizi. Petričić mi je i danas omiljeni ilustrator, a Radović me je oduševljavao tim svojim vic-pjesmicama u formi bećarca na aktuelne teme. Već po inerciji, ono čime sam se oduševljavao poželio sam i da probam sam“, prisjeća se Novakov koji je tada i odlučio da kao karikaturista početnik za lokalne novine uradi nešto slično.

Ovaj nagrađivani dječiji pisac, autor pet knjiga za najmlađe, dobitnik nagrada „Neven“ i „Plavi čuperak“, živi u Novom Kneževcu i prije epidemije virusa korona bio je poznatiji mlađoj čitalačkoj publici. Svestrani je umjetnik, pa se tako danas bavi crtanjem, slikanjem, pisanjem (poezije i proze za djecu), korparstvom, bravarijom, izradom scenografije za pozorišne predstave, a od prije nekih godina dana i muziciranjem u tamburaškom orkestru.

„Tako da, jedna ili dvije stvari uvijek prednjače, ali i ostale moraju da su tu negdje. Uglavnom, srećan sam što zaista ne znam šta je dosada“, zaključio je Novakov.

ŽIVOT U PRIČAMA

UMJETNOST POČINJE KADA UKLJUČIM KAMERU

ILI SE BAR MENI TAKO ČINI

PIŠE: STEFAN LIČINA

Sigurno ste prethodnih dana na društvenim mrežama vidjeli fotografiju kako izgleda kada na putovanje krenete sa influenserom. Najmanje dva telefona, foto-aparat, šest objektiva i torba koja izgleda kao da ste spremni za selidbu. E, pa dragi mi je da se upoznajemo – ja sam taj! Onaj iza kamere, koji na putovanja najčešće ide sa gomilom tehniki i ciljem da baš svaka fotografija bude pravo umjetničko djelo.

Punih šest mjeseci je prošlo od našeg posljednjeg putovanja i isto toliko je trajalo odbrojavanje do trenutka kada smo ponovo počeli pakovati kofere. Najneizvjesnije ljeto do sada ipak nije moglo proći bez onoga što većini nas zapravo i čini ljetо potpunim – mora i obale. Sa nešto novca, kojim komadom odjeće, punim rezervoarom goriva i željom za odmorom većom od Lovćena, Vedrana (čiji ste putopis čitali na prethodnim stranicama i zbog koje nosim svu onu opremu) i ja krenuli smo ka moru.

Svjesni da će to možda biti jedino pravo i veliko putovanje ove godine, još prije polaska skovali smo plan da se kući ne vraćamo dok se potpuno ne odmorimo, a na telefonima i foto-aparatu ne zabilježimo uspomena dovoljno da period do nekog narednog putovanja prebrodimo sjećajući se tih lijepih trenutaka.

Vjerujem da već sada u sebi govorite, pa kakav mu je to odmor. Za nas koji gotovo svako putovanje posmatramo kroz objektiv, ovi dani na primorju bili su i više od odmora.

A rezultat? Pune (životne) baterije i skoro 2.000 fotografija – portreta, panorama, skrivenih morskih obala u kojima biste uživali i usred zime kada ih vidite. Jer prosto, kamera je ekstenzija mene i onog doživljaja koji oslobađam i dijelim sa drugima, prijateljima, porodicom, znanim i neznanim ljudima virtuelnog svijeta, a čije reakcije bezuslovno inspirišu i upisuju nova značenja uspomenama koje ovo tehnološko čudo čuva od zaborava.

Jer, šta će nam sva tehnologija ovog svijeta ako je ne znamo iskoristiti na pravi način. Tako i u ovom slučaju – telefone sa stotinama megapiksela, foto-aparate koji svaki trenutak pretvaraju u vječnost treba znati staviti u pravu svrhu i stvaranjem fotografije trenutke učiniti besmrtnim i udahnuti im novo značenje. Inače će ostati zarobljeni kao davna izbljedjela impresija u našim glavama, a to svakako nisu zaslužili, zar ne? Zato, kada narednog puta počnete pakovati kofere, dobro razmislite da li ćete se sa gedžetima rastati ili ćete ih prigrliti i zajedno stvarati uspomene za cijeli život.

I kako to uvijek biva, pozdravili smo se – nikad čudnije, nikad iskrenije, a opet nikad tužnije. Tamo gdje nebo ljubi more, odbrojavali smo zajedno trenutke do rastanka, a već sada brojimo dane do nekog novog sastanka. I tako već godinama – more, obala, ljetо i ja se iznova opraštamo i ponovo sastajemo u nekom „novom normalnom“ vremenu. Ono što će i u toj „novoj normalnosti“ biti normalno jeste da i dalje sva silna oprema koju sam nabrojao na početku ide sa mnom. Pa šta da ti kažem, dragi moje more, vidimo se i dogodine!

IZ UGLA HR-A

ZAŠTO JE BITNA POHVALA?

HVALITE KOLEGE - VRATIĆE VAM SE DVOSTRUKO

PRIPREMILA: TIJANA TEGETLIJA

Pohvala je izuzetno važna. Vrijednost pohvale poznata je od davnina, a naučimo li iskoristiti pozitivnu snagu pohvale, možemo zasigurno poboljšati svakodnevne međuljudske odnose. Danas u svim aspektima života zaboravljamo pohvaliti - i sami sebe, a i druge. To svakako ne podrazumijeva da neko treba stalno da nas tapše po ramenima i govoriti: „Sjajno obavljeno!“ To takođe ne znači da očajnički zavisimo o tuđoj potvrdi, jer svaka zrela i samosvesna osoba zna vrijednost sebe i onog što radi i bez tuđe potvrde.

Teorijski uglavnom znamo da su pozitivne riječi, pohvale i ohrabrenja nešto poželjno u poslovnom okruženju, a opet mnogi menadžeri i direktori, ali i zaposleni, kao da često ignoriraju ili zaborave tu činjenicu.

Dobar i kvalitetan rad često se podrazumijeva, a pohvale se dijele isključivo za izvanredna postignuća i doprinose - tj. vrlo rijetko. Pohvala se smatra nagradom za visoku efikasnost, umjesto da se upotrijebi kao sjajan alat koji podstiče upravo tu istu visoku efikasnost.

Psihološka istraživanja koja je proveo čileanski matematičar i psiholog Marsijal Losada (Positive Affect and the Complex Dynamics of Human Flourishing) pokazala su da je potreban omjer od 2,9013 pozitivnih prema negativnim interakcijama da bi poslovni tim bio uspješan. Drugim riječima, potrebna su barem tri pozitivna komentara ili iskustva da neutrališ jedno negativno. Ako je omjer manji od ove prozvane Losada linije, efikasnost timova pada. Najbolje performanse postignute su kada je omjer pozitivnih prema negativnim komentarima bio šest prema jedan.

Proveden je niz istraživanja gdje je pokazano koliko značajno raste zadovoljstvo i efikasnost na poslu kada se uloži svjesni trud u izražavanje pohvala. Taj trud može početi jednostavnom odlukom - npr. da svaki sastanak tima počne iskazivanjem pohvale za nečiji dobar rad. Kao i svako ponašanje, ako se radi u ponavljanjima i ako je redovno, ono postaje navika na dobrobit svih uključenih strana.

Onaj ko voli da kritikuje sve oko sebe, ne može biti najomiljenija ličnost ni za druženje, ni za poslovnu saradnju.

ZAŠTO LJUDI NE POHVALE DRUGE LJUDE?

Ima ljudi koji, na primjer, ne žele pohvaliti nekoga jer to kao da znači da time daju nekome na važnosti i sklanjaju fokus sa sebe. Neki ljudi žele uvijek stvarati privid da su oni najbolji i zato nikada ne pohvale drugog.

Zašto pohvaliti druge ljude - pa ne samo zbog njih, nego i zbog vas, da pokažete da ste velik čovjek koji može spoznati vrijednost, ne samog sebe, nego i drugih. Motivacija koja proizlazi iz toga može da izazove sjajne poslovne rezultate.

HVALITE KOLEGE - VRATIĆE VAM SE DVOSTRUKO

Poslovni svijet često se doživljava proračunatim i nezainteresovanim za bilo šta drugo, osim za postignute rezultate. Ali postoje i oni poslodavci koji su svjesni da su ljudi, a ne brojke, temelj svake uspješne kompanije, a da njihovoj produktivnosti i lojalnosti prema kompaniji doprinosi zdrava radna atmosfera, u kojoj je zarada kompenzacija, a ne pohvala za rad. Ali kako napraviti ovakvo okruženje? Uspostavljajući takozvanu kulturu pohvala, kompanije svojim zaposlenima šalju poruku da im je stalo do njih i njihovih rezultata.

Hvaliti je najbolje:

Javno - Ljudima prija da budu pohvaljeni i javno izdvojeni zbog svojih postignuća pred kolegama. U isto vrijeme ostali zaposleni uviđaju da vrijedan rad neće proći neopaženo.

Iskreno - Neiskrenost se uvijek osjeti, a pohvale koje ne dolaze iz srca i s argumentima neće proizvesti dobar efekat. Zaposleni će početi da preispituju motive koji se nalaze iza lažnih riječi hvale, dajući im mahom negativne konotacije.

Konkretno - Uvijek je bolje pohvaliti konkretna postignuća, nego rad u cjelini.

Pravovremeno - Vrlo je važno radnika pohvaliti odmah po završenom poslu. Na taj način poslodavac svojim zaposlenima šalje poruku da pomno prati njihov rad, da je u toku sa svim što se u kompaniji dešava i da mu je stalo. Sa druge strane, to je vrijeme kada i sam zaposleni očekuje pohvalu i kada će mu ona najviše goditi.


~~~~~  
*Uvijek možemo naći razlog da nekoga pohvalimo. To će veoma pozitivno djelovati na tu osobu i ona će se onda sama truditi da svoj rad još više poboljša i unaprijedi, baš zato jer je dobila pozitivni stimulans.*

~~~~~

Pohvale i kritike

Kakve bi trebalo da budu pohvale na poslu, a kakve kritike:

POHVALE - Psiholozi tvrde da ljudi više vole pohvale nego kritike. Kolega koji je iskreno pohvaljen osjeća se dobro i sklon je da ponovi ponašanje za koje je dobijena pohvala. Takođe je sklon da ugađa osobi od koje je dobio pohvalu. Pohvale su posebno značajne za sposobne ljude koji dobro rade, a možda imaju nisko samopoštovanje. Pohvala ne košta ništa, a donosi velike rezultate. Pohvale su efikasne samo kada su iskrene, inače mogu djelovati

sasvim suprotno. Izkrenoj pohvali kolega vjeruje, osjećaće se dobro i njegovo će samopoštovanje rasti. Vrlo je važno da pohvala ne sadrži nikakvu kritiku. Mnogi ljudi skloni su dati pohvalu, ali s neizbjježnim „ali“. Takva pohvala onda više nije pohvala i čovjek se osjeća prevarenim. Pohvale ne moraju biti samo verbalne. Mnogi neverbalni znakovi, kao što su osmijeh i klimanje glavom, djeluju kao pohvale.

KRITIKE - Niko ne voli kad ga kritikujemo. Situacija je još teža ako kritiku dobije pred drugim ljudima. Na taj način ugroženo je, ne samo njegovo samopoštovanje, nego i status. Takva kritika nije kritika, to je poniženje. Stoga je kritiku najbolje izreći u četiri oka. Kolegu treba pohvaliti pred drugima, ali kritikujte ga uvijek nasamo. Učini li kolega nešto loše, izrecite kritiku što prije. Tada je najefikasnija. Ukoliko primjećujemo da kolega ne radi nešto dobro duže vrijeme, a držimo to u sebi, vjerovatno će jednog dana to nezadovoljstvo „eksplodirati“, naša reakcija će najvjerovaljnije biti neprimjerena, a ostali će se naći u čudu. Treba biti određen! Osobi treba reći šta nije dobro uradila. Stoga je dobro kritiku planirati unaprijed. Ne treba kritikovati osobu zbog nečega što je izvan njene kontrole. Kritiku treba usmjeriti na

ponašanje osobe, nikada na njenu ličnost! Ponašanje i ličnost potrebno je razdvojiti. Mi želimo zadržati kolegu, ali ne i njegovo loše ponašanje. Napadnemo li njegovu ličnost, nastojaće braniti i sebe i svoje ponašanje pa makar morao izmišljati ili izvrtati činjenice. To je prirodna reakcija. Ljudi koji su napadnuti ne čuju šta im se govori pa i ne mogu ispraviti svoje ponašanje. Možemo navesti kako smo se osjećali zbog toga što je osoba o kojoj je riječ učinila nešto loše (jesmo li bili ljuti, frustrirani, nesigurni pred drugim kolegama i slično). To može biti vrlo kratko, ali je bitno da bude iskreno i pošteno. I ne smijemo zaboraviti na kraju uključiti pohvalu! Iako je tom prilikom kolega uradio nešto loše, vjerovatno mnogo toga radi dobro. Npr.: „Ja znam da si ti uvijek tačna, zato sam i osjećao ljuntnju kad si upravo danas, kad je bilo veoma važno, zakasnila!“

KAKO POHVALITI SVOJE NADREĐENE:

Najbolje u prisustvu drugih ljudi.

Ne forsirajte!!! Osim ako se dogodilo nešto neobično, na primjer, šef je spasio univerzum od napada vanzemaljaca

ili, u najgorem slučaju, kompaniju od propasti i doveo je na vrh. U suprotnom, vaše riječi i šefovi, i kolege doživljavaće kao neskriveno laskanje.

Razgovarajte samo o postojećim zaslugama, o onima koje osoba sama poznaje i cjeni.

Komplimenti ne bi trebalo da budu dvosmisleni.

Ne bi trebalo da bude dodira! Ako vaše divljenje postupcima uprave nema granica, možete zatražiti dozvolu za rukovanje – postoji takva stvar kao što je podređivanje.

Dakle, šta učiniti da se ljudi na svom poslu osjećaju bolje? Iskrena pohvala i lijepa riječ svakoga podstiču da iz sebe izvuče maksimum, bez obzira na to koju funkciju obavlja i kojim poslom se bavi.

Pohvala je najlakši način da se odužite svojim radnim kolegama i poslovnim partnerima, ali i prijateljima i svima koje volite, a što je najvažnije, potpuno je besplatna!

MINI-SAVJETNIK

ŠTA SVE MOŽETE OBAVITI PUTEM INTERNETA ILI TELEFONA?

ONLAJN USLUGE ŠTEDE VRIJEME I ČUVAJU VAŠE ZDRAVLJE

PIŠE: MILICA KONDIĆ

Sobirom na to da je aktuelna preporuka da izbjegavamo gužve, čekanja u redovima i da smanjimo nepotrebne kontakte sa većim grupama ljudi, pravo je vrijeme da se podsjetimo koje sve obaveze možete izvršiti od kuće putem interneta ili telefonskim pozivom.

Prvo na listi je **plaćanje računa** ili komunalnih obaveza, koje je već odavno moguće izvršiti pomoću kompjutera ili telefona. Onlajn bankarstvo, plaćanje računa putem aplikacija ili plaćanje računa putem sajta kompanija kao što je m:tel pruža vam mogućnost da uz nekoliko klikova, bez potrebe za odlaskom u poslovnicu, izvršite sva potrebna plaćanja.

Putem sajta kompanije m:tel veoma jednostavno možete platiti vaš telefonski račun ili kupiti elektronsku dopunu, te ukoliko aktivirate uslugu **Račun na mail**, cijeli proces ćete moći završiti bez izlaska iz kuće. A ukoliko vam se desi da zaboravite platiti telefonski račun na vrijeme, svoj telefonski ili priključak integrisanih usluga možete uključiti jednostavnim pozivom na **0800 50 000** putem opcije **Uključenje na riječ**, a nakon toga je potrebno da pošaljete fotografiju ili sken uplatnice na mail **korisnicka.podrska@mtel.ba**.

Sve više trgovina i različitih prodajnih lanaca nudi usluge **onlajn kupovine** uz brzu dostavu i jednostavnu mogućnost zamjene artikala. A zahvaljujući digitalizaciji, putem aplikacije ili telefona možete poručiti i najširi spektar namirnica iz lokalnih prodavnica ili marketa.

Tako je i kada je riječ o uređajima iz ponude kompanije m:tel. Iz udobnosti svoga doma možete potpisati ugovor za neku od m:tel usluga, a na kućnu adresu vam može stići i telefon, televizor ili neki drugi hardver iz ponude kompanije m:tel zahvaljujući **m:tel Ekspres servisu**.

Dodatno, **dopunu prepaid računa** uz nekoliko jednostavnih koraka možete izvršiti putem m:tel veb-stranice, ali i putem m:tel IPTV platforme. Našu **m:tel IPTV platformu**, pored dopune prepaid računa, možete iskoristiti i za aktivaciju dodatnih paketa, videoteka i svega onog što će vam upotpuniti dane provedene u vašem domu.

Aplikacija m:go kompanije m:tel pruža vam informacije o novostima iz kompanije m:tel. Pomoću nje možete dopuniti račun, pronaći brojeve telefona u imeniku, platiti parking, saznati stanje vašeg računa, prijaviti eventualnu smetnju ili se dopuniti dodatnim netom.

Takođe, na raspolaganju su vam i **Call centri kompanija** zahvaljujući kojima telefonski možete dobiti potrebna pojašnjenja i željene informacije. Konkretno, Call centar kompanije m:tel korisnicima je na raspolaganju 24 sata, tako da u bilo koje doba dana ili noći možete besplatno pozvati **0800 50 000** za više informacija ili za aktivaciju neke usluge.

Ne zaboravite da koristeći sve ove pogodnosti i usluge štedite vrijeme, ali i čuvate svoje zdravlje i zdravlje vaših najmilijih.

PREPORUKE

PIŠE: JELENA MAKSIMOVIĆ

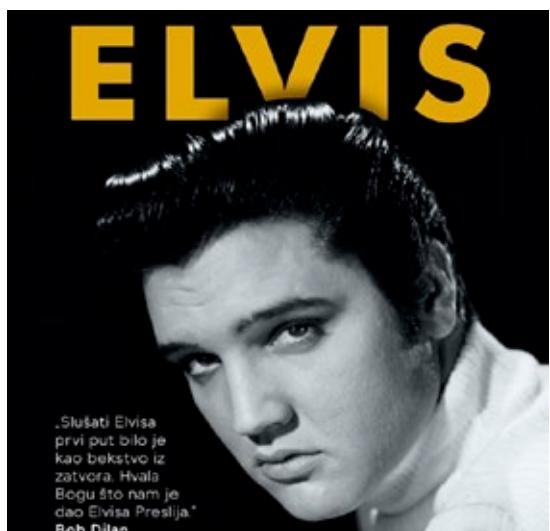
KNJIGA

„Biti Elvis“ – biografija legendarnog muzičara.

Muzička ikona koja je u potpunosti preobrazilu američku kulturu opisana je u knjizi „Biti Elvis“ autora Reja Konolija, koji nam donosi priču o Elvisovom životu, zasnovanu na detaljnem istraživanju.

Rej Konoli daje svjež pogled na karijeru najvoljenijeg pjevača na svijetu, smještajući ga, 40 godina nakon njegove smrti, ne samo pod drečava neonska svjetla Las Vegasa, već i na američki jug sredinom 20. vijeka. Konoli, koji je intervjuisao Elvisa 1969., predstavlja muzičara koji je iz siromaštva u Tupelu, u Misisipiju, dostigao neviđenu slavu preko noći, Frenka Sinatu smijenio sa trona, a zatim inspirisao legendarni britanski bend „The Beatles“. Govoreći o muzici, pjesmama i koncertima, kao i o njegovom privatnom životu, koji će se kasnije potpuno otrgnuti kontroli, služeći se intervjuima sa Džonom Lenonom, Bobom Dilanom, Bi Bi Kingom, Semom Filipsom i Rojem Orbisonom, Konoli je stvorio jedan od najvjernijih portreta ovog kulturnog fenomena.

„Biti Elvis“ istražuje neumjerenost i nerazumnost koje prate mit o Elvisu, slaveći na kraju njegovu besmrtnost.

MUZIKA

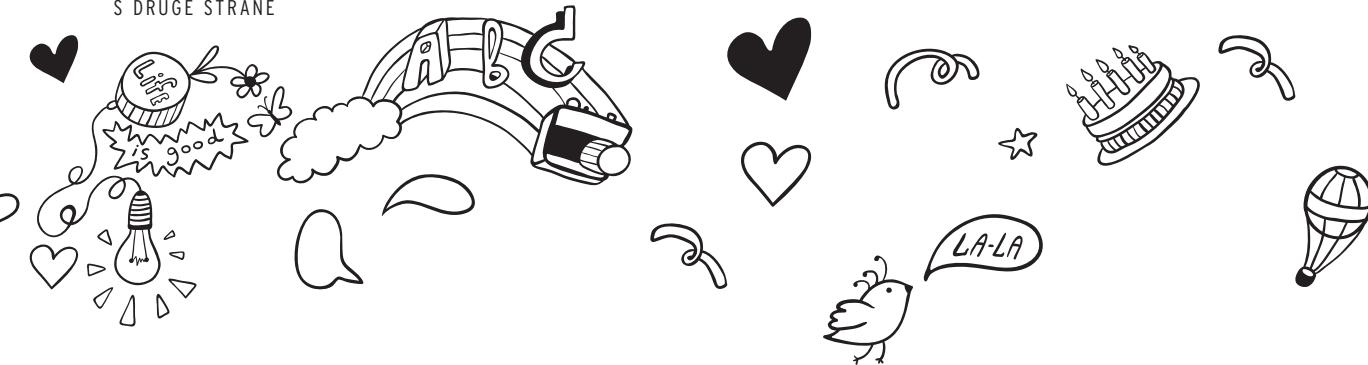
„Maya“

Da li ste spremni za album „Maya“ Džona Frušantea?

Džon Frušante podijelio je nedavno novi video za svoju pjesmu „Brand E“, najnoviju s predstojećeg LP-ja „Maya“. Apstraktni naučnofantastični kratki film snimljen je u Los Andelesu, a u njemu glume Frušante i Li Buti. Režiser je Amalia Ajrons. Inače, „Maya“ je novi Frušanteov album elektronske muzike iz izdavačku kuću Timesig Venetian Snares.

Dok čekate album, koji treba da se pojavi krajem oktobra, poslušajte i pogledajte ovaj Frušanteov video, koji je potpuno drugačiji od svega što smo navikli da slušamo kad je u pitanju njegov rad sa RHCP. Iako se vratio bendu, i dalje nije odustao od svoje interesantne solo karijere.

SERIJA

Najjači glas

Hit TV serija iz HBO produkcije „Najjači glas“ (The Loudest Voice, 2019) prati posljednji period karijere Rodžera Ejlsa, kontroverznog televizijskog urednika i takozvanog medijskog konsultanta niza najmoćnijih konzervativnih političara, uključujući i nekoliko američkih predsjednika.

U sedmodjelnoj biografskoj seriji o njemu pratimo Ejlsove posljednje godine u karijeri, ali i u životu, vezane za rad na vodećoj poziciji u moćnoj medijskoj korporaciji Ruperta Mardoka - Fox News i Fox TV Station.

U moćnoj interpretaciji Rasela Kroua, koji je skoro do neprepoznatljivosti uz pomoć protetike transformisan u gojaznog lidera Fox-a, vidjećete godine rada ovog bizarnog, agresivnog, neotesanog, bolesno ambicioznog i politikom opsjednutog TV mahera s kojim je kablovska korporacija za proizvodnju posebne vrste televizijske zabave - vijesti - dosegla sasvim novi i brutalniji komercijalni nivo.

Uloge: Rasel Krou, Sijena Miler, Naomi Vots, Set Makfarlan...

Kreatori serije: Tom Makarti, Aleks Mekalf

Potražite u HBO videoteci u okviru m:tel IPTV-ja.

YOUTUBE KANAL

Da li ste čuli za Simon Jets? Ako niste, obavezno pogledajte njen YouTube kanal!

Simon Jets za sebe kaže da je zaljubljenik u robotiku i neinženjer, ali je toliko živopisna da prosto morate pogledati njen YouTube kanal.

Ona je zvijezda YouTube-a, a njena dnevna rutina uključuje puno posla s robottima, i to nerijetko i s onim lošim.

Tako bi nekako mogao da glasi opis onoga čime se Simon bavi, s obzirom na to da je sve svoje dosadašnje (ne)uspjeha u vezi s robotikom pretočila u vrlo uspješan kanal, ali i posao s punim radnim vremenom.

Na pomenutoj platformi u video-zapisima predstavlja svoje najbolje/najgore robotske kreacije, pa zašto u njima ne biste uživali i vi?!

LG K41S

Zakoračite u svijet filma.

Filmsko platno u vašim rukama!

SAMSUNG

Galaxy Note20 Ultra

Grey

Onyx

OnePlus Nord

Sve što ste trebali je Nord!